



Rakacai Általános Iskola Pedagógiai Program 2024.

Készítette: Budenecz Andrea

Igazgató

Tartalomjegyzék

I. Az iskola nevelési programja.....	4
1. A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, célja, feladatai, eszközei, eljárásai	5
2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos iskolai feladatok	16
3. Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	19
4. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok	27
5. A pedagógusok intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka	30
6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység	39
7. A tanulónak az intézményi döntés folyamatában való részvételi jogai	54
8. Az intézmény belső és külső kapcsolatrendszere, kapcsolattartási formái	55
9. Az intézmény vizsgaszabályzata	59
10. A felvétel és átvétel helyi szabályai	68
II. Az intézmény helyi tanterve	70
1. Az egyes évfolyamokon tanított tantárgyak, kötelező és választható tanórai foglalkozások, ezek óraszámai	70
2. Nemzetiségi oktatás	71
3. Sajátos nevelési igényű tanulók tanterve	75
4. Kompetencia alapú oktatás	88
5. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei	94
6. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása	95
7. A mindennapos testnevelés megszervezése	99
8. A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai	99
9. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	99
10. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái	102
11. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladat kiadásának korlátai	109
12. A csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezésének elvei	110
13. A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek	110
14. A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei	111

Jogszabályi háttér:

- A 2011. évi CXCV. törvény a Nemzeti köznevelésről:

<https://njt.hu/jogszabaly/2011-190-00-00.75>

- 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról:

<https://njt.hu/jogszabaly/2012-229-20-22>

- A 20/2012. EMMI rendelete a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról:

<https://njt.hu/jogszabaly/2012-20-20-5H>

- 2023. évi LII. törvény a pedagógusok új életpályájáról (2024. január 1-től)

<https://magyarkozlony.hu/dokumentumok/8615f0642888805693ff027c1cee219e6243dcd6/megtekintes>

- 401/2023. (VIII. 30.) Korm. rendelet a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény végrehajtásáról
- A 2023. évi XXV. törvény a panaszokról, a közérdekű bejelentésekről, valamint a visszaélések bejelentésével összefüggő szabályokról
- 2011. évi CXII. törvény az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról
- 26/1997. (IX.3.) NM rendelet iskola-egészségügyi ellátásról
- 2015. évi CCXXII. törvény az elektronikus ügyintézés és bizalmi szolgáltatások általános szabályairól (E-ügyintézési tv.)
- 277/1997. (XII. 22.) Korm. rendelet a pedagógus-továbbképzésről, a pedagógusszakvizsgáról, valamint a továbbképzésben résztvevők juttatásairól és kedvezményeiről
- 23/2023.(VI.30) BM rendelet egyes egészségügyi és egészségbiztosítási tárgy

1. Helyzetelemzés

1.1 A Rakacai Általános Iskola intézményi környezetének bemutatása

A Rakacai Általános Iskola (Címe: 3825 Rakaca, Ady Endre út 3. Tel.: +36 48 456 015, email: rakaca.isk@gmail.com) a kb. 1000 fős Rakaca község egyetlen iskolája. A település Borsod- Abaúj Zemplén vármegye északi részén fekszik , néhány kilométerre Szlovákiától. Felvételi körzete Rakacán kívül, Rakacaszend, Viszló és Debréte . A község távol esik a városoktól, kevés a munkalehetőség, sok a munkanélküli és magas a roma lakosok létszáma. A természeti környezet csodálatos, de a település nehezen megközelíthető, a tömegközlekedési eszközök ritkán járnak, az utak állapota sajnos rossz minőségű. A falu infrastruktúrája elmaradott, nincs kiépítve a vezetékes gáz és szennyvízhálózat. A szülők nehéz anyagi helyzete, alacsony iskolázottsága nagymértékben meghatározza a gyermekekkel szemben támasztott követelményeket. Számukra nem fontos a tanulás, nem az iskolában megszerezhető tudás a mérvadó. Sokan csak az iskoláztatási támogatás elvesztésének lehetősége vagy az egyéb retorziótól való félelem miatt küldik gyermekeiket iskolába. Az utóbbi évek pozitív változása talán, hogy néhány családfő munkát vállalt a Bosch és a Nestlé gyárakban, hiszen ezek a cégek vállalták dolgozóik utaztatását saját autóbusszal. Ezekben a családokban kicsit bővül a szülők látóköre

és tapasztalható némi pozitívabb változás a tanuláshoz való hozzáállásukkal kapcsolatban. A gyermekek többsége szinte soha nem hagyja el a települést, esetleg nagyon ritkán jutnak el a 25 km távolságra lévő Szendrő vagy Encs városokba.

1.2 Az intézmény tanulóközösségei

Az iskola tanulói létszáma 120 -135 fő között mozog, melynek 95%- a halmozottan hátrányos helyzetű, roma származású gyermek. 8 évfolyamon 7 osztállyal folyik a nevelő-oktatói munka. Az összevont évfolyamon a tanulók, a készségtárgyakon sikerült külön vannak összevont csoportokba, a fő tárgyak oktatását órákon megoldani.

SNI-s és BTMN-s gyermek jelenleg nincs az intézményben és nem is volt az elmúlt 5 tanév során sem, pedig több gyermekek esetében megfigyelhetők tanulási nehézségek, vagy esetleg komplexebb probléma is áll a háttérben. Ennek a ténynek a hátterében az áll, hogy a tanulók el sem jutnak a vizsgálatig. A probléma orvoslása jövő egyik fontos feladata lesz.

Az intézmény tanulói létszámában a következő tanévekben emelkedés várható, mivel az óvoda által nyújtott adatok alapján 2023. szeptemberében 27, 2024-ben 22, 2025-ben pedig 24 tankötelezett gyermek fogja kezdeni az iskolát. A tanulók sajnos az elmúlt 5 évben alulteljesítettek az OKM méréseken, ennek a javítása, folyamatos feladata az intézménynek. A korai lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók száma is még mindig magas az országos és a megyei elváráshoz képest, de fontos kiemelni, hogy folyamatosan csökkenő tendenciát mutat.

1.3 Az intézmény tárgyi feltételei:

Az épület 8 tanteremmel, és 1 számítástechnika teremmel, 1 iskolai könyvtárral, 1 szertárral, 1 nevelőivel, 1 igazgatói és 1 iskolatitkári szobával, mellékhelyiségekkel, tornateremmel rendelkező épület. Az iskola épületéhez kapcsolódik az Rakacai Önkormányzat fenntartásában működő, 2006-ban épült konyha és étkező, amely biztosítja a tanulók étkeztetését. Az intézmény vegyes tüzelésű kazánnal működő központi fűtéssel rendelkezik. Az épülethez nagy udvar kapcsolódik, melynek parkosítása és játszóudvarrá alakítása a jövő feladata.

1.4 Az intézmény személyi feltételei:

A **vezetőség** tagjai: az igazgató, az igazgatóhelyettes, a munkaközösség-vezető, a diákönkormányzatot irányító nevelő. Észrevételeikkel, tanácsaikkal, feladatvállalásokkal segítik a vezető munkáját. Az intézményben jelenleg 1 **munkaközösség** működik. Éves feladataikat az iskolai munkatervből kiemelve saját programként készíti el. A tantestület évek óta létszámhiánnyal küzd. Álláshelyeink száma 12. Sajnos évek óta nem tudjuk feltölteni. A nehéz körülmények miatt meghirdetett állásainkra nincs jelentkező.

Az intézményben a rendet és a tisztaságot 2 főállású **takarítónő** biztosítja. Az intézményt műszakilag 1 fő **kazánfűtő-karbantartó** tartja rendben.

A vezetés és a pedagógusok munkáját 1 **iskolatitkár** és egy **pedagógiai asszisztens** segíti.

I. AZ ISKOLA NEVELÉSI PROGRAMJA

1. A NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA PEDAGÓGIAI ALAPELVEI, ÉRTÉKEI, CÉLJA, FELADATAI, ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI

1.1. Az iskolánkban folyó nevelő - oktató munka pedagógiai alapelvei

Pedagógiai alapelvünk, hogy iskolánk nevelő – oktató munkájában a demokratizmus, a humanizmus, az egyén tisztelete, a lelkiismereti szabadság, a személyiség fejlődése, az alapvető közösségek (család, nemzet, az európai nemzetek közössége, az emberiség) együttműködésének kibontakoztatása, a népek, nemzetek, nemzetiségi, etnikai csoportok és a nemek egyenlősége, a szolidaritás és a tolerancia értékei hatják át a tanítási-tanulási folyamatokat. Az intézmény pedagógiai programja koherens a Nemzeti alaptantervvel. A pedagógiai program a jogszabályi és tartalmi elvárásokkal összhangban fogalmazza meg az intézmény sajátos nevelési-oktatási feladatait, céljait:

- kiemelt figyelmet fordítunk az **emberiség előtt álló közös problémákra** és a különböző **kultúrák iránti nyitottságra**;
- a nevelés **két alapvető tényezője**: a pedagógus és a növendék egyenrangú félként vesz részt a folyamatban, közöttük aktív kölcsönhatás van;
- a **közösségek biztosítanak terepet** a növendékek önállóságának, öntevékenységének, önkormányzó képességének kibontakoztatásához;
- az iskola valamennyi dolgozója és tanulója kölcsönösen tiszteletben tartja **egymás emberi méltóságát**;
- minden iskolai tevékenységünket - az oktatás és nevelés terén egyaránt - **a gyermekek okos szeretete** hatja át;
- iskolánk a fiatalokat felkészíti az **önálló ismeretszerzésre és önművelésre**, ennek feltétele a **tanulási képességek és szilárd alapkészségek** kialakítása;
- a tanulás tervezésében, szervezésében és irányításában **a tevékenység-központú tanítási gyakorlatot honosítjuk meg**, mely életszerű helyzetek teremtésével alkalmat nyújt konkrét élmények és tapasztalatok gyűjtésére;
- minden tanulónak biztosítjuk az egyéni adottságai, képessége és tehetsége szerint az **önmegvalósítás lehetőségét**;
- az egyéni szükségletek szerint megfelelő feltételeket nyújtunk gyermekeinknek a **tanulási esélyegyenlőség megteremtéséhez**;
- minden támogatást megadunk ahhoz, hogy tanítványaink elsajátítsák **az élethosszig tartó tanulás alapjait**, valamint a folyamatot megkönnyítő képességeket, készségeket és kompetenciákat: **a szövegértési – szövegalkotási, matematikai – logikai, szociális, életviteli és környezeti, idegen nyelvi, esztétikai-művészeti kompetenciákat, valamint az infokommunikációs technológiákat**;
- a **kompetencia alapú oktatás során az ismereteket – készségeket és attitűdöket kölcsönhatásban fejlesztjük**;
- hatékony felzárkóztató munkával támogatást adunk a **szociokulturális hátrányok**

leküzdéséhez;

- az általános társadalmi modernizációt követve **lépést tartunk az informatikai fejlődéssel;**
- az egyéni adottságokat figyelembe véve kialakítjuk tanítványainkban **a teljesítményorientált beállítódást, az önálló tanulás képességét;**
- a **szociális, életviteli és környezeti kompetencia szociális és állampolgári kompetencia** fejlesztését az ember és társadalom műveltségi blokk mindhárom aspektusa szolgálja: a történelem, az emberismeret és a társadalomismeret (jelenismeret);
- reális önismeret és életszemlélet kialakításával segítjük a megfelelő **továbbtanulási irány illetve pálya kiválasztását;**
- a **kommunikációs - és viselkedéskultúra elsajátíttatásával** kialakítjuk **a tárgyi és személyes világukban való eligazodás képességét;**
- alapvető értékek tekintjük **a magyarsághoz való kötődés** érzését, **környezetünk megismerésének és megóvásának** igényét;
- a **NAT valamennyi műveltségi területe szolgálja a kulcskompetenciák fejlesztését:** a magyar nyelv és irodalom; az élő idegen nyelv; a matematika; az ember és társadalom; ember és természet; földünk – környezetünk; a művészetek; az informatika; az életviteli és gyakorlati ismeretek; a testnevelés és sport;
- a **képesség-kibontakoztató felkészítés a személyiségfejlesztés, a közösségfejlesztés segítségével járul hozzá a tanulási kudarcból, a szociális hátrányból eredő lemaradás csökkentéséhez,** a tanuló egyéni képességének, tehetségének kibontakoztatásához, továbbtanulási esélyének növeléséhez;
- **figyelmet fordítunk szegregációmentes együttnevelési környezet kialakítására, SNI tanulók integrált oktatására, BTMN tanulók fejlesztése;**
- az intézményi pedagógiai folyamatok a személyiség- és közösségfejlesztést, az elvárt tanulási eredmények elérését, a szülők, tanulók és munkatársak elégedettségét és a fenntartói elvárások teljesülését szolgálják.

1.2. Az iskolánkban folyó nevelő - oktató munka pedagógiai céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

Pedagógiai tevékenységünk fő célja mindazoknak az intellektuális és emberi – erkölcsi értékeknek a kialakítása tanítványainkban, amelyek birtokában úgy tudják egyéni boldogulásukat megteremteni, hogy az egyben a szűkebb és tágabb közösségük javát is szolgálja. A tanítási módszerek kiválasztása és alkalmazása rugalmasan, a pedagógiai prioritásokkal összhangban történik.

Az intézmény nevelési-oktatási céljai határozzák meg a módszerek, eljárások kiválasztását, alkalmazását.

Az intézményben folyó nevelő-oktató munka során folyamatosan szükséges annak vizsgálata, hogy a pedagógiai programban megfogalmazott célok elérése reális-e az elért eredmények alapján. Az intézmény eredményeinek elemzése, az értékelés eredményének visszacsatolása ezért arról ad információt, hogy milyen irányú fejlesztésre, illetőleg

változtatásra van szükség a pedagógiai folyamatokban, a szervezet működésében.

CÉLOK	FELADATOK	ELJÁRÁSOK	ESZKÖZÖK	ELVÁRT EREDMÉNY
Alakítsuk ki az alapvető kulcskompetenciákat a tanulóknál: A tanulás kompetenciái Kommunikációs kompetenciák: anyanyelvi és idegen nyelvi Digitális kompetenciák Matematikai gondolkodási kompetencia Személyes és társas kapcsolati kompetencia Kreativitás, önkifejezés, kult. tudatosság Munkavállalói, vállalkozói kompetencia	Ismeretek, képességek és attitűdök közvetítésével a kritikus gondolkodás, a kreativitás, kezdeményezőképeség, a problémamegoldás, a kockázateértékelés, a döntéshozatal és az érzelmek kezelésének elsajátíttatása.	Életszerű helyzetek teremtésével alkalmat nyújt konkrét élmények és tapasztalatok gyűjtésére.	Az egyes kompetencia-területekre készített kompetencia-alapú programcsomagok (tanulói, tanári segédletek, demonstrációs eszközök, stb.)	Piacépes tudás kialakítása, az élethosszig tartó tanulás megalapozása Rendelkezzenek koruknak megfelelő ismeretekkel, valamint a mindennapokban alkalmazható tudással és az alkalmazás képességével.
CÉLOK	FELADATOK	ELJÁRÁSOK	ESZKÖZÖK	ELVÁRT EREDMÉNY
A tanulás tanítását és az önálló ismeretszerzés képességének kialakítását minden pedagógus tekintse kiemelt feladatának!	A tanulási stratégiák, módszerek és technikák megtanítása minden tanulóknak.	Szintfelmérések végzése (diagnosztizáló, formatív, szummatív). Például: bemenetimerések, háromhavi értékelések, neveltségi szint mérés, tanulási attitűd mérése.	. A diagnosztikus és formatív mérések mérőeszközeit iskolai szinten készítjük el, illetve választjuk ki, a szummatív tesztek elkészítéséhez pedig standardizált mérőeszközöket alkalmazunk.	El tudjon igazodni a világban, megtalálja helyét a társadalomban. Tanulóink elsajátítsák az önálló tanulás technikáját, valamint alkalmazkodni tudjanak az osztályok összevonásából adódó sajátosságokhoz, használják ki ezek lehetőségeit (ismétlés, új ismeret).

Minden kolléga helyezzen kiemelt hangsúlyt a kreativitás fejlesztésére és a (belső) tanulási motiváció erősítésére! Az alulteljesítő, tanulási nehézségekkel küzdő és sajátos nevelési igényű tanulók megkülönböztetett figyelmet kapnak, ezzel is elősegítve a lemorzsolódási arány csökkentését.	Differenciált nehézségű feladatokkal, testreszabott egyéni és csoportos foglalkoztatással lehetőséget adunk az egyéni haladási ütem kialakítására.	Feladatokkal, programokkal és valódi problémák megoldásával alkalmazkodunk a különböző tanulói képességekhez.	Egyéni fejlesztő foglalkozásokkal (felzárkóztató, fejlesztő, tehetséggondozó), infokommunikációs eszközök alkalmazásával, könyvtárhasználattal segítjük az egyéni haladási ütem követését.	A tanulók önálló felfedező tanulási stratégiák segítségével szerzik az ismereteket.(versenyekre való felkészülés, stb.)
CÉLOK	FELADATOK	ELJÁRÁSOK	ESZKÖZÖK	ELVÁRT EREDMÉNY
A tehetséggondozás minden tantárgy keretében legyen kiemelt szempont – mind a tanórai és tanórán kívüli foglalkoztatási formákban!	A kiemelkedő képességterület felismerése, és a további fejlődés lehetőségének biztosítása	A tanórai és tanórán kívüli tevékenységekben, a tanulmányi versenyekre történő felkészítéssel, szerepléssel.	Egyénre szabott eszközök alkalmazása.	Reális énkép, önértékelés és önmegvalósítás képességének kialakítása A versenyeken való eredményes részvétellel adnak számot tudásukról, valamint kimutatható, hogy ismereteiket a mindennapokban alkalmazzák.
A pedagógus keltse fel az idegen nyelvek tanulása iránti igényt!	Minél előbb kapcsolódjanak be a tanulók a nyelvoktatásba.	Az idegen nyelv tanulását, az idegen nyelvi kompetencia kialakítását az adekvát stratégiák megválasztásával és a programok / taneszközök kiválasztásával segítsük az életkori sajátosságok és egyéni szükségletek figyelembe vételével.	A modern nyelvoktatási technikák, módszerek és eszköztár alkalmazása (nyelvi labor, az IKT eszközök használata).	Alkalmazóképes nyelvismeret kialakítása A gondolatok, érzések és tények szóban és írásban történő megértésének, kifejezésének és értelmezésének alapjait elsajátítja (írott vagy beszélt nyelv, hang, zene stb.) megértése.

Jellemezze munkánkat egyfelől a következetes követelés és igényesség, másrészt a tanulók jogainak, emberi méltóságának tiszteletben tartása, a velük szemben megnyilvánuló pedagógiai tapintat, bizalom, megértés, türelem, igazságosság, segítőkészség! A tanulók közötti, valamint a tanulók és pedagógusok közötti kapcsolatok jók.	Demokratikus alapokon álló, integratív tanár – diák viszonyt alakítunk ki. A tanítási órák légköre, hangulata oldott, a tanulók sikerorientált beállítódással dolgoznak.	Megfigyelés, kísérlet, új információs és kommunikációs technikákat alkalmazó anyaggyűjtés, modellezés, szerepjáték, drámapedagógia, stb. módszerének alkalmazása.	IKT eszközök, könyvtár, színház, média.	A tanulók oly módon szerezzék meg ismereteiket, hogy aktív részesei a folyamatnak, tevékenységnek. Minden tanuló örömmel jár iskolába, a kialakult családi légkörben jól érzi magát, biztonságérzete van. Az iskolát második otthonának tekinti.
--	---	--	--	---

CÉLOK	FELADATOK	ELJÁRÁSOK	ESZKÖZÖK	ELVÁRT EREDMÉNY
Akadályozzuk meg, hogy a szocio-kulturális hátrányok tanulási esélyegyenlőtlenséget eredményezzenek! Az intézmény vezetése és érintett pedagógusa információkkal rendelkezik minden tanuló szociális helyzetéről.	A rászoruló gyermekeket hatékony felzárkóztató munkával, napközi otthonos ellátással, tanulószobai foglalkoztatással segítjük.	Differenciált foglalkoztatással, az egyéni haladási ütemhez igazított fejlesztő terheléssel csökkentjük a hátrányokat! Alkalmazzuk a kooperatív tanulási-tanítási technikákat és módszereket! Új módszerek: aktív tanulás, egyénre szabott tanulási lehetőségek. tanulói együttműködésen alapuló oktatás, multidiszciplináris órák, teamtanítás, digitális technológiával támogatott oktatás.	Fejlesztő eszközök, játékok, feladatlapok, IKT eszközök.	Hátrányok csökkenése. A tanulók képességeiknek megfelelő szinten reprodukálják az elsajátított tananyagot. Ismereteiket a mindennapokban alkalmazzák.
Minden pedagógus tanulja meg és alkalmazza a modern infokommunikációs technikákat, a számítástechnikai - informatikai eszközöket a saját tantárgya oktatása során!	Tanórai keretben és azon kívül megtanítjuk gyermekeinknek a számítástechnika alapjait, az interaktív táblával folytatott oktatási metódust.	A fejlesztő programok alkalmazásával lehetővé tesszük minden tanulónak az egyéni tanulási utak érvényesítését.	Számítógép, laptop, tablet, okostelefon használat, játékos képességfejlesztő programokkal, robotika oktatással.	Legyenek képesek infokommunikációs eszközök használatára a mindennapi életben. Váljanak képessé egy adott témához megfelelő adatok kiválogatására, gyűjtésére és feldolgozására
Személyes példával adjunk mintát a gyermekeknek az empátiás személyközi kapcsolatokra!	Növeljük tanulóink önbizalmát és önértékelését, építsük a pozitív énképét, fokozzuk a felelősségvállalást, az önállóságot!	A pedagógus a „megszólíthatóság” közelségében él tanítványaival, az interperszonális kapcsolatai építő jellegűek.	A pozitív motivációs eszközökkel, a jutalmazás és büntetés módszereinek mértéktartó (nem szélsőséges) alkalmazásával.	Énerős, jó komfortérzésű fiatalokká nevelni gyermekeinket. A gyermekek vállalják a humánus, a szolidaritás és a tolerancia értékeit.

CÉLOK	FELADATOK	ELJÁRÁSOK	ESZKÖZÖK	ELVÁRT EREDMÉNY
A tanulási tevékenységek közben és a tanulói közösségben való élet során fejlessze a tanulók önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját!	Az elemi és politikai szocializáció folyamatainak tudatos irányítása, elősegítése.	A különböző kommunikációs technikák és konfliktuskezelési stratégiák elsajátítása.	Személyes példamutatás. Gyakorlás és tréningek beiktatása.	A tanulók udvariasak, együttműködők, toleránsnak bizonyulnak, csökken agresszivitásuk, a csúnya szavak használata
Tudatosan tervezze és valósítsa meg minden pedagógus tanórai és tanórán kívüli foglalkozásokon a személyes és társas kapcsolati, munkavállalói, vállalkozói kompetenciák fejlesztését!	A programok tartalmát beépíteni a különböző tantárgyak, illetve műveltségterületek tananyagába, a tanári tanmenetekbe, a tanórák anyagába.	Összehangoljuk a tantárgyi, a műveltség-területi (magyar nyelv és irodalom, idegen nyelv, matematika, történelem és állampolgári ismeretek, etika/hit- és erkölcstan, természettudomány és földrajz, művészetek, technológia), valamint az osztályfőnöki programok tematikáját.	Kooperatív módszer, projektek, témahetek.	A társas viselkedés terén az empátia, a kommunikációs és kooperációs készség, a vitázó- és érvelőképesség, a konfliktustűrő-, kezelő-, megoldó-képesség, valamint vezető- és szervezőképesség kap kitüntetett szerepet. Az intézmény nevelési és oktatási célrendszeréhez kapcsolódóan kiemelt tantárgyak oktatása eredményes. Az eredmények eléréséhez a munkatársak nagy többsége hozzájárul.

CÉLOK	FELADATOK	ELJÁRÁSOK	ESZKÖZÖK	ELVÁRT EREDMÉNY
A kommunikációs - és viselkedéskultúra elsajátításával alakítsuk ki tanítványainkban a tárgyi és személyes világukban való eligazodás képességét! Tudják helyesen megítélni az emberi kapcsolatok jelentőségét és minőségét!	Tudatosítjuk a gyermekben a szűkebb és a tágabb környezetből megismerhető erkölcsi értékeket, erősítjük a pozitív szokásokat és a humánus magatartásmintákat. Választási /döntési helyzetekben felelősen cselekedni.	A környezettudatos magatartást, a pozitív életvezetési és kulturált társas kapcsolati formák elsajátítását lehetővé tevő játékoktól a drámapedagógiai eszközökön át a valós élet problémáinak kezeléséhez mintákat adó szituációk megélése.	Gazdag tevékenység-repertoár kialakításával gyakorló terepet biztosítunk az életszerű tapasztalatok megszerzéséhez.	Egyéni célok kitűzésének és követésének, a szabályok és a vágyak összehangolásának , a cselekvési alternatívák megglátásának képessége, a döntési képesség, a kezdeményezőkésség, az akaraterő és a kitartás. Az intézmény kiemelt nevelési céljaihoz kapcsolódó eredmények alakulása az elvártaknak megfelelő. A részvétellel, az intézmény működésébe való bevonódással és a diákok önszerveződésének lehetőségeivel a tanulók és a szülők elégedettek.
Pozitív énkép és reális önfejlesztő stratégiák kialakítása minden tanulóban. A tanuló legyen képes énképébe, önreflexióiba integrálni az elsajátított tudást, készségeket, a tanulást segítő beállítódásokat (attitűdök), motívumokat.	A pedagógusok sajátítsák el és adekvát módon alkalmazzák a tanulómegismerési eljárásokat és módszereket! Alakítsuk ki tanítványainkban az önmegismerés és önkontroll; az önmagukért vállalt felelősség, az önállóság; az önfejlesztés igényét és képességét!	A tanulómegismerési technikák és eljárások elsajátítása és szükség szerinti alkalmazása az iskola belső mérési-, ellenőrzési-, önértékelési programjának megfelelően.	Vizsgálati módszerek, tesztek rendszerbe állítása, a tapasztalatok fejlesztő hatású visszacsatolása. Az eljárások alkalmazásához szükséges professzionális tudás megszerzése. Új eszközöket is alkalmazunk: szociometria, osztálytükör, tanulási szokások felmérése.	Az intézmény kiemelt nevelési céljaihoz kapcsolódó eredmények alakulása az elvártaknak megfelelő.

CÉLOK	FELADATOK	ELJÁRÁSOK	ESZKÖZÖK	ELVÁRT EREDMÉNY
Ezen ismeretek integrációjának és szintézisének megteremtése a célunk az 1-6. és 7-8. évfolyamokon.	Az összefüggések és kölcsönös determinációk felismertetése, a felelős és kritikus gondolkodás fejlesztése, a döntési és cselekvési képesség kialakítása.	Életről vett minták vizsgálata, variációs lehetőségek kidolgozása alkalmazása.	Szituációelemzés, alternatív megoldási stratégiák kidolgozása, ítéletek alkotása és vállalása.	
Fejlesszük a munkavállaláshoz szükséges kompetenciákat: rugalmasság, kreativitás, önállóság, döntéshozatal, cselekvőképesség, magabiztosság, kritikus szemlélet, felelősségtudat,	Az egyéni munkakultúra kialakítása, a köteleességekhez való pozitív viszonyulás (attitűd) kiépítése.	Emberléptékű következetes követelés. Fejlesztő hatású visszacsatolás, mérés-értékelés.	Önértékelés, önkontroll, önfejlesztő stratégia. Pozitív tartalmú szociális kapcsolatok építése. A kulturált és egészséges életvitel kialakítása.	A tanulónak minden esetben kellő próbálkozási (tévedési) lehetőséget kell adni, lehetőséget és támogatást kell biztosítani ahhoz, hogy problémáit megfogalmazza, gondjainak megoldására segítséget kérjen.
A mindennapi pedagógiai munkánk fejlesztő jellegű legyen!	Az egyéni fejlesztési szint felmérése, személyre szabott tanulási módszerek keresése.	Egyénre szabott fejlesztési módok kidolgozása, differenciálás.	Mérőlapok, feladatlapok, differenciált online feladatok a gyorsan, az átlagosan, a lassan haladó tanulók számára.	Az országos kompetencia-mérés eredményeinek javulása.
Biztosítsuk az alkalmazható tudást minden tanuló számára!	Szakmai és módszertani megújulás a már jól bevált hagyományos módszerek mellett.	A hatékony tanulási technikák megismertetése a nevelőkkel.	Differenciálás, kooperatív technikák, projektek.	A projekt, témahét, során létrejött produktumok.
A projektmunka során a tanulók átélhető, valós élményeket szereznek, tevékenységüket önmaguk irányítják, a csoportban való együttműködés a kommunikatív nyelvhasználatot erősíti.	A tanulók képesek: - egy adott modellt követve saját szöveget alkotni, - saját munkájukat bemutatni, - követni tudják a projektkészítés lépéseit, - megértik a projekt forrásaként használt szöveg üzenetét és a fő információt.	Szabad interakció: - feladatfelmérés - tervezés - követés - értékelés - megvitatás.	Különböző anyag és eszközhasználat, minél szélesebb választékban.	A tanulási tartalommal adekvát (természeti, laboratóriumi, állatkerti, múzeumbéli stb.) környezetben szerezzenek ismereteket, tapasztalatokat és azokat a valóságban alkalmazzák.

Alkalmazott újszerű tanulásszervezési formák az iskolában:

- projektpedagógia (tanórai, erdei iskola, szabadon alkalmazható témahét),
- múzeumpedagógiai foglalkozás – évente ellátogatunk egy-egy közeli múzeumba,
- differenciált oktatás,
- infokommunikációs eszközök használata,
- drámapedagógia,
- kooperatív munka,
- az aktív tanulás, a tanulói kompetenciafejlesztés
- az egyénre szabott tanulási lehetőségek térnyerése,
- a tanulói együttműködésen alapuló tanulás, amelyben az eddiginél nagyobb hangsúlyt kapnak a differenciált tanulásszervezési eljárások,
- multidiszciplináris órák, azaz olyan foglalkozások szervezése, amelyek megvalósításakor a tanulók egyszerre több tudományterülettel foglalkoznak, a tudnivalók integrálásával ismerkednek meg,
- a teamtanításnak olyan alkalmazása, amely a több tantárgy ismereteit integráló témákat feldolgozó foglalkozásokat közös tanítás keretében valósítja meg, tehát arra is van elvi lehetőség, hogy egy-egy órát több pedagógus egyidejűleg tarthasson,
- a digitális technológiával támogatott oktatási módszerek rendszeres alkalmazása iránti igény.

Kiemelt feladatunk: A lemorzsolódást csökkentő, megelőző tevékenység

Intézményünk ugyan nem vett részt az EFOP-3.1.5-16-2016-00001 A tanulói lemorzsolódással veszélyeztetett intézmények támogatása pályázatban, de sajnos évek óta magasak a tanulói lemorzsolódással kapcsolatos mutatóink. Ezen mutatók javításának érdekében az alábbi tevékenységeket végezzük.

- Iskolánk komplex támogató fejlesztése, központi támogató koordinációval egyedi és differenciált intézményi fejlesztési programokon keresztül.
- Intézményünkben a végzettség nélküli iskolaelhagyással veszélyeztetett tanulók közvetett és közvetlen, célzott támogatása, iskolai és későbbi munkaerőpiaci sikerességéhez szükséges feltételek javítása.
- A kapcsolattartás a közeli és távolabbi köznevelési intézményekkel, a tapasztalatok átadása érdekében.
- Az Oktatási Hivatal által működtetett területi és térségi pedagógiai szakmai szolgáltató és módszertani támogató rendszer fejlesztése, a befogadó oktatási célú fejlesztés érdekében oktatásszervezési intézkedési tervek fejlesztésének elősegítése.

A lemorzsolódás csökkentésére az alábbi célokat fogalmaztuk meg:

	Intézmény- fejlesztési terület	Indikátor	Konkrét tevékenységek
1.	Esélyegyenlőség, méltányos oktatásszervezés	Minden dolgozónk, pedagógusunk elkötelezett az egyéni fejlesztésen alapuló, a gyerekek egyéni képességeit figyelembe vevő inkluzív nevelés, oktatás iránt. Intézményünk nyitott: minden tanuló értékes, a pedagógiai gyakorlatunk tervezésénél a tanulók értékeinek kibontása, megerősítése a domináns.	1. Alkalmazkodunk a tanítványaink egyéni szükségleteihez, azok folyamatos megismerése, elemzése által. 2. A megemlékezések és ünnepségek előkészítésekor a tanulók egészét és – lehetőség szerint – családjaikat is bevonjuk az ünnepikészülődésbe. 3. A gyermekeknél tapasztalt rendszeres indulatot úgy fogjuk fel, hogy segítségre, és nem büntetésre van szükségük. 1. Iskolánk anyagi, családi háttérétől, származásától, tehetségétől függetlenül egyformán szívesen fogadja körzetének minden gyermekét. 2. Az iskolánk tárgyi környezetét a tantermekben és az iskola egyéb helyiségeiben (pl. aula) úgy alakítjuk ki, hogy az tükrözze az iskolába járó tanulók kulturális sokszínűségét és értékeit. 3. Az iskolafejlesztést úgy hajtjuk végre, hogy nemcsak a gyermekek, hanem a munkatársak és a szülők/ gondviselők érdekeit és véleményét is figyelembe vesszük.
2.	Szervezetfejlesztés	Kiemelt figyelmet fordítunk a belső partnerség kialakítására és az egymástól tanuláserősítésére	1. Támogatjuk az intézményen belül a szakmai együttműködések és a bevált jó gyakorlatok megosztását. 2. Szorgalmazzuk a minél nagyobb szülői jelenlétet intézményi alkalmakon egyaránt, közvetve a lemorzsolódás megelőzését segítve. 3. A teljes nevelőtestület és alkalmazotti közösség lelki megújulását elősegítő tevékenységeket tervezünk és valósítunk meg minimum évente két alkalommal (nevelőtestületi nap, közösségi nap).
3.	Partnerkapcsolatok fejlesztése	Kiemelt figyelmet fordítunk a szülőkkel, családokkal való partneri kapcsolat kialakítására, fejlesztésére a korai	1. Kiemelt figyelmet fordítunk a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók családjainak feltérképezésére, megismerésére. 2. tanévenként egy-két alkalommal szervezünk a családokkal való partneri kapcsolat erősítését célzó közösségi, családi napokat.

		iskolaelhagyás megelőzése érdekében. korai iskolaelhagyással kapcsolatos konkrét esetek megoldásába bevonjuk a szükséges partnereket.	3. A megtartott családi napokat kiértékeljük, a tapasztalatokat írásban is rögzítjük. 1. A szülőket partnerként kezeljük a korai iskolaelhagyással kapcsolatos esetek megoldása során. 2. Minden eset kapcsán feltérképezzük a megoldásba bevonható lehetséges partnereket. 3. Elérhetőségeiket nyilvántartjuk. 4. A nyilvántartást folyamatosan aktualizáljuk.
--	--	--	---

2. A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSEL KAPCSOLATOS ISKOLAI FELADATOK

Iskolánk együttműködik a szülővel a tanuló személyiségének fejlesztésében. Pedagógusaink a tanuló személyiségének fejlesztéséről nevelése, tanítása keretében gondoskodnak. Fontos a személyiség komplex fejlesztése: az értelem kiművelése mellett a gyermek önmagához, a különböző közösségekhez való viszonyának fejlesztése.

Iskolánk alapvető feladata, hogy a tanulók személyiségét – megkülönböztetett figyelemmel az SNI tanulókét is - széleskörűen fejlessze.

Az egyéni tanulási útvonal, a differenciált fejlesztés biztosítása. Támogató szervezeti és tanulási kultúra jellemzi az iskolát.

A személyiségfejlesztést szakemberek is segítik: fejlesztő pedagógus, az iskolapszichológus és a szociális-segítő.

Fő feladat:

- a tanulás iránti motiváció fejlesztése,
- a tantárgyak közti merev határrendszer csökkentésével a komplex fejlesztés megvalósítása, oktatás és nevelés egységes feladatellátása,
- a tanítási-tanulási folyamatban, alkotó jellegű feladatok biztosítása.

CÉLOK	FELADATOK	ELJÁRÁSOK	ESZKÖZÖK
Az iskolai tevékenységrendszer minden eleme segítse a tanulók testi, értelmi, érzelmi, akarati és jellembeli tulajdonságainak harmonikus fejlődését!	Támogassuk a fiatalokat a reális önismeret kialakításában, az erkölcsi és jellembeli tulajdonságok felismerésében és tudatos formálásában!	Alkalmazzuk a tanuló-megismerési technikákat. Tapasztalatainkat megosztjuk a kollégákkal és a szülőkkel.	Tesztek, tréningek, dramatikus játékok, szereplési alkalmak teremtésével segítjük tanítványainkat saját személyiségük megismerésében és fejlesztésében.

Gyermekeinknek legyen áttekinthető saját személyiségük összetevőiről, képességei és tehetsége határaitól és lehetőségeiről.	Segítsük felfedezni és fejleszteni minden gyermekben a személyiségének saját értékeit: az egyedit, a megismételhetetlent.	A valós állapotból kiindulva foglalkozunk meg egyénre szóló személyiségfejlesztő programot!	A személyes és társas kapcsolati valamint a kreativitás, önkifejezés, kult. tudatosság kompetenciák elemeivel fejlesztjük a személyiséget.
Az iskola pedagógiai gyakorlata adjon teret a színes sokoldalú iskolai életnek!	A megismerési vágy fejlesztése, a játékszeret és az alkotás vágy fejlesztése, a tanulási teljesítmény optimalizálását segítő személyiségjegyek erősítése.	Aktív, mozgalmas, változatos közösségi tér kialakítása az aulában.	Kompetencia alapú demonstrációs anyagok és mérőeszközök alkalmazása (tankönyvek, füzetek).
A szociális viselkedés alapvető szabályainak kialakítása.	Olyan iskolai életrend kialakítása, működtetése, amelyben a tanulók biztonságban érzik magukat, mivel a magatartási szabályok átláthatóak, kiszámíthatóak, mindenkitől egyértelműen és következetesen elvárta.	Életszerű helyzetek a projektmódszer adta lehetőségek kihasználásával.	Élményszerű, pozitív minták felkínálása, szociális szokások, attitűdök bemutatása, meggyőződések, értékítéletek, ismeretek és készségek nyújtása, személyes példamutatás.
A tanuló legyen tisztában a személyiséget veszélyeztető negatív hatásokkal (negatív hatású társas viszonyok, káros szenvedélyek - drog, alkohol, dohányzás, elégtelen táplálkozás, mozgásszegény életmód stb.).	A tanuló tudatosan alakítsa a saját pozitív életfilozófiáját, egészséges életmódját, szokásrendszerét!	Az önálló és identitásvédő képesség, tevékenységformáinak gyakoroltatása az életkori sajátosságoknak megfelelően történik. Beszélgetés, vita, véleménycsere, élethelyzetek, szituációs játékok, prezentációk, jelenetek bemutatása, riportok készítése.	Kiállítások, irodalmi - zenei - képzőművészeti alkotások, tablók, sajtófigyelés, videofilmek, bábozás, tematikus gyűjtő munka, fénykép-és videofelvételek, riportok stb. Témával kapcsolatos előadások. pl. védőnő, rendőr.
CÉLOK	FELADATOK	ELJÁRÁSOK	ESZKÖZÖK
Az értelmi és érzelmi intelligencia fejlesztése.	Az önfejlesztő képesség alapozásával, a saját adottságok, képességek és tehetségük felmérésével segítsük tanulóinkat megtalálni erősségeiket!	A testi - lelki jó komfort-érzés érdekében a sport-foglalkozások, vetélkedők, szervezett játékok, kulturális programok, versenyek, képesség-fejlesztő és önismereti foglalkozások szervezése.	

A nevelő személyiségének fontos eleme a hitelesség (kongruencia), az elfogadás és az empátia (beleélő készség). Önmaga állandó fejlesztésére, interszónális készségeinek javítására kell törekednie!	A verbális és nonverbális kommunikációs képességek változatos formáinak megtanítása. A problémamegoldás lépéseit tudatosan betartjuk (a probléma meghatározása, a konfliktusban érintett személyek azonosítása, lehetséges megoldási módok keresése, a választott megoldás kivitelezése).	A kortársi interakciókat indirekt módon irányítjuk, s a pozitív tartalmú csoportnyomás eszközét a kívánt nevelési hatások elérésének szolgálatába állítjuk. A szempontváltás képességét gyakorlással sajátíttatjuk el. Követendő mintákat nyújtunk a kommunikációban és a konfliktusok kezelésében!	A nevelőtestület elsajátítja a neveléssel összefüggő mérési – értékelési ismereteket és készségeket, igény szerint alkalmazza azokat: neveltségi szint vizsgálatok, szociometriai mérések, tanulási motiváció, szociometria, személyiségvizsgálat, stb.
Korlátozottan tekintélyelvű és magas szintű demokratizmusra épülő nevelési stílusra törekszünk, a pedagógusok bánásmódja, kontrollmódszerei a nevelés folyamán, alkalmazkodjanak a gyermek életkorához, alkotához, reakciómódjaihoz!	A szociális befolyásolás fokozatait a helyzetnek megfelelően alkalmazzuk: behódolás (alapja a hatalom), azonosulás (alapja a vonzerő) és interiorizáció (alapja a hitelesség).	Változatos, a szituációkhoz adekvát módon megválasztott nevelési eljárásokat és módszereket alkalmazunk.	A bevezetőben vázolt valamennyi nevelési módszernek létjogosultsága lehet, de annak eldöntése, hogy mikor, melyik megoldást alkalmazza a pedagógus, az kizárólag a nevelő döntésének a függvénye. Az építő és esetleges romboló következményeit egyaránt vállalnia kell.
A pedagógus bánásmódja és nevelési stílusa legyen szociálintegratív!	Formáljunk sokoldalú társas kapcsolatokra képes, környezettudatos, egészséges életmódot közvetítő, kialakító személyiségeket valamennyi tantárgy tanítása során, kiemelten az osztályfőnöki órák témakörének körülbekintő megválasztásával.	Az ember és társadalomismeret, etika modul keretében összehangoltan az osztályfőnöki témákkal, valamint az egészségnevelési modul tartalmával.	
A nevelési területek kölcsönös hatékonyságának megteremtése a	Az életkornak és fejlettségi szintnek megfelelő prioritások megtalálása, a nevelő hatások összehangolása.	Konkrét megélt élethelyzetek elemzése, megoldási alternatívák kidolgozása, alkotó viták folytatása, az egyéni	

CÉLOK	FELADATOK	ELJÁRÁSOK	ESZKÖZÖK
személyiség harmonikus fejlődése érdekében.		felelősségvállalás fokozása, a belső kontroll attitűd erősítése.	
A következetes követelés és igényesség, másrészt a tanulók jogainak, emberi méltóságának tiszteletben tartása, a velük szemben megnyilvánuló pedagógiai tapintat, bizalom, megértés, türelem és igazságosság.	Az önellátó képesség, viselkedés tevékenységformáinak megismerése, gyakoroltatása, tudatosítása változatos formákban az életkori sajátosságoknak megfelelően.	Egészséges és kulturált étkezés, öltözködés, testápolás, rendszeret, a lakás és az osztályterem berendezéseinek rendben tartási igénye, az önkiszolgáló munkák, a közlekedés, és a vásárlás szokásainak, mintáinak, készségeinek kialakítása a projektmódszer adta lehetőségek kihasználásával.	Sokféle ismerethordozó, médiaanyag, demonstrációs eszköz, infokommunikációs technika a rendelkezésünkre áll.
Az empátiaképesség kialakításával növelni a másság elfogadásának, a toleranciának a fokát. A társadalmi együttélési normák és formák kölcsönös alakítása.	A harmonikus együttélés szabályainak és napi gyakorlatának befogadása, követése.	A formális és informális emberi-közösségi kapcsolatokat építő fórumok, rendezvények, programok szervezése.	A különböző kompetencia-területek programcsomagjai, a hozzájuk készült tanulói és tanári eszközök, demonstrációs anyagok.

3. AZ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK

3.1. Az egészségfejlesztés iskolai feladatai

Törvényi háttér

20/ 2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 128. § - 5/2020.(I.31.) Kormányrendelet

Általános helyzetkép

- Egészséges környezet
 - A tantermek, berendezések állapota megfelelő.
 - Az iskolaudvar kis mértékben alkalmas a kikapcsolódásra.
 - A tornacsarnok az előírásoknak megfelelő, állapota, felszereltsége kielégítő, kihasználtsága tanítási időben teljes mértékű.
- Személyi feltételek
 - A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős a törvényben előírtak szerint végzi a feladatát.
 - A pedagógusok magatartása rendezvények alkalmával, dohányzás, tekintetében, iskolai étkezés terén példamutató.
- Kapcsolatok
 - Iskolaorvos,
 - Védőnő,
 - Fogorvos,
 - Szociális Szolgáltató Központ
 - pedagógusok és szülők kapcsolata – családlátogatások.

- Roma Nemzetiségi Önkormányzat
- Pszichológus
- Szociális segítő
- Vizsgálatok
 - Rendszeres szűrővizsgálat a fogorvossal egyeztetett időben.
 - Hallásvizsgálat a védőnő által, ütemterve szerint.
 - Higiéniai vizsgálatok a védőnő által

Célok

- Hozzásegíteni mindenkit egy egészséges és kiegyensúlyozott életvezetéshez a jólét megtalálásához.
- Az emberi környezet egészséget károsító megváltoztatásának lehetőségeit tudatosítani.
- Feltárni az életminőség javításának módjait.
- Kötelességérzet fejlesztése az egészség megőrzése érdekében.
- Tudatosítani, hogy az egészség nem csupán a betegség hiánya - értsék mit jelent:
 - **fizikai egészség** - nem fáj semmim,
 - **lelki egészség** - jól érzem magam, elégedett vagyok, boldog vagyok, van erőm, energiám a feladataimhoz, nyugodt, kiegyensúlyozott vagyok.
- Ismerjék fel a betegség tüneteit! - Fáj valamim, rosszul érzem magam, szomorú, elégedetlen, fáradt, erőtlén, ideges, feszült vagyok.

Az egészséges iskola kialakításának lehetősége

- Pozitív ÉNKÉP kialakítása, ennek szerepe az egyén életében.
- Az iskola környezetének esztétikus kialakítása és annak hatása.
- Pedagógusok és technikai dolgozók életvitele, példaértékű magatartása.
- A családok életvitelének megismerése, állandó kapcsolat a szülői házzal, szükség esetén óvatos tájékoztatás, figyelemfelkeltés a változtatásra.

Egészségfejlesztési feladatok

- Éves program kidolgozása, megoldásra váró feladatok egyeztetése, rangsorolása.
- Elért eredmények értékelése.
- Kapcsolattartás a program megvalósítása során elérhető eredmények érdekében közreműködő segítőkkel.
- Esztétikus környezet megteremtéséhez, tárgyi eszközök biztosításához szükséges anyagi fedezet biztosítása érdekében pályázatok kiíróival kapcsolatfelvétel.

A program tervezésében kiemelt feladatot kapnak

- munkaközösség vezetők (alsó tagozatos és felső tagozatos),
- biológia és földrajz szakos tanárok,
- testnevelő tanárok,
- diákönkormányzat segítő tanára,
- a szülői közösség elnöke és az osztályok szülői közösség tagjai.

Egészségfejlesztéssel összefüggő általános feladatok

- Testmozgás

Testnevelés órák mellett, annak hatékonyságát erősíti, ha lehetőséget biztosítunk a mindennapi testmozgásra. Egészséges fejlődésünk érdekében alakítsuk ki a mozgás iránti igényt.

- Iskolai keretek között biztosítjuk a mindennapos testnevelést.
- A nem kötelező tanórai foglalkozások keretében iskola sportköri foglalkozásokat szervezünk.
- Alkalmanként sportversenyeket szervezünk az osztályok között.
- Szükség esetén gyógytestnevelés bevezetése, erre alkalmas személy által.
- Játékos testmozgás beiktatása a délutáni oktatás keretében.
- Rendszeresen gyalogtúrákon veszünk részt.
- Lehetőség szerinti úszásoktatáson való részvétel
- NAT szerinti küzdősportok oktatása

• Táplálkozás

- Az étkezést biztosító intézmény élelmezésvezetője által összeállított étlap megfeleljen az életkornak.
- Ügyeljünk az étkezés körülményeinek korszerű megteremtésére.
- Egészséges táplálkozási bemutatót szervezünk osztályfőnöki órák keretén belül a védőnő bevonásával, kóstolóval egybekötve.
- Részt veszünk az iskolatej, és gyümölcs programban.

• Lelki egészség védelme - személyiségfejlődés

- Fontos az érzelmi nevelés, biztonság az iskolában, derű, nyugalom, védelem, hangulatos környezet megteremtése.
- A gyermekekkel való bánásmód legyen szeretetteljes, megértő, segítő.
- A mozgásigény kielégítésére fontos az idő biztosítása a szabad levegőn.
- Ki kell alakítani az egészséges szokásrendszert, a rendszeres testmozgás igényét.
- Meg kell ismertetnünk a közlekedés szabályait.
- A tizenéves kor jellemző problémái között jelentkező: „szerelmi ” kapcsolatok helyes és felelős magatartási formáinak kialakítása kiemelten fontos tevékenység.
- A családi háttér ismerete nélkülözhetetlen a gyermekek életmódjának kialakítását végző pedagógusok számára.
- A szülők bevonásával lehet csak teljes értékű egészségnevelési programot megvalósítani. Amennyiben az otthon elvárásai nem felelnek meg az iskolai elvárásoknak, a gyereket ért kettős hatás negatív eredményeket hoz. Mindkettőnek megfelelni akaró gyereknek két énje alakul ki, és egyik sem az igazi.
- Nagyon fontos feladat már gyermekkorban megtanítani, hogy az egészséges ember el kell, hogy fogadja beteg, sérült, fogyatékos embertársát, mert senki nem tudja, hogy számára is mit rejt a holnap. Tudatosítani kell, hogy a „más”-sággal élő ember is ember.

Tanórai foglalkozások:

Környezetismeret 3-4. évfolyam

- környezet hatása az élőlényekre
- környezet hatása az egészségre
- egészséges életmód, helyes táplálkozás
- egészséges testi-lelki fejlődéshez szükséges szokások

- tiszta levegő
- a mozgás, mint életfeltétel
- betegségek megelőzése (kézmosás, gyümölcsök, zöldségek tisztítása)
- betegségek felismerése
- rendszeres tisztálkodás, tiszta környezet, vizek tisztasága
- természet szeretete és védelme
- hogyan szeressük okosan az állatokat
- betegséget, fertőzést terjesztő állatok elleni védekezés
- időjárásnak megfelelő öltözködés.
- belátja az érzékszervek védelmének fontosságát

Magyar nyelv 1-8 évfolyam

- íráskor helyes testtartás, ceruzafogás, szemtávolság
- adott témakörnek megfelelő egészségneveléssel kapcsolatos szövegek tollbamondása, másolása, olvasása
- fogalmazás adott egészségnevelési témáról

Irodalom 1-8. évfolyam

- olvasásnál helyes testtartás, szemtávolság
- adott témakörnek megfelelő egészségneveléssel kapcsolatos szövegek tollbamondása, másolása, olvasása
- kulcsfontosságú szavakkal mondatalkotás
- véleménynyilvánítás, hozzászólás, felszólalás, alkalmi beszéd az egészséges és az egészségtelen életmóddal kapcsolatosan (drog, dohányzás, alkohol)
- szólások, közmondások gyűjtése, értelmezése
- könyvek, folyóiratok, illusztrációk gyűjtése a helyes táplálkozásról, egészségről, egészségtudatos életmódról

Matematika 1-8. évfolyam

- időmérés – helyes időbeosztás, napirend kialakítása
- tömegmérés – megfelelő testsúlyra törekvés, vitaminforrások, gyümölcsök mérése
- űrtartalom – folyadékfogyasztás, egészségre káros italok
- törtek – igazságosság, törtrészek modellezése gyümölcsökkel
- káros szenvedélyek és betegségek összefüggéseit bizonyító diagramok elemzése
- pozitív – negatív számokkal végzett műveleteknél az időjáráshoz kapcsolható helyes öltözködés
- halmazok készítésekor közös tulajdonságok alapján történő csoportosítás
pl. gyümölcsök – vitamin, gyümölcsmosás, fogyasztás szükségessége
- mértékegységeknél az alsó tagozaton megjelölt egészségnevelési feladatok kihasználása az ismeretek elmélyítésére – hosszúság mérés.

Ének-zene 1-8. évfolyam

- helyes légzés technikája
- éneklés nyitott ablaknál

- a dalok tartalmának hatása az egyén hangulatára
- a népdalok mit fejeznek ki – emberi érzelmek, sorsok
- helyes testtartás éneklés közben, mozgáskultúra fejlesztése körjátékok alkalmával
- ünnepi dalok – a szeretet fontossága, összetartozás érzése
- természetéről szóló dalok – időjáráshoz való alkalmazkodás
- a természet szeretete, védelme, tiszta környezet
- a tánc, mint testmozgás
- a ritmuskészség fejlődése segíti az esztétikus, jól koordinált mozgás, szép testtartás, jó légzés, jó fizikai állóképesség kialakítását, erősödését.

Technika és tervezés 1-7. évfolyam

- munkaeszközök, szerszámok rendeltetésszerű használata (olló, vágó, szűrő...)
- munkadarabok elkészítéséhez szükséges ragasztó festék egészségre káros hatása
- ünnepek, jeles napok, ajándékkészítés, örömszerzés élménye – lelki egészség
- baleset-megelőzés, segítségnyújtás, helyes étkezési szokások, biztonságos közlekedés.
- egészséges település
- egészséges lakás
- egészségmegőrzés tevékenységei
- egészséges munkakörnyezet megtartás
- egészséges és környezettudatos döntés és tevékenykedés
- POM alkalmazása

Vizuális kultúra 1-8. évfolyam

- változó évszakok – kirándulás az erdőben, tartózkodj sokat a szabadban, öltözködj az időjárásnak megfelelően
- emberábrázolás – egészséges táplálkozás, rendszeres testedzés, helyes testtartás, higiénés szokások (este a fürdőszobában)
- színek használatánál – az ember közérzetét befolyásoló vidám, hangulatos, élénk színek bemutatása
- téli sportok, játék a hóban – sportolás jelentősége, az állóképesség, az izomerő fejlesztése
- fantáziaváros – szép, egészséges környezetet védő emberi környezet megőrzése, tervezése
- ünnepek – törődjünk egymással
- plakáttervezések, applikált szövegek felhasználása (helyes fogápolás, egészséges táplálkozás, biztonságos közlekedés).

Testnevelés 1-8. évfolyam

- a felszerelések rendje, tisztasága
- a szabadban tartott órákon megfelelő öltözködés az időjáráshoz igazítva
- rendszeres mozgásigény kialakítása
- fokozatos terhelés- ellenálló képesség, állóképesség, izomerő fejlesztése
- tisztálkodás mozgás után
- helyes testtartás

- testápolással kapcsolatos követelmények, egészségügyi szokások kialakítása
- egészséges életmód alakítása
- érzékszervek működőképességének fejlesztése az egyensúlygyakorlatok során
- rendszeres terhelés, a csontok teherbíró képességének növelése
- felső tagozatban a sportágak specifikus oktatása.
- egészséget károsító tevékenységek felismerése
- stressztűrő és kezelő képességek fejlesztése
- egészséges versenyszellem
- egészségek és egészségtelen tápanyagforrások

Idegen nyelv 4-8 évfolyam

Témakörök:

- én és a családom: bemutatkozás, család bemutatása, kötelességek, családi ünnepek
- szűkebb és tágabb környezetünk
- vásárlás - tudatosan helyes
- étkezés, étkezési szokások
- az orvosnál, testrészek, betegségek, a kórházban
- öltözködés, időjárás, utazás, tisztálkodási szokások
- szabadidő és szórakozás
- közlekedés - egészséges közlekedési eszközök
- emberi kapcsolatok, barátság, emberek külső-belső jellemzése.
- mozgás és sport

Kémia 7-8. évfolyam

- egészségkárosító hatások megismertetése
- helyes gyógyszerfogyasztás, vegyszerkezelés
- az élettelen környezeti tényezők hatása az egészségre.
- táplálkozás kémiai hatásai

Történelem 5-8. évfolyam

- az emberi tevékenységek történeti fejlődése és ezek hatása az életmódra, a közösségi normák alakulására
- globális problémák
- az egyén, az állam és a társadalom felelőssége a környezetünk iránt
- a különböző történelmi korok betegségei, járványai; konzekvenciák levonása
- életmódbeli változások az egyes történelmi korokban.

Állampolgári ismeretek 8. évfolyam

- egészséges háztartás
- környezettudatos életvitel
- az állam szerepe az egészségügyben
- egészségügyi ellátórendszer

Fizika 7-8. évfolyam

- a fizikai ismeretek, törvények felismertetése mindennapjaink, környezetünk jelenségeiben segíti a tanulókat az alkalmazkodásban, egészségük, testi épségük megóvásában.
- hallás-halláskárosodáshoz vezető tényezők
- látás-látáshibák-szemüveg szerepe-megerőltetés következményei
- táplálék energiaforgalma-ideális testsúly kölcsönhatása

Digitális kultúra 3-8.évfolyam

- az informatikai eszközök használatával kapcsolatban a tanulóknak meg kell ismerni a helyi környezeti kockázatok egészségükre gyakorolt hatását.
- digitális eszközök egészségkárosító hatásainak megismerése
- digitális eszközök környezetkárosító hatásai
- helyes testtartás
- ergonómikus környezet kialakítása

Biológia 7-8. évfolyam

- életközösségek, egymásra utaltság, tűrőképesség
- szervezet építőanyagai, helyes táplálkozás
- a mozgás szervrendszerének felépítése és működése – mozgás, sport
- a szaporodás biológia – felelősséggel vállalt kapcsolatokat, fertőző betegségek
- természetvédelem jelentősége – jó levegő
- a belső egyensúly és a környezet változásai – alkalmazkodás, tűrőképesség
- az emberi beavatkozás hatása a természetre és visszahatása az életfeltételekre
- az ember és környezete – tisztaság, jó közérzet, lelki egyensúly.
- egészségmegőrzés fontossága
- egészségműveltség

Természettudomány 5-6. évfolyam

- testi –lelki egészség védelme
- egészséges környezet-természetvédelem
- egészségmegőrzés
- egészséges életmód alapelvei
- helyes táplálkozás
- egészséges szervezet-szervezetkárosítás

Földrajz 7-8. évfolyam

- ember és környezete, állandó változások hatása az emberre és az emberi tevékenység környezet átalakító munkájának következményei
- a természet erőinek ismerete, helyes kihasználása, kirándulások, sport,
- éghajlat, a termelés feltételei, következménye, éhezés, jólét
- természet és környezetvédelem, kirándulások alkalmával megismerni a higiénia fontosságát · közvetlen környezetünk alakítása és védelme, lakóhely. (Mit teszünk a település higiéniája érdekében?)

Etika/Hit és erkölcstan 1-8. évfolyam

- a mentális egészség
- testi-lelki egészség, kríziskezelés
- másság elfogadása
- tolerancia
- POM alkalmazása

Dráma és színház

- témához kapcsolódó szituációs játékok
- tánc-mozgás fontossága, egészségmegőrző szerepe
- ének-légzés fontossága

Hon és népismeret

- étkezési szokások régen és most
- életvitel
- öltözködési szokások
- természeti értékek megőrzése

Egyéb tevékenységek

- szakkörök
- tanulószoba, napközi
- sportversenyek
- kirándulások, túrák
- osztálykirándulások –ha az anyagi háttér biztosított
- egészségmegőrző programok
- megelőző programok: dohányzás, alkoholfogyasztás, drog káros hatásának feltárása szakember által tartott felvilágosító előadások alkalmával
- hulladékgyűjtés
- téli madáretetés
- különféle táplálkozási előadások, programok megtartása
- iskola egészségügyi szakszolgálatával, iskolaorvossal, védőnővel meglévő kapcsolat
- általános szűrővizsgálatok, védőoltások
- délutáni foglalkozások – játék, játékos gyakorlatok, szabad levegőn való tartózkodás, baleset megelőzés
- tájékoztató fórumok – szülői értekezletek, fogadóórák, külső előadó, bűnmegelőzési szakember előadása.

3.2. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása

Az *elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása* tanítási órákon belül (osztályfőnöki, biológia és testnevelés óra) és az igényeknek megfelelően szakkörön valósul meg. Emellett aktualitásnak megfelelően versenyre való felkészítés történik az iskolában.

Az iskolai elsősegélynyújtás oktatásának legfőbb célja

- alapvető elméleti és gyakorlati elsősegély-nyújtási ismeretek elsajátítása
- veszélyforrások felismerése
- képessé váljanak a gyors, hatékony segítségnyújtásra.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának formái

- elméleti és gyakorlati szituációs gyakorlatok
- szakköri foglalkozások
- meghívott szakember bemutató foglalkozása
- IKT eszközök révén

4. A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL, AZ ISKOLA SZEREPLŐINEK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉVEL KAPCSOLATOS FELADATOK

A közösségfejlesztés hozzájárul tanulóink egyéni képességének, tehetségének kibontakoztatásához, tanulási és továbbtanulási esélyének növeléséhez. Az őszinte vélemény, a tiszteletteljes, ám nyílt légkör minden közösség építésének fontos feltétele. Ennek érdekében szükséges a gyermek, szülő, pedagógus együtt gondolkodása, együttműködése. A személyiség komplex fejlesztése magában foglalja a gyermek önmagához, különböző közösségekhez való viszonyának formálását is. A viszonyformálás egyik legmegfelelőbb színterei a szabadidő hasznos eltöltésére irányuló programok, hiszen itt alakulnak ki a felnőtt kor majdani alapvető szabadidős szokásai, a kulcskompetenciák fejlesztésével pedig a felnőtt életre készítjük fel tanulóinkat.

Cél

Olyan tevékenységinálatunk legyen, amely a diákok és szüleik közreműködésével alakul ki és valósul meg; rendszeres részvételi lehetőséget kínál a tanórán kívüli tevékenység formákban is, minden tanulóhoz eljut, s amelyben a diákok többféle közösség tagjaként tevékenykedhetnek, felelősséggel dönthetnek, véleményezhetnek, lehetőséget kapnak a diákjogok gyakorlására. A pedagógus segíti, irányítja, támogatja a célok elérését. A stratégiai programokban és az operatív tervekben szereplő közösségfejlesztési feladatokat megvalósítja az intézmény.

Feladat

Ahhoz, hogy a gyerekek kapcsolataikat alakítani tudják, képesek legyenek beilleszkedni a különböző szűkebb vagy tágabb csoportokba, közösségekbe, ezekben megtalálják helyüket, szükséges fejleszteni képességeiket, szociális motívumaikat.

Kiemelten fontos a tanulók, a közösség felkészítése az SNI és BTMN tanulók

beilleszkedésének segítése, és a másság elfogadása a tanulói közösségekben. Szociális kompetenciák fejlesztése: empátia, egymásra figyélés, együttműködés, tolerancia, alkalmazkodó képesség.

Megvalósítási stratégia

Tevékenység	Módszer	Feladat ellátók köre	Határidő	Felelős
A közösséghez tartozás érzésének fejlesztése.		osztályfőnökök, szülői munkaközösség	minden tanévben a beiratkozás időpontja	igazgató
Az egymásért való felelősségvállalás, tolerancia kialakítása, fejlesztése, erkölcsi nevelés.	Műsorokra való felkészülés, csoportos versenyeken való részvétel, környezetünk szépítése, tisztán tartása, születésnapok, névnapok köszöntése csoporton belül.	minden pedagógus	folyamatosan	munkaközösség-vezetők, DÖK munkáját segítő pedagógus, szülői közösség
Iskolai hagyományok ápolása, amely segíti a lemorzsolódást	Bálok, ünnepek, ünnepségek, megemlékezések. Projektformák lehetőség szerinti alkalmazása. Családi napok, díszkészítő délutánok	munkaközösségek DÖK szülők	aktualitásnak megfelelően	munkaközösség-vezetők, DÖK munkáját segítő pedagógus, szülői közösség, osztályfőnökök, igazgató, igazgatóhelyettes
Nemzetközi világnapokhoz kapcsolódó kampány jellegű programok.	Fogápolás, túrák, gyermeknap, Víz napja, Madarak és fák napja, stb.	munkaközösségek DÖK	aktualitásnak megfelelően	DÖK munkáját segítő nevelők, szaktanárok
Közösségek fejlesztése.	Kirándulások, túrák kiállítások megtekintése, múzeumlátogatások erdei iskola. Határtalanul pályázat.	osztályfőnökök napközis nevelők	folyamatos	osztályfőnökök, munkaközösség-vezetők
Személyes és társas kapcsolati kompetencia fejlesztése, azon belül is az önismeret fejlesztése, reális énkép kialakítása; gyermek jogok	Tanórák, tanóránk kívüli tevékenységekben való részvétel, DÖK munkájában való részvétel, véleményezés.	minden pedagógus, DÖK munkáját segítő pedagógusok	folyamatos	osztályfőnökök, munkaközösség-vezetők, DÖK munkáját segítő pedagógusok

Tevékenység	Módszer	Feladat ellátók köre	Határidő	Felelős
megismertetése, gyakoroltatása.				
Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség fejlesztése.	Múzeum, kiállítás, színház, látogatásának megszervezése.	osztályfőnökök, napközis nevelők, szaktanárok	folyamatos	szaktanár
Országos (csoportok számára kiírt) pályázatok-hoz való csatlakozás.	Kutatómunka, táblók készítése kiállítási, pályázati anyag összeállítása.	osztályfőnökök, napközis nevelők, szaktanárok	folyamatos	szaktanárok
Különböző csoportok számára meghirdetett vetélkedőkhöz, versenyekhez való csatlakozás.	Felkészülés, kutatómunka, csoportmunka.	pedagógusok, szabadidő-szervezők	folyamatos	munkaközösség – vezetők, szaktanárok

A megvalósítás főbb szinterei

Diákönkormányzat

A diákönkormányzatunk a köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 48.§. (1) – (5) bekezdése alapján működik. A diákönkormányzat a diákság önszerveződő csoportjaira épül. Célja, hogy az iskola tanulói együttesen és egyénileg is valós gazdái legyenek az iskolai élet azon részének, amelyek irányítására, szervezésére a Köznevelési törvény, a Házirend és a DÖK Szervezeti- és Működési Szabályzata felhatalmazást ad. A tanulók érdekképviselői és érdekérvényesítési szervezete az iskolai diákönkormányzat. A tanulók tervezzék, szervezzék a programokat, vegyenek részt végrehajtásukban. Bevonjuk a tanulókat az értékelésbe is. Az önkormányzatot segítő pedagógus ötletet, tanácsot ad, irányít, kezdeményez, ha kell. Fontos az információcsere: a tanulóknak legyen alkalmuk és módjuk elmondani a kívánságaikat, javaslataikat, panaszaikat. A tanuló minden olyan érdemi kérdésben kapjon szót, mely a közösség életét érinti.

A diákönkormányzat tevékenységi köreiről, szervezeti felépítéséről, működéséről a saját Szervezeti- és Működési Szabályzata rendelkezik.

Tanulmányi kirándulások

Amennyiben az anyagi háttér biztosított, a részvétel a tanulók számára ingyenes. Lehetőség szerint kiegészítjük pályázatokkal, az SzM, DÖK, civil szervezetek, alapítványok révén.

Nyári tábor

Önköltséges, fedezetét lehetőség szerint pályázatokkal, szülői szervezet, DÖK, civil szervezetek, alapítványok támogatásával biztosítjuk. A tervezések, szervezések során mindenekelőtt az esélyegyenlőségek biztosításának elvét tartjuk szem előtt.

Délutáni egyéb foglalkozás

Az intézmény a szülők igényei alapján, alsó tagozaton délutáni egyéb foglalkozást, felső tagozaton tanulószobát szervez. Az általános iskolában gondoskodni kell az egész napos nevelés-oktatásról, melynek keretében a délelőtti és a délutáni tanítási időszakban úgy kell megszervezni a nevelés-oktatást, hogy a foglalkozások legalább 16 óráig tartsanak, vagy addig, amíg a tanulók jogszerűen tartózkodnak az intézményben, gondoskodni kell a felügyeletről.

Célunk: Szervezett formában biztosítani a nyugodt tanuláshoz, a szabadidő változatos eltöltéséhez szükséges feltételeket.

5. A PEDAGÓGUSOK INTÉZMÉNYI FELADATAI, AZ OSZTÁLYFŐNÖKI MUNKA

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza.

5.1. A pedagógusok legfontosabb helyi feladatai

- a tanítási órákra való felkészülés,
- a tanulók dolgozatainak javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,
- különbözeti, osztályozó, javító vizsgák lebonyolítása,
- kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása,
- bemeneti mérés elkészítése tantárgyanként
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- iskolai kulturális, és sportprogramok szervezése,
- a pedagógusok módszertani kultúrája kiterjed a személyes és szociális képességek fejlesztésére.
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- a tanulók felügyelete óráközi szünetekben és ebédeléskor,
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepek és rendezvények megszervezése,
- iskolai ünnepeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,

- részvétel a munkaközösségi értekezleteken,
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása,
- osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása.

5.2. Az osztályfőnök munkája, feladatai

- Az osztályfőnök az osztályközösség felelős vezetője és irányítója.
- Képviseli osztálya tanulóit, tartja a kapcsolatot a szülőkkel és a nevelőtestülettel.
- Feladata, hogy figyelje, kövesse és befolyásolja tanítványai személyiségének fejlődését, az intézmény pedagógiai elvei szerint nevelje osztályának tanulóit. Segítse és irányítsa az osztály jó közösségé formálását
- Együttműködik osztálya diákönkormányzat képviselőivel, segítséget nyújt azoknak feladataik, megbízatásaik ellátásához.
- Képviseli az osztályközösséget. Koordinálja és segíti az osztályban tanító pedagógusok munkáját.
- Rendszeresen, pontosan és időben tájékoztatja a tanulókat az őket érintő kérdésekről, az osztályközösség és az iskola előtt álló programokról és feladatokról. Mozgósítja a tanulókat a feladatokban való részvételre.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét. Minősíti a tanulók magatartását és szorgalmát, javaslatait a nevelőtestület elé terjeszti.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos adminisztrációs feladatokat (kréta napló precíz vezetése, havi zárása; statisztikai adatok szolgáltatása; tanulók, szülők tájékoztatása; továbbtanulással, átjelentkezéssel kapcsolatos adminisztrációk ellátása; félévi, év végi értesítők kitöltése, törzskönyv vezetése; stb.). Ellátja azokat az adminisztrációs feladatokat is, mely osztálya tanulóihoz kapcsolódik, s mellyel az igazgató megbízza.
- Tartja a kapcsolatot osztálya szülői közösségével. A munkatervben meghatározottak szerint szülői értekezletet tart.
- Rendszeresen tájékoztatja az iskola gyermek-és ifjúságvédelmi felelősét az osztályában ellátásra, gondozásra, védelemre szoruló tanulókról.
- Azokban az osztályokban, ahol kérték a tájékoztató füzet használatát, az osztályfőnök rendszeresen ellenőrzi a tájékoztatókat évente 3 alkalommal, ill. szükség szerint ellenőrzi a kréta naplóban és a tájékoztató füzetben szereplő érdemjegyek egyezőségét, értesíti az elégtelen osztályzatra álló tanulók szüleit.
- Segítséget nyújt a tanulóknál jelentkező magatartási zavarok, tanulási nehézség, stb. feltárásához.
- Gondoskodik arról, hogy a tanulók az egészségügyi ellátási tervben szereplő vizsgálatokon, kötelező oltásokon megjelenjenek. A tanulóknál jelentkező, nevelők által észlelt egészségügyi problémákról tájékoztatja a szülőket, a tudomására jutott egészségügyi problémákról tájékoztatja a gyermek nevelésében-oktatásában érintett pedagógust.
- Tanév kezdetén megszervezi osztálya tűzvédelmi, balesetvédelmi oktatását, tanév közben szükség szerint gondoskodik a szabályzatban foglaltak felelevenítéséről.
- Év közben közösségi programokat, tanulmányi kirándulást, stb. szervez, részt vesz az osztályközösség rendezvényein, programjain.
- Megszervezi a hetesi rendet, folyamatosan ellenőrzi és értékeli a hetesek és ügyeletések

munkáját.

- Figyelemmel kíséri a tanulók hiányzását, igazolatlan hiányzások esetén a vonatkozó jogszabályok és az intézményi SzMSz előírásai szerint eljár.
- Az osztályfőnökök feladatai: szociometria készítés, személyiségfejlesztés.

5.3. A pedagógusokra vonatkozó elvárás rendszer:

5.3.1. Pedagógiai szakmai módszertani felkészültség

- Fejleszti szakmai felkészültségét, ennek érdekében használja az önképzés és a szervezett továbbképzés alkalmait.
- Megalapozza az önművelést, kooperatív - interaktív tanulási technikákat és tanulásszervezési módokat alkalmaz. (élménypedagógia, drámapedagógia, IKT eszközök használata, projektoktatás, témahetek).
- Fejleszti a tanulók önálló problémamegoldó képességét, készségét és kreativitását. Igyekszik elérni, hogy a tanulók kialakítsák saját tanulási stratégiájukat a motiváció fenntartásával.
- Tanítványait megtanítja az internetes források ellenőrzött használatára. Digitális eszközök és tananyagok használatával színesíti tanóráit.
- Munkája során változatosan alkalmazza a taneszközöket és az oktatási módszereket, ezzel is a kompetenciafejlesztést tűzve ki célul.
- A hatékony tanuló-megismerés érdekében alkalmaz kérdőíves módszert (pl. tanulási stílus feltárása), él a tanuló megfigyelés módszerével (órán, foglalkozáson, szabadidőben) és dokumentumelemzést (tanulói füzetek, munkák, rajzok) végez.
- Differenciált tanulásszervezéssel, felzárkóztató és tehetséggondozó foglalkozásokkal segíti a hátrányok leküzdését és az egyéni képességek kibontakozását.
- Törekszik az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára.
- Ismeri és alkalmazza a tanulócsoportoknak, különleges bánásmódot igénylőknek megfelelő megfelelő módszereket. Módszertana megfelel a tanulócsoport összetételének, életkori sajátosságainak.
- Értékelése-minősítése személyre szabott, érződik belőle a segítő szándék, az ösztönzés, a fejlődési lehetőségek biztosítása; pontos, érthető, nyelvileg differenciált, folyamatot tükröz.
- Pedagógiai munkájának tapasztalatait további tervezése során felhasználja, nyitott új módszerek, munkaformák, pedagógiai szemléletek alkalmazására.
- Munkájában a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások módszerei egymást kiegészítve szolgálgják a tanulók, köztük a különleges bánásmódot igénylő tanulók eredményességét.

- A taneszközöket az adott feladatoknak, az osztályok összetételének megfelelően használja, mind a hagyományos, mind a digitális anyagok értékeit szem előtt tartja.
- Az új fogalmakat a tanulók életkorának, előzetes tudásának figyelembevételével, megfelelő szó – és eszközhasználatkal adja át.
- Törekszik a szaktárgyi koncentrációra.
- Folyamatos megújulni vágyás jellemzi, nyitott a korszerű módszerek megismerésére és azok alkalmazására, követi a tartalmi szabályozók változásait.
- Pedagógiai munkája során képes építeni a tanulók más forrásból szerzett tudására.

5.3.2. Pedagógiai folyamatok tevékenységek tervezése és a megvalósításukhoz szükséges önreflexiók

- Az iskola helyi tanterve és az iskolai munkaterv alapján elkészíti témakörökre és órákra bontott tanmenetét, tematikus tervét.
- A tanmenet és a tematikus terv elkészítésekor figyelembe veszi a tanulócsoport összetételét, sajátosságait, előzetes tudását, a korábbi mérési-értékelési eredményeket, kiemelten figyel a sajátos nevelési igényű, valamint beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulókra vonatkozó egyedi előírásokat.
- A tanmenetben és az óravázlatban feltünteti a célokat, a módszereket és a fejlesztendő kompetenciákat, alkalmazott taneszközöket.
- Alkalmazza az egyéni képességekhez igazodó, differenciált tanulásszervezést, kooperatív tanulástechnikákat.
- A bevezető, alapozó szakaszban elemi ismereteket közvetít, alapvető képességeket és alapkészségeket fejleszt, megalapozza az alapkészségeket. A fejlesztő szakaszban fejleszti a tanulók önálló problémamegoldó képességét, készségét és kreativitását.
- Tapasztalatszerzésre épülő tevékenységeket tervez. A haladási üteménél figyelembe veszi a csoport képességeit. A tanulás eredményessége függvényében előzetes terveitől rugalmasan eltér.
- Tudatosan törekszik a tanulók motiválására, aktivizálására.
- Tanmenetét folyamatosan aktualizálja, terveit a PDCA ciklusnak megfelelően felülvizsgálja.
- A Pedagógiai Programban összefoglalt alapelvek szerint végzi tervező tevékenységét. A célok megfogalmazásánál szem előtt tartja az életkori sajátosságokat, a tantervi előírásokat.
- A tervezésben és a megvalósításban épít a tanulók előzetes digitális tudására, a csoport sajátosságaihoz mérten használja az otthoni IKT-s eszközök nyújtotta lehetőségeket.

- A tervezett módszerek, munkaformák kiaknázzák a szociális tanulásban rejlő lehetőségeket.
- A tanulók képességeihez alkalmazkodó munkaformát és differenciálást alkalmaz.

5.3.2. A tanulás támogatása

- A tanulásszervezés folyamatánál figyelembe veszi a tanulók lelki és fizikai állapotát. A diákok egyéni bánásmódban részesülnek, problémáikat megérti, próbál segíteni, szükség esetén változtat előzetes tervein.
- A tanulók természetes kíváncsiságára építve igyekszik felkelteni az érdeklődést a tanulás, a tudás iránt.
- Tanulási problémát észlelve alkalmazza az egyéni bánásmód elvét, szükség esetén szakember segítségét kéri, megtanítja az eredményes tanulás módszereit.
- Kihasználja a tananyagban rejlő lehetőségeket a tanulási stratégiák elsajátítására, gyakorlására.
- A problémákkal való megbirkózás képességének erősítését célzó tanulási környezetet teremt. Előtérbe helyezi a tevékenységközpontú tanulásszervezést, ahol lehetőséget teremt a javításra.
- Elősegíti az esztétikus környezet kialakítását, a csoportmunkához megfelelő elrendezést alkalmaz. A diákok lehetőséget kapnak saját véleményük kifejtésére, megvédésre az emberi méltóság tiszteletben tartása mellett.
- A tanulók életkori sajátosságait, egyéni képességeit figyelembe véve alkalmazza a rendelkezésre álló IKT eszközöket.
- Megfelelő útmutatókat és az önálló tanuláshoz szükséges tanulási eszközöket biztosít a tanulók számára, például webes felületeket működtet, amelyeken megtalálhatók az egyes feladatokhoz tartozó útmutatók és a letölthető anyagok.

5.3.4. A tanuló személyiségének fejlesztése, az egyéni bánásmód érvényesülése, a hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdőgyermek, tanuló többi gyermekkel, tanulóval együtt történő sikeres neveléséhez, oktatásához szükséges megfelelő módszertani felkészültség

- Osztálya tanulóinak érzelmi, szociális és erkölcsi állapota felmérése érdekében minden tanév elején szociometriai mérést végez. A mérés eredményét felhasználva készíti el osztályfőnöki tanmenetében az intézkedési tervét.
- A szociokulturális háttér feltárására érdekében 1. és 5. évfolyamos osztályában családlátogatást végez.

- Munkájában a nevelést és az oktatást egységben szemléli és kezeli.
- A tanulók személyiségét nem statikusan, hanem fejlődésében szemléli. Feltárja, hogy az érintett tanuló miben tehetséges, miben ügyes. Ezt a területet erősítve, a gyermekben tudatosítva igyekszik önértékelésüket fejleszteni, korrigálni.
- Pozitív visszajelzésekkel fejleszti a gyermekek pozitív önértékelését, személyiségét.
- A tanulók tanulási nehézségeinek leküzdése érdekében havonta egy alkalommal egyeztet a különleges bánásmódot igénylő tanulókkal foglalkozó szakemberrel.
- Reálisan és szakszerűen elemzi és értékeli saját gyakorlatában az egyéni bánásmód megvalósítását.
- Csoportos tanítás esetén is figyel az egyéni szükségletekre és a tanulók egyéni igényeinek megfelelő stratégiák alkalmazására.
- A tanuló tévesztéseinek csökkentése érdekében tanítási óráin megértést segítő módszereket (feladat szövegének felolvasása, megértést segítő ábra) alkalmaz.
- Az adaptív oktatás szellemében a tanulási nehézségekkel küzdő tanulói számára különböző tanulási utakat tervez.
- Megkeresi azt a fejlődési szintet, amelyre építheti munkáját. Hangsúlyt helyez arra, hogy minél több sikerélmény érje a tanulót.

5.3.5. A tanulói csoportok, közösségek alakulásának segítése, fejlesztése, esélyteremtés, nyitottság a különböző társadalmi-kulturális sokféleségre, integrációs tevékenység, osztályfőnöki tevékenység

Különböző változatos munkaformákkal (csoportmunka, differenciált, egyéni munka, kísérlet, verseny) erősíti az együvé tartozás, az egymásért való felelősség érzését.

Saját kommunikációjával példát mutat a nyugodt légkör kialakítására.

Diákjaival empatikus, egymás tiszteletére, elfogadására neveli őket.

Törekszik a kooperatív tevékenységek, csoportos munkaformák használatára, amelyeken tanítványai megtanulják elfogadni a különbözőséget. Támogatja a tanulók kezdeményezéseit, közvetlen tapasztalatszerzését.

Elősegíti, hogy diákjai fogadják el egymás különböző álláspontját, toleranciára nevelőket.

Udvariassági formák betartásával mintát ad tanítványainak.

Átgondolt játéktervvel és a tevékenység pedagógiai irányításával biztosítja, hogy a különböző játékok, tevékenységek megfelelően fejlesszék a közösséget, erősítsék a közösséghez való tartozás érzését.

Sokoldalú és változatos szabadidős foglalkozások szervezésével járul hozzá a közösségimagatartás erősítéséhez

A közösségfejlesztésben tudatosan alkalmazza a digitális eszközök nyújtotta lehetőségeket. Következetes, egyértelmű, kiszámítható szabályokat alakít ki a gyermekekkel közösen az IKT eszközök használata során.

Fejleszti a csoportokban végzett közös munka során az önismeretet, az önfegyelmet, az együttműködést.

A tanulókat az önellenőrzésre, egymás segítésére és ellenőrzésére neveli.

Osztályával csoportszabályokat alkot, beszélgető-kört működtet.

Esetmegbeszéléseket hív össze a konfliktusok hatékony kezelésére.

5.3.6. A pedagógiai folyamatok és a tanulók személyiségfejlődésének folyamatos értékelése, elemzése

Ismeri a helyi tanterv követelményeit, azt a tanulócsoportjának megfelelően érvényesíti. A sajátos nevelési igényű tanulók esetében egyéni fejlesztési tervet készít.

Tantárgyi témazáró feladatlapokat készít, melyben a tantárgyi követelmények mellett figyelembe veszi tanulócsoportjának sajátosságait is

Tanév elején és végén diagnosztikus méréseket végez, további tervező munkáját erre építi. Az értékelés során a tanulók írásban és szóban is számot adnak tudásukról. Ezenkívül különböző egyéni és csoportmunkák bemutatására is lehetőséget biztosít. (kiselőadás, gyűjtőmunka, prezentáció)

Esetleg egyéni értékelési rendszert alkalmaz, melyet a közösség elfogad, motiváló hatással bír. A dolgozatok helyesírási hibáit kijavítja.

Az óra jellegétől függően szóban vagy írásban értékeli a tanulók munkáját egyénileg vagy csoportosan.

Önállóan képes a tanulói munkák értékeléséből kapott adatokat elemezni, az egyéni, illetve a csoportos fejlesztés alapjaként használni, szükség esetén gyakorlatát módosítani

Fejlesztő értékelésében hangsúlyozza a tanuló erősségeit is.

Értékelése során a gyermek önmagához képest mért fejlődését állítja a középpontba.

Fektessen hangsúlyt az önértékelés és a társértékelés fejlesztésére.

Alkalmazzon tanulói és csoportos önértékelést!

5.3.7. A környezeti nevelésben mutatott jártasság, a fenntarthatóság értékrendjének hiteles képviselte és a környezettudatossághoz kapcsolódó attitűdök átadásának módja

Segíti a gyermekeket, tanulókat, hogy megértsék a nem fenntartható és fenntartható fejlődés különbségeit.

Kihasználja saját szakterületén, illetve intézményében a fenntarthatóságra neveléspedagógiai lehetőségeit.

Lehetővé teszi a tanulók számára, hogy saját cselekedeteikkel, viselkedésükkel hozzájáruljanak a fenntarthatósághoz, tudatosítva bennük, hogy a jövő rajtuk is múlik.

Segíti tanulóit, hogy a múlt és a jelen tükrében kreatívan gondolkodjanak a lehetséges jövőről.

5.3.8. Kommunikáció és szakmai együttműködés, problémamegoldás

Törekedjen a tanulócsoporthoz minden tagja számára érthető tanári magyarázatra, óráin megfelelő hangerővel, artikuláltan beszéljen.

Olyan légkört alakítson ki, amelyben a diákok szívesen vesznek részt a kommunikációban, segítse elő kommunikációjuk szabadságát.

Kommunikációját a nyitottság, kölcsönösség, partneri szándék jellemezze.

Működjön együtt a diákjaival nemcsak az osztályban, hanem az iskolán kívüli tevékenységek során is.

Olyan feladatokat, munkaformákat, alkalmazzon, melyek elősegítik mind a szóbeli, mind az írásbeli interperszonális kapcsolatokat a saját csoportjaiban.

Fogadja el a tanulócsoporthoz által fontosnak tartott információk létjogosultságát.

Igyekszik az infokommunikációs eszközöket kihasználni a kapcsolattartás során. Heti rendszerességgel figyelje és pedagógiai munkája során használja az iskola belső kommunikációs rendszerét

Munkaközösségi munkája során, kollégáival ossza meg a képzéseken, önképzése során szerzett ismereteit. Folyamatosan konzultáljon az osztályában tanító kollégákkal

Vegyen részt a helyi tanterv kidolgozásában, a helyi,- járási,- és felmenő rendszerű versenyek szervezésében, lebonyolításában.

Tartsa szem előtt az iskola rövid- és hosszú távú céljait, segítse elő a szervezetfejlődését saját pedagógiai céljainak harmonizálásával.

Szervezzon az iskola rövid- és hosszú távú céljainak megvalósulását segítő szabadidős programokat.

Értekezleteken, munka-megbeszéléseken aktívan vegyen részt.

Vegye figyelembe az osztályában tanító kollégák véleményét, észrevételeit, visszajelzéseit a tanulócsoporthoz tanítása során.

Vegye figyelembe a munkájával szemben megfogalmazott észrevételeket, azokat beépíti a tanítási tevékenységébe. Saját osztályában évente legalább 2 alkalommal hospitáljon.

Feladatait a szervezeti és működési szabályzat előírásainak megfelelő módon oldja meg.

5.3.9. Elkötelezettség és szakmai felelősségvállalás a szakmai fejlődésért

- Önértékelését az elvárt minőségben végzi, rendszeresen részt vesz belső képzéseken, konferenciákon, előadásokon. Évente minimum 2 alkalommal vegyen részt óralátogatáson, és annak elemzésén.
- Évente vizsgálja felül tanmeneteit és igazítsa tanulócsoporthoz
- Megfelelően használja a szakkifejezéseket, és tanulóitól is követelje meg azok használatát
- Önmagáról alkotott képe valósághű.
- Folyamatosan képi magát, a modern tanulási módszereket elsajátítja és hatékonyan alkalmazza.
- Ismereteit kibővíti az új digitális módszerekkel és digitális tananyagokkal. Gondoskodik arról, hogy a versenyeredmények felkerüljenek az iskola honlapjára.
- Nyitott az online szakmai együttműködésre.
- Tartson kapcsolatot –szükség esetén- a külső partnerekkel (önkormányzat, gyermekjóléti és családsegítő szolgálat, szakértői bizottságok, utazó gyógypedagógusok).
- Látogasson szakmai oldalakat, a TK kiadó oldalait, segédanyagait használja. Pedagógiai munkájába építse be a „jó gyakorlatokat”.
- Elkötelezett a pályázatok figyelésében és megvalósításában. Képes a tanári közösség munkájában összehangoltan együttműködni.
- Tisztában van személyiségének sajátosságaival, és alkalmazkodik a szerepelvárásokhoz.
- A pedagógiai feladatok megoldásában együttműködik pedagógustársaival, munkaközösségeivel, a nevelő-oktató munkát segítő munkatársaival, a gyermek, tanuló fejlődését támogató más szakemberekkel.
- Részt vesz szakmai kooperációkban, problémafelvetéseivel, javaslataival kezdeményező szerepet is vállal.

- Pedagógiai munkáját reflektivitás jellemzi.
- Fontos számára szakmai tudásának folyamatos megújítása, a megszerzett tudását a pedagógiai gyakorlatában eredményesen alkalmazza.

6. A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG

Az igazgató gondoskodik róla, hogy a kiemelt figyelmet igénylő tanulók speciális támogatást kapjanak. A fejlesztés megvalósulása nyomon követhető az intézmény dokumentumaiban, amindennapi gyakorlatban (tanórai és tanórán kívüli tevékenységek), a DÖK programokban. A fejlesztés eredményét a pedagógusok folyamatosan nyomon követik, s ha szükséges, fejlesztési korrekciókat hajtanak végre.

A kiemelt figyelmet igénylő tanulók mindegyikénél rendelkeznek a pedagógusok megfelelő információkkal, és alkalmazzák azokat a nevelő, fejlesztő és oktató munkájukban.

6.1. Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység

Cél

Elősegíteni az érintett tanulók kiszűrését, közösségbe történő integrálódását, konstruktív magatartásformáinak kialakítását, megelőzni az érintett tanulók lemorzsolódását.

Feladat

A nehézségekkel küzdő gyermekek kiszűrése, vizsgálat megszervezése a szülőkkel és a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Kazincbarcikai Tagintézményével együttműködve. A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekből adódó hátrányok csökkentése, az erre irányuló megfelelő módszerek megtalálása. A tanulók tanulmányi előmenetelének támogatása a képességeiknek megfelelő, egyénre szabott tanulási lehetőségek biztosításával. Fejlesztés egyéni fejlesztési terv alapján, a szakvéleményben javasoltakkal összhangban, megfelelő szakemberek bevonásával.

A különböző tantárgyakat tanító pedagógusok és a segítő szakemberek (iskolapszichológus, gyógypedagógus, fejlesztőpedagógus, gyógytestnevelő, szociális munkás, gyermekvédelmi jelzőrendszer szakembere, mediátor) tekintsék közös felelősségüknek a hátrányok csökkentését. A fejlesztő tevékenység a családi és településszerkezeti hátrányokból eredő, az

eltérő kulturális és nyelvi elsajátítási lehetőségekhez köthető, valamint a különleges bánásmódot igénylő tanulókhoz illeszkedő legyen. A hátránykompenzáció biztosítása érdekében a tanuló szükségleteihez, képességeihez, készségeihez illeszkedő módszertani eljárások (eszközök, módszerek, terápiák, a tanulást-tanítást segítő speciális eszközök, a gyógypedagógus módszertani iránymutatásainak beépítése, egyéni fejlesztési terv készítése és rendszeres ellenőrzése) alkalmazása.

Megvalósítási stratégia

Tevékenység	Módszer	A feladatot elvégzők köre	Határidő	Felelős
A tanulók kiszűrése.	megfigyelés	minden pedagógus	folyamatos	igazgatóhelyettes osztályfőnök
Tanulási problémák kiszűrése	DIFER-mérés elvégzése	Első osztályos tanító	A tanév rendjében meghatározottak szerint	igazgatóhelyettes
Egyéni fejlesztési terv készítése a DIFER mérés eredményei alapján	egyéni bánásmód, differenciált nevelés	Első osztályos tanító, fejlesztőpedagógus	április eleje	igazgatóhelyettes
Külső szakemberekhez irányítás, szakvélemény kérése (pszichológus, mentálhigiénikus).	szakvélemények megismerése	B-A-Z. Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Kazincbarcikai Tagintézménye szakemberei, Szakértői Bizottság, osztályfőnökök, fejlesztőpedagógus	folyamatos	igazgató
A tanulók nyilván- tartásba vétele.	szakvélemények megismerése	Az adott tanulót tanító pedagógusok, fejlesztőpedagógus, gyógypedagógus.	folyamatos	igazgatóhelyettes
Egyéni fejlesztési terv készítése szakértői vélemény alapján, fejlesztés, értékelés.	egyéni bánásmód, differenciált nevelés	Az adott tanulót tanító pedagógusok, fejlesztőpedagógus, gyógypedagógus.	folyamatos	osztályfőnökök fejlesztőpedagógus

A megvalósulás színterei

- iskola, osztályközösség, tanórák, osztályfőnöki órák,
- délután 16-ig tartó iskola (amennyiben adottak a személyi feltételek),
- felzárkóztató, fejlesztő foglalkozások egyéni terv szerint,
- szabadidős foglalkozások,
- családlátogatás, fogadóórák, szülői értekezletek.

Iskolánkban a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségek enyhítésére vagy megszüntetésére a sikerebb iskolai haladás és beilleszkedés elérése érdekében a következőket tesszük:

- 6.1.1. Felfigyelünk az ilyen tanulókra.
- 6.1.2. Az okok megkeresésére, a megnyilvánulás hátterének feltárására irányuló tevékenységet végzünk és ennek megfelelő segítő eljárást dolgozunk ki.
- 6.1.3. A szülőt egyenrangú partnernek tekintjük a probléma feltárása, megoldása, enyhítése során.
- 6.1.4. A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanulókat fejlesztő pedagógus fejleszti egyéni fejlesztési terv alapján.
- 6.1.5. Az osztályban tanító szaktanárok beilleszkedést segítő tevékenységüket egymással és az osztályfőnökkel együttműködve végzik. Elfogadó szemléletmódjuk nélkülözhetetlen.
- 6.1.6. Külső szakemberek (pszichológus, orvos, gyógypedagógus, szociális segítő, gyermekvédelmi jelzőrendszer szakembere, mediátor) segítségének igénybevétele.
- 6.1.7. Kiscsoportos illetve egyéni felzárkóztató programokat szervezünk az órátömeg függvényében.
- 6.1.8. Napközis csoportokat szervezünk. Életkoruknak megfelelően az önálló ismeretszerzés módszerét tanítjuk meg elsajátítani.
- 6.1.9. Igazán fontosnak tartjuk a jó tanár - diák - szülő viszony kialakítását.
- 6.1.10. Biztonságot nyújtó, megértő, bizalmon alapuló légkört, környezetet igyekszünk kialakítani.
- 6.1.11. Fontos a következetes, megfelelő határokat szabó korrekciós nevelés.

6.2. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenység

Iskolánkban az egyéni képességek szerinti haladást a tanulócsoporthok korszerű oktatástechnikai módszerek alkalmazásával biztosítjuk. A tehetséges tanulók tanulmányi versenyekre való felkészítése tanórán kívül, egyéni vagy kiscsoportos foglalkozások keretében történik. Az informatika oktatása kiemelt feladatunk, az alsó tagozaton már ismerkednek az informatikaoktatással. A tehetséges tanulóknak a tanórai kereteken kívül e területen egyéni számítógép-használat segíti fejlődését. A tanulók tanórán kívüli fejlesztésének formáiról és óraszámairól a mindenkor tárgyi- és személyi feltételek ismeretében a munkaközösségek vezetői és a diákönkormányzat javaslata alapján, az iskola vezetősége tankerületi jóváhagyással dönt. A működés konkrét formáit az iskola éves munkaterve tartalmazza.

A tehetséggondozás során a tanulási fókusz és az érdeklődést megfelelően motiváló feladatokkal lehet fenntartani.

A tehetséggondozás módszereiben a megújuló tanulásszervezési eljárások alkalmazásával tesszük hatékonyabbá a fejlesztő munkát:

- 6.2.1. differenciált tanulásszervezés
- 6.2.2. kooperatív technikák
- 6.2.3. projektmódszer
- 6.2.4. tevékenységközpontú pedagógiák
- 6.2.5. multidiszciplináris foglalkozások

- 6.2.6. IKT eszközök széleskörű használata
- 6.2.7. minden szempontból akadálymentes és minden tanuló számára egyformán hozzáférhető tanulási környezet biztosítása
- 6.2.8. a tanulói különbségekhez illeszkedő, differenciált célkijelölés
- 6.2.9. többszintű tervezés és tananyag-alkalmazás
- 6.2.10. a fejlesztő, tanulást támogató értékelés
- 6.2.11. egyéni haladási ütem biztosítása
- 6.2.12. kompetenciafejlesztő tevékenységek

Cél

- Az általános alapok fejlesztése; információ feldolgozó képességek tökéletesítése.
- A tehetséges tanulók felismerése, diagnosztizálása.
- Fejlődésük elősegítése, támogatása köztük lévő különbségek, speciális igényeik figyelembevételével, a teljes körű személyiség fejlesztés.
- A tanuló erősségeinek és hiányosságainak felmérése, valamint az éppen kihívást jelentő célok meghatározása
- Kulcskompetenciák kialakítása, amely a felnőtt élet sikerességéhez vezet, felkészítés az egész életen át tartó tanulás lehetőségére

Alkalmazási területei

- Az iskola valamennyi tanulója (tehetségesek felismerése, tehetségdiagnosztika).
- A tehetségígéretek, a tehetséges tanulók (fejlesztésük).

Folyamat

Tevékenység	Módszer	Feladat elvégzők köre	Határidő	Felelős
A tehetségek felismerése.	Megfigyelés, mozgáskoordináció; fizikai teljesítőképesség mérése, a tehetség felismerést szolgáló szituációk tudatos tervezése, alkalmazása. (DÖK - munka, ünnepek) A tanulók által készített gyűjtemények, a kreatív szabadidős tevékenységek számbavétele.	minden pedagógus, szaktanárok	folyamatos	munkaközösség-vezetők

Tevékenység	Módszer	Feladat elvégzők köre	Határidő	Felelős
Tehetségfejlesztés iskolán belül	Egyéni fejlesztés.	minden pedagógus	folyamatos	igazgató
	Differenciált óravezetés, szakkör, projekt-munka.	minden pedagógus		
	Változatos, színes tanórai munka, iskolán belül működő művészeti körök.	minden pedagógus		
	Sportkörök, közösségi tevékenység, kooperatív tanulási módszerek.	testnevelő tanár DÖK-vezető tanítók tanárok		
	Énismeret-önismeret fejlesztése.	osztályfőnökök		
	Útravaló, LEP, NEP és más tehetségfejlesztő, ösztöndíj program.	pedagógus mentorok		
Érzelmi fejlődésében megzavart tehetségek felismerése.	Önértékelés fejlesztése, az énkép pozitív irányú befolyásolása.	osztályfőnökök, tanítók, tanárok, fejlesztőpedagógus	folyamatos	igazgató
Tanulási zavarral, nehézséggel küzdő tehetségek felismerése.	Tanulási zavarok, nehézségek fajtáinak felismerése, célzott beszélgetés, énkép korrekció, tanulási stílus és stratégia elemzése, elemeztetése, alapkészségek fejlesztése.	pedagógusok, szülő, tanuló, fejlesztőpedagógus	folyamatos	igazgatóhelyettes
Alulteljesítő tehetségek felismerése, segítése.	Énképp korrekció, erősségekre alapozó fejlesztés, sikerélmény biztosítása, siker és kudarc helyzetek elemzése, alapkészségek fejlesztése, másféle tankönyv, másféle információ hordozó adása, új helyre ültetés a tanteremben, olyan csoportban való munkáltatás, ahol még nem vett részt közös munkában, pozitív üzenetek a tanulás fontosságával kapcsolatosan.	minden pedagógus fejlesztőpedagógus	folyamatos	igazgató
A tehetségfejlesztés hatékonyságának értékelése.	A tehetséges tanulók középiskolai nyomon követése.	igazgatóhelyettes, munkaközösség - vezetők	félév tanév vége	

Tevékenység	Módszer	Feladat elvégzők köre	Határidő	Felelős
	Versenyeredmények, pályázati eredmények értékelése, összegzése, a tehetségígéretek teherbírásának folyamatos figyelemmel kísérése, a befektetett energia, anyagiak, valamint a megtérülés arányának elemzése.	osztályfőnökök, tanítók, szaktanárok		

6.3. Sajátos nevelési igényű tanulók integrált oktatása

Intézményünk kiemelten foglalkozik a sajátos nevelési igényű tanulók integrált oktatásával – nevelésével. A sajátos nevelési igényű tanulók nevelését-oktatását a 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet 2. sz. mellékleteként kiadott Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve alapján szervezzük meg.

Az integráció előnyei

- 6.3.1. A sajátos nevelési igényű tanulók eredményes szocializációját, iskolai pályafutását elősegítheti a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt történő – integrált – oktatásuk
- 6.3.2. Az egészséges gyerekek közege húzóerőt, pozitív példát jelent az integráltan nevelt fogyatékos tanulók számára, így csökken a lemorzsolódás esélye.
- 6.3.3. Könnyebbé válik társadalmi beilleszkedésük, mert megtartják ennek technikáját.
- 6.3.4. Az épek és fogyatékosok együttélési szabályait a mindennapi gyakorlatban sajátítják el, így azok természetessé válnak.
- 6.3.5. A másság elfogadása, a tolerancia, a kölcsönös megértés és elfogadás megteremtése a fogyatékosok és a nem fogyatékosok között.

A kerettanterv által meghatározott legfőbb célok, feladatok

- 6.3.6. Az 1–2. évfolyamon a fő cél a személyiség biztonságérzetének megteremtésével, az egyéni diagnosztikára épülő funkcionális képességfejlesztéssel elérni az egyénhez viszonyítva azt a leghatékonyabb adaptív állapotot, amely elégséges előfeltétele a tantárgyi rendszerű fejlesztésnek.
- 6.3.7. A 3–4. évfolyamon a cél az alapvető képességek és alapkészségek fejlesztése a tanulók egyéni háttértényezőinek figyelembevételével, a pszichés funkciók fejlesztésének stratégiáját tartalmazó egyéni fejlesztési tervek alapján, tantárgyi rendszerben végzett intenzív fejlesztési folyamatban.
- 6.3.8. Az 5–6. évfolyamon a cél a tevékenységek számának és minőségének növelésével, az önálló tanulás képességének fejlesztésével az alapvető kultúrtechnikák használatának eszközszintűvé tétele, valamint az intenzív személyiségfejlesztés.

6.3.9. A 7–8. évfolyam legfontosabb célja a tudáselemek szintetizálása, a képességstruktúra megszilárdítása, a személyiség integritásának növelése.

Az integrált oktatásban résztvevő tanulók képességfejlesztésének kiemelt területei:

6.3.10. Kognitív képességek fejlesztése

A tanulásban akadályozott, ill. az enyhe értelmi fogyatékos tanulók kognitív képességeinek fejlődésében különböző mértékű elmaradás mutatkozik. Ez csökkenthető a kognitív képességek rendszeres fejlesztésével, melynek mélységét és ütemét mindig egyénre szabottan kell kialakítani.

6.3.11. Mozgás fejlesztése

A mindennapi élet praktikus feladatainak elvégzéséhez szükséges mozgások fejlesztése, gyakorlása. A helyes beszédartikulációhoz és az iskolai tanuláshoz szükséges finommozgások elsajátításának segítése, az egészséges életmódot elősegítő szokások kialakítása.

6.3.12. Kommunikációs képességek fejlesztése

Az összefüggő nyelvtanilag helyes és kifejező beszéd formai és tartalmi oldalának fejlesztése. Megfelelő olvasási technika kialakításával szövegértelmezés és önálló szövegalkotás képességének kialakítása szóban és írásban.

6.3.13. Gondolkodási képességek fejlesztése

Az új és a már meglévő ismeret közötti kapcsolat kialakítása és a lényeges jegyek kiemelkedéséhez szükséges képességek fejlesztése. Az összehasonlítások megfogalmazására történő ösztönzés, a verbális kifejezés erősítése.

6.3.14. Tanulási képességek fejlesztése

Az önálló tanulási módszerek, technikák elsajátítása, gyakorlása. A mindennapi életben megjelenő ismeretek kapcsolása a tananyaghoz. A koncentráció fejlesztése.

6.4. A hátrányos helyzet, halmozottan hátrányos helyzet kezelésének színterei

6.4.1.1. szabadidős programok.

6.4.1.2. tanítási órák, Lázár Ervin, LEP és a Nemzeti Emlékezetpedagógiai Program (NEP) és a Határtalanul pályázatokban való részvétel

6.4.1.3. délutáni egyéb foglalkozások, Útravaló, mentori foglalkozások

6.4.1.4. felzárkóztató foglalkozások.

A rendszeres felzárkóztatást a következő tevékenységrendszer segíti:

- Önálló innováció a múzeumokkal, közművelődési intézményekkel és civil szervezetekkel való együttműködés. Az együttműködés támogatja a tanórán kívüli ismeretszerzést, illetve az informális tanulás elterjesztését.
- Az IPR rendszert bevezető intézményektől jó gyakorlatok átvétele az együttnevelés

megvalósítására, a képesség kibontakoztató programok alkalmazására. A Lázár Ervin Programban (LEP) és az Útravaló Ösztöndíjprogramban részvétel

- A lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók felzárkóztatására külön munkacsoport működik.
- A hálózati munkacsoportban való együttműködés során kiemelt figyelmet fordítunk az IPR működtetésére, fejlesztésére.

6.4.2. A képesség-kibontakoztató foglalkoztatás, integrációs felkészítés programja

- 6.4.2.1. Páros, csoportos tanulási technikák alkalmazása.
- 6.4.2.2. IKT eszközök széleskörű használata
- 6.4.2.3. A sajátos nevelési igényű tanulók számára egyéni tanulási technikák kialakítása.
- 6.4.2.4. Sorrend, időbeosztás, önellenőrzési, javítási módok megtanítása.
- 6.4.2.5. Képességfejlesztő játékok szervezése.
- 6.4.2.6. Szabadidős tevékenységek.
- 6.4.2.7. Szünetek, délutáni szabadidő hasznos eltöltése.
- 6.4.2.8. Személyiség- és készségfejlesztő beszélgetések, játékok, tevékenységek szervezése pedagógusok közreműködésével.
- 6.4.2.9. Személyes kapcsolat kialakítása minden gyerekkel.
- 6.4.2.10. Otthonosság érzésének erősítése.
- 6.4.2.11. Közösségért végzett munka, megbízatás (felelősi rendszer).
- 6.4.2.12. Az osztály közvéleményének kibontakoztatása.
- 6.4.2.13. Együvé tartozás érzésének erősítése, közösen végzett munka öröme.
- 6.4.2.14. Gyerekek közötti társas kapcsolatok fejlődése.
- 6.4.2.15. Kölcsönös udvariasság, felnőttekkel, egymással.
- 6.4.2.16. Egymás köszöntése név- és születésnapon.
- 6.4.2.17. Szabályok alkotása, önkormányzó képesség kialakítása, fejlesztése.
- 6.4.2.18. Együttes tervezgetés, tevékenység (meglepetés, későbbi esemény, stb.)
- 6.4.2.19. Egyéni törődést igénylő tanulók kiszűrése, fejlesztésük irányának meghatározása Mindezt pozitív gyermek - nevelő kapcsolat, jó csoportléghő kialakításával érhetjük el.

Sikerkritérium

A hátrányos helyzetet enyhítő tevékenységünk akkor sikeres, ha:

- minden hátrányos helyzetben lévő tanuló rendszeresen jár iskolába, ott jól érzi magát,
- differenciált a tanulásirányítás, ezt biztosítva többsávos az óravezetés,
- differenciált a házi feladatok adása,

- fejlesztő foglalkozások tartása: ingergazdag környezet megteremtése, motiválás,
- rugalmas az időbeosztás a felzárkóztatás igényéhez igazodva,
- felzárkóztató, képességfejlesztő foglalkozásokat tartunk,
- a hosszabb hiányzások miatti lemaradásokat pótoljuk,
- a hiányok miatt egyéni- és kiscsoportos pótlást, újratanítást tartunk,
- a felzárkóztatásra szoruló gyerekeknek biztosítani tudjuk a felzárkózás lehetőségét,
- fejlesztjük és megerősítjük az alapkészségeket,
- önállóan fejlesztjük a tanulókat,
- páros, csoportos tanulási technikákat alkalmazunk,
- folyamatos kapcsolattartás a szülővel,
- nő az évfolyamvesztés nélkül továbbhaladó hátrányos helyzetű tanulók száma,
- nő az érettségit adó intézményekben továbbtanuló hátrányos helyzetű tanulók száma,
- csökken az iskolai rendszerből a 8. általánost elvégzése előtt kikerülő hátrányos helyzetű tanulók száma,
- a szülők folyamatosan érdeklődnek gyermekük iskolai munkája iránt,
- a tanulók rendszeresen részt vesznek felzárkóztató és fejlesztő foglalkozásokon,
- igénybe veszik az iskolai étkeztetést és a napközis szolgáltatást,
- elhatárolódnak az őket fenyegető káros szenvedélyek kipróbálásától,
- az iskolában szerzett tudásukat továbbhaladáskor alkalmazni tudják,
- minimális az elhajlás veszélye a deviáns életútra,
- igénye van a tanulóknak kulturális programokra.
- csökken a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók száma

A megoldást segítő személyek, intézmények

Iskolán belül

Osztályfőnök

Pedagógusok

Igazgató

Gyermekevédelmi felelős

Iskolapszichológus

Szociális munkatárs

Esetmenedzserek

Iskolán kívül

Szociális Szolgáltató Központ

B-A-Z. Megyei Pedagógiai Szakszolgálat
Kazincbarcikai Tagintézménye
Védőnő

Gyámügyi munkatárs
Rendőrség
Civil szervezetek
RNÖ

Megoldási lehetőségek

- Fejlesztő csoportok létrehozása.
- Többszöri családlátogatás, nevelési segítség, ill. tanácsadás, jelzés a szülők felé.
- A gyermek irányítása B-A-Z. Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Kazincbarcikai Tagintézményébe, Szociális Szolgáltató Központba.

- Segélykérelem kezdeményezése, ill. a kérelem véleményezése az illetékes gyámhatóságtól.
- Javaslat a gyermekvédelembe vételére (Gyámhivatal).
- Kérelem a Gyermekvédelmi Szolgálathoz a gyermek alapellátásba vételére.
- Súlyos esetben rendőrségi feljelentés (a gyermek súlyos veszélyeztetése, bántalmazása, annak gyanúja esetén).

Tapasztalatunk

- A szociális, a szociokulturális hátrányok legtöbbször tanulási, beilleszkedési, magatartási problémák képében jelentkeznek munkánk során.
- A hátrányos és főként a veszélyeztetett helyzetű tanulók mentálisan sérültek.
- Ezekben az esetekben felmerül a család, a szülők felelőssége a közvetlen környezet ingerszegény, nevelésképtelen, sokszor értéktagadó magatartása is.
- Az ifjúságvédelmi munka ezekből következően csak összehangolt, komplex családterápia esetén mondható eredményesnek.

Milyen ügyben hova fordulhatunk?

Milyen ügyben?	Kitől?	Ki kérheti a segítséget?
Nevelési problémák, viselkedés-, teljesítmény- és kapcsolatzavar	B-A-Z. Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Kazincbarcikai	szülő, törvényes képviselő, iskola
Családi konfliktusok, életvezetési problémák	Szociális Szolgáltató Központ	iskola, törvényes képviselő, szülő
A kiskorú súlyos retardációja, fogyatékossg gyanúja	Tanulási Képességet Vizsgáló Rehabilitációs és Szakértői Bizottság	iskola, szülő, törvényes képviselő (iskola javaslata szükséges)
Segélyek (bármilyen formája)	Polgármesteri Hivatal/ Szociális Osztály	szülő, iskola, gondozó, törvényes képviselő
Átmeneti gondozás kezdeményezése	Kormányhivatal gyámügyi osztály, Kazincbarcika	iskola, szülő, rokon, törvényes képviselő, Szociális Szolgáltató Központ
Gyermekvédelmi gondoskodás védelembe vétel kezdeményezése	Szociális Szolgáltató Központ	iskola, szülő, B-A-Z. Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Kazincbarcikai Tagintézménye, családsegítő központ rokon
Kiskorú elhelyezése v. annak megváltoztatása (válás után)	Gyámhivatal	apa, anya, gyermek Szociális Szolgáltató Központ
Kiskorú láthatás (válás után)	Szociális Szolgáltató Központ	apa, anya
Kiskorú szökése, csavargása esetén	Rendőrség	szülő, iskola, törvényes képviselő
Kiskorú bűnelkövetése	Rendőrség	szülő, iskola, törvényes képviselő

Kiskorú alkoholizálása, kábítószer élvezete esetén	Szociális Szolgáltató Központ, Háziorvos, B-A-Z. Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Edelenyi Tagintézménye, Gyermek pszichológus	szülő, iskola, törvényes képviselő
Kiskorú súlyos veszélyeztetése, bántalmazása, abúza	Kormányhivatal gyámügyi osztály, Kazincbarcika, Védőnő, Háziorvos, Rendőrség Gyámügy, Szociális Szolgáltató Központ	iskola, szülő, törvényes képviselő, bárki
Öngyilkossági szándék, kísérlet esetén	B-A-Z. Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Kazincbarcikai Tagintézménye, Gyermekpszichiátria	iskola, szülő, törvényes képviselő, bárki

6.4.3. Intézményi gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok

Az intézményünk kiemelten kezeli a gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenységet. A gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenységet a mindenkor érvényes jogszabályok, rendelkezésének, valamint iskolánk helyi szabályzata és gyakorlata alapján végezzük

Cél

A prevenció, a gyermekek hátrányos helyzetének csökkentése és a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése, illetve a veszélyeztetettség megszüntetésében segítség nyújtása, együttműködés a különböző szakemberekkel. Minden gyerek érezze az egyéni törődést, olyan légkör teremtése, amely eleve kizárja, hogy bármelyik gyermek bármilyen oknál fogva hátrányos helyzetbe kerüljön.

-

Feladatok

6.4.3.1. a problémák felismerése

6.4.3.2. segítségnyújtás

6.4.3.3. jelzőrendszer működtetése a tantestületen belül illetve az intézményünkkel kapcsolatban álló más intézményekkel

6.4.3.4. felmérés (szociális helyzet)

6.4.3.5. családlátogatások

6.4.3.6. okok feltárása

6.4.3.7. intézkedési terv készítése

6.4.3.8. kapcsolattartás a társintézményekkel

6.4.3.9. prevenció

- 6.4.3.10. hasznos szünidei elfoglaltságok tervezése, biztosítása
- 6.4.3.11. mentálhigiénés programok alkalmazása
- 6.4.3.12. egyéni felzárkóztató programok
- 6.4.3.13. a különböző intézmények által ajánlott programokra figyelés
- 6.4.3.14. folyamatos kapcsolattartás a DÖK-kel
- 6.4.3.15. az érintett családokkal folyamatos kapcsolattartás

6.4.3.16. egyéni beszélgetés a tanulókkal, problémáik, magatartás zavarai feloldása érdekében. Mindezekhez szükséges az igazgató, a szaktanárok, osztályfőnökök, ifjúságvédelmi felelős, DÖK részvétele.

Sikerkritérium

A gyermek és ifjúságvédelem területén végzett munkánk akkor sikeres, ha:

- 6.4.3.16.1. a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős által nyilvántartott tanulók rendszeresen járnak iskolába,
- 6.4.3.16.2. nő az 8. évfolyamismétlés nélkül tovább haladók száma, ezáltal csökken a
- 8. évfolyamot el nem végző tanulók száma,
- 6.4.3.16.3. csökken a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók száma
- 6.4.3.16.4. párbeszédet tudunk kialakítani valamennyi érintett szülővel,
- 6.4.3.16.5. az iskolai igazolatlan hiányzások száma csökken,
- 6.4.3.16.6. a tanulók igénybe veszik a felzárkóztató, fejlesztő foglalkozásokat, napközis foglalkozásokat,
- 6.4.3.16.7. a tankötelezettséget teljesíti minden tanuló,
- 6.4.3.16.8. a tanulók elhatárolódnak az őket fenyegető káros szenvedélyektől,
- 6.4.3.16.9. az iskolában szerzett tudásukat tovább haladásukkor alkalmazzák.

Folyamat

Tevékenység	Módszer	A feladat elvégzők köre	Határidő	Felelős
Tanulók helyzetének felmérése, nyilvántartás pontosítása.	A jegyző által kiadott határozat alapján. Megfigyelés.	gyermekvédelmi felelős,	szeptember 25.	osztályfőnökök, gyermekvédelmi felelős, igazgató

Helyzetelemzés – személyi tárgyi feltételek, szükségletek és erőforrások számbavétele.	Kapcsolódóan az osztályfőnöki munkaközösség megbeszéléseihez.	osztályfőnökök	szeptember 30.	gyermekvédelmi felelős, osztályfőnökök, igazgatóhelyettes
Szülők tájékoztatása a gyermekvédelmi ellátásokról.	Összevont szülői értekezleten tájékoztatás.	gyermekvédelmi felelős	szükség szerint	gyermekvédelmi felelős
Kapcsolatfelvétel a családdal, a szülőkkel.	Családlátogatás.	osztályfőnök, gyermekvédelmi felelős	folyamatos	osztályfőnökök, gyermekvédelmi felelős
Kapcsolatfelvétel a Szociális Szolgáltató Központtal.	Adatszolgáltatás a hátrányos inkább védelembe vett, és veszélyeztetett helyzetű tanulókról.	gyermekvédelmi felelős	szeptember 1. illetve folyamatos	gyermekvédelmi felelős
Jelzőrendszer működtetése intézményen belül.	Információáramoltatás.	Jelzőrendszeri tagok	folyamatos	gyermekvédelmi felelős
Jelzőrendszer működtetése intézményen kívül.	Intézkedések kezdeményezése, kapcsolattartás a segítő intézményekkel, megfelelő jelzőlapok küldése.	gyermekvédelmi felelős, osztályfőnökök	szükség szerint	esetgazda gyermekvédelmi felelős
Jelzőrendszer működtetése intézményen kívül.	Intézkedések kezdeményezése, kapcsolattartás a megfelelő intézményekkel	gyermekvédelmi felelős, osztályfőnökök	szükség szerint	gyermekvédelmi felelős

Tevékenység	Módszer	A feladat elvégzők köre	Határidő	Felelős
	.Igazolatlan hiányzások ügyében kiküldött értesítések, felszólítások a jogszabályban előírt szerveknek.			
Egyéni esetkezelés intézményen belül.	A problémát észlelő jelzi a gyermekvédelmi felelősnek.	Ifjúságvédelmi felelős, az érintett pedagógusok, igazgatóhelyettes	szükség szerint	esetgazda, gyermekvédelmi felelős
Halmazottan hátrányos helyzetű tanulók fejlesztése.	Fejlesztőfoglalkozáson részvétel.	szaktanárok, mentorok, fejlesztőpedagógus,	egész évben folyamatos	igazgatóhelyettes, mentorok
Felzárkóztató foglalkozások szervezése.	Egyéni fejlesztés, kiscsoportos foglalkoztatás.	logopédus fejlesztő-pedagógus minden tanár	folyamatos	igazgató igazgató helyettes
Szociális szolgáltatások.	Kedvezmények: étkezés, tanszerek, kirándulásokhoz, versenyek nevezési díjához, erdei iskolához.	gyermekvédelmi felelős osztályfőnökök napközis nevelők	folyamatos	osztályfőnökök igazgató
Prevenációs programok szervezése.	Foglalkozásokon való részvétel.	napközis nevelők osztályfőnökök családgondozók a Szociális Szolgáltató Központnál	folyamatos	védőnő Környezet- és egészségnevelési munkacsoport
Sajátos nevelési igényű gyermekek számára szolgáltatások szervezése.	Egyéni fejlesztési terv készítése.	osztályfőnökök szaktanárok, fejlesztőpedagógus gazdasági vezető (étkezés megoldása)	október 1. folyamatos	osztályfőnök, igazgató, fejlesztőpedagógus gyógypedagógus

A megvalósítás módja, eljárásai, tevékenységei

- 6.4.3.17. közvetlen kapcsolattartás a hátrányos helyzetű és veszélyeztetett gyermekekkel és szüleikkel az osztályfőnökökön keresztül; ha szükséges családlátogatás, tanácsadás, fogadóóra,
- 6.4.3.18. szülők figyelmének felhívása, ha megváltozott a gyermek: magatartása, tanulmányi munkája, társaikhoz, felnőttekhez való viszonya,
- 6.4.3.19. szülők figyelmének felhívása a halmozottan hátrányos gyermek esetén a kedvezmény segítség lehetőségének igénybe vételére,
- 6.4.3.20. pályaválasztás segítése,
- 6.4.3.21. egészségvédő és mentálhigiénés programok szervezése,

- 6.4.3.22. egészségügyi szűrővizsgálatokon való részvétel, védőnői koordinálással,
- 6.4.3.23. szabadidős programokon való részvétel segítése propagálása,
- 6.4.3.24. törekvés a tanulók szociális helyzetének javítására: segélyek, természetbeni juttatások,
- 6.4.3.25. az iskolai étkeztetés lehetőségének biztosítása,
- 6.4.3.26. napközis vagy tanulószobai foglalkozásokon való részvétel lehetősége.

Kapcsolódó tevékenységek

A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatokat iskolánkban gyermek és ifjúságvédelmi felelős koordinálja, szervezi.

A gyermekek és szüleik minden tanév elején írásban értesülnek a gyermek és ifjúságvédelmi felelős fogadó idejéről, helyéről, valamint arról, hogy milyen problémával fordulhatnak felé.

Cél

- segíteni a tanulók beilleszkedését, (viselkedési, magatartási formák elsajátítása, ami lehetővé teszi a hasonulást máshoz, játékszabályok betartása)
- ismeretsajátítását, (a gyermekgondozási és tevékenység specifikus képességeinek szociális, tanulási, önszabályozási képességének fejlesztése)
- egyéni ütemű fejlődését (mindenkor a tanulóból kell kiindulni, hozzá mérni a célt, a tempót.).

A szociális hátrányok enyhítését iskolánkban az alábbi tevékenységi formák szolgálják:

- Felzárkóztató, ill. tehetséggondozó programok szervezése.
- Könyvtárhasználat.
- Drog és bűnmegelőzési programok mentálhigiénés programok lásd egészségnevelési program.
- Pályaorientációs tevékenység.
- Felvilágosító munka a szociális juttatások lehetőségeiről, szülői értekezleten, fogadóórán, családlátogatásokon (családok folyamatos segítése a gyermeknevelésbe).
- Motiválás arra, hogy a gyerek napközis ellátásban részesüljön.
- Kapcsolatfelvétel a szolgáltató intézményekkel a meglévő kapcsolatok erősítése.
- Pályázatok figyelése.
- Esélyegyenlőség megteremtése.
- Iskolai szünetekre igény szerint foglalkozások szervezése.
- Állandó és folyamatos odafigyelés a tanulóra.
- Szakemberekkel további kapcsolatok kiépítése, a meglévő kapcsolatok erősítése.
- Ösztöndíjak megpályázása

Alkalmazott módszerek

- rendszeres kapcsolat a szülőkkel hatékony gyermekismeret

- differenciált tanulásszervezés tanítás, fejlesztésre szoruló gyermek segítése
- megértő, elfogadó pedagógus magatartás, személyes példaadás
- befogadó környezet, több együttes élményfejlesztő hatásának kialakítása
- tájékoztatás az ifjúság-veszélyeztető tényezőkről és annak káros következményeiről (drog-prevenációs program, felvilágosító előadások),
- egészséges életmód iránti igény kialakítása
- tanácsadás szervezése a szülők és tanulók számára,
- életszervezési tanácsadás életvitel.

7. A TANULÓKNAK AZ INTÉZMÉNYI DÖNTÉS FOLYAMATÁSBAN VALÓ RÉSZVÉTELI JOGAI

A 2011. évi CXCV. törvény 48. §-ának megfelelően.

A tanulók a felső tagozat osztályaiból, osztályonként 2 tanulót választanak érdekeik képviselése miatt, ezen tanulók közül pedig egy diák elnököt és egy diák elnök-helyettest választanak. Az iskolai Diákönkormányzat vezetője egy pedagógus, akit a nevelőtestület és az igazgató jelöl ki tanévenként.

1. A tanulók érdekeinek képviseletére az iskolában diákönkormányzat működik.
2. A diákönkormányzat feladata, hogy tagjainak érdekeit képviselje, az érintett tanulók érdekében eljárjon.
3. A diákönkormányzat tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed.
4. A diákönkormányzat a tanulói érdekképviseleten túl részt vesz az iskolai élet — tanórán kívüli — alábbi területeinek tervezésében, szervezésében és lebonyolításában:
 - a tanulmányi munka (versenyek, vetélkedők, pályázatok stb.);
 - tanulói ügyelet, iskolai felelősi rendszer;
 - sportélet;
 - túrák, kirándulások szervezése;
 - kulturális, szabadidős programok szervezése;
 - a tanulók tájékoztatása (iskolaújság, iskolarádió, iskolai honlap).
5. Ezekben a kérdésekben
 - az osztályközösség véleményét az osztály éves munkatervének összeállítása előtt az osztályfőnököknek ki kell kérniük;
 - a diákönkormányzat iskolai vezetőségének véleményét az iskola éves munkatervének összeállítása előtt az igazgatónak ki kell kérnie.
6. Ezekben a kérdésekben a tanév folyamán az osztályközösségek, illetve a diákönkormányzat iskolai vezetősége javaslatokkal élhet az osztályfőnökük, a

nevelőtestület és az igazgató felé.

7. A magasabb jogszabályok alapján a diákönkormányzat véleményét ki kell kérni:

- az iskola szervezeti és működési szabályzatának jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt.

8. AZ INTÉZMÉNY BELSŐ ÉS KÜLSŐ KAPCSOLATRENDSZERE, KAPCSOLATTARTÁSI FORMÁI

8.1. Az intézmény közösségeinek kapcsolattartása

Az igazgatóság, és a nevelőtestület

A nevelőtestület különböző közösségeinek kapcsolattartása az igazgató segítségével, a megbízott pedagógusvezetők, és a választott képviselők útján valósul meg.

A kapcsolattartás fórumai:

- 8.1.1. az igazgatóság ülései,
- 8.1.2. a különböző értekezletek,
- 8.1.3. megbeszélések,

Ezen fórumok időpontját az óvodai és iskolai munkaterv határozza meg.

Az igazgatóság az aktuális feladatokról a nevelői szobában elhelyezett hirdetőtáblán, valamint írásbeli tájékoztatókon keresztül illetve e-mailen keresztül értesíti a nevelőket.

A nevelők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg vagy választott képviselőik útján közölhetik az Igazgatósággal.

A nevelők és a tanulók

Minden diákot megillet a jog, hogy a személyét érintő kérdésekről, döntésekről tájékoztatást kapjon osztályfőnökétől, szaktanárától vagy a döntés hozójától. A diákközösséget érintő döntéseket iskolagyűlésen, valamint kifüggesztett hirdetés formájában kell a diákság tudomására hozni.

Az igazgató és a nevelőtestület szükség szerinti gyakorisággal iskolagyűlésen tart kapcsolatot a diákokkal. Az iskolagyűlésen részt vesznek az iskola tanárai is.

A tanulókat az iskola egészének életéről, az iskolai munkaterről, az aktuális feladatokról

- 8.1.4. az igazgató
 - 8.1.4.1. az iskolai diákönkormányzat vezetőségi ülésein
 - 8.1.4.2. iskolagyűléseken
 - 8.1.4.3. az emeleti folyosón elhelyezett hirdetőtáblán keresztül folyamatosan
- 8.1.5. az osztályfőnökök az osztályfőnöki órákon tájékoztatják.

A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanároknak folyamatosan szóban és írásban tájékoztatniuk kell.

A tanulók a jogszabályokban, valamint az iskola belső szabályzataiban biztosított jogaiknak az érvényesítése érdekében – szóban vagy írásban, közvetlenül vagy választott képviselőik, tisztségviselők útján – az igazgatóhoz, az osztályfőnökhöz, az iskola nevelőihez, a diákönkormányzathoz vagy a szülői szervezethez fordulhatnak.

A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg vagy választott képviselőik, tisztségviselők útján közölhetik az intézmény igazgatóságával, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel vagy a szülői szervezettel.

A nevelők és a szülők

A szülőket az iskola egészének életéről, az éves munkaterről, az aktuális feladatokról

8.1.6. az igazgató

8.1.6.1. a szülői szervezet vezetőségi ülésén évente 2 alkalommal,

8.1.6.2. az iskolai szülői értekezleten tanévenként 3-4 alkalommal,

8.1.6.3. a földszinti, illetve emeleti folyosón elhelyezett hirdető táblán keresztül,

8.1.7. az osztályfőnökök:

8.1.7.1. az osztályszülői értekezleten,

8.1.7.2. fogadó órákon.

A szülők számára a gyermekek, tanulók egyéni haladásával kapcsolatos tájékoztatásra az alábbi lehetőségek szolgálnak:

8.1.8. a családlátogatások,

8.1.9. a szülői értekezletek,

8.1.10. a nevelők fogadó órái,

8.1.11. a nyílt tanítási napok,

8.1.12. a tanuló értékelésére összehívott megbeszélések,

8.1.13. Kréta napló feleületén keresztül tájékoztatás

8.1.14. a képesség kibontakoztató és integrációs felkészítés háromhavonta történő értékelési napjain.

A szülői értekezletek és a nevelők fogadóóráinak időpontját az iskolai munkaterv tartalmazza.

A háromhavonta esedékes értékelő esetmegbeszélések időpontjáról a szülők megfelelő tájékoztatást kapnak. A tevékenység felelősei a munkaközösség-vezetők. Amennyiben a szülő nem jelenik meg az értékelő esetmegbeszélésen az osztályfőnökök családlátogatás keretében tájékoztatják a szülőket.

A szülők a gyermekek, tanulók és a saját – a jogszabályokban, valamint az intézmény belső szabályzataiban biztosított – jogaiknak az érvényesítése érdekében szóban vagy írásban,

közvetlenül vagy választott képviselőik, tisztségviselőik útján az igazgatóhoz, az általános igazgatóhelyetteshez, az adott ügyben érintett gyermek osztályfőnökéhez, a diákönkormányzathoz vagy a szülői szervezethez fordulhatnak.

A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg vagy választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az igazgatóval, az igazgatóhelyetttessel, igazgató munkáját segítő közalkalmazottakkal illetve az iskola nevelőtestületével vagy aszülői szervezettel.

A szülők és más érdeklődők az iskola pedagógiai programjáról, szervezeti és működési szabályzatáról, illetve házirendjéről az intézmény-vezetőtől, az iskolai munkatervben évenként meghatározott igazgatói fogadóórákon kérhetnek tájékoztatást.

Az iskola pedagógiai programja, szervezeti és működési szabályzata, házirendje nyilvános, minden érdeklődő számára elérhető, megtekinthető.

A dokumentumok egy-egy példánya megtalálható

8.1.15. az intézmény fenntartójánál,

8.1.16. az intézmény igazgatójánál és igazgatóhelyettesénél, továbbá megtekinthető az iskola honlapján: [_](#)

A munkaközösségek kapcsolattartása, együttműködése

A kapcsolattartás fórumai:

- közösen szervezett programok,
- közös munkaközösségi foglalkozások,
- közösen szervezett továbbképzések,
- tapasztalatcserek.

A fórumok időpontjait az éves munkaterv tartalmazza.

A mikrocsoport és a nevelőtestület kapcsolattartása:

- nevelőtestületi értekezletek,
- skype- megbeszélések,
- on-line kapcsolattartás.

8.2. Az intézmény külső kapcsolatai

Az iskolai munka megfelelő szintű irányításának érdekében az intézmény igazgatóságának **állandó** munkakapcsolatban kell állnia a következő intézményekkel:

8.2.1. Az intézmény fenntartójával:

Kazincbarcikai Tankerületi Központ
3700 Kazincbarcika, Mátyás király út 2.

8.2.2. A területileg illetékes önkormányzati képviselőtestülettel és polgármesteri hivattallal:

Rakacai Községi Önkormányzat képviselő-testülete
3825 Rakaca

8.2.3. A Roma Nemzetiségi Önkormányzattal

8.2.4. A megyei pedagógiai intézettel:

B-A-Z Megyei Pedagógiai Szakmai és Szakszolgálati és Közművelődési Intézet
3527 Miskolc, Selyemrét út 1.

8.2.5. A területileg illetékes B-A-Z. Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Kazincbarcikai Tagintézményével:

Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Edelényi
Tagintézménye
Edelény

8.2.6. Városi Szociális Szolgáltató Központ:

3752 Szendrő, Hősök tere 1.

8.2.7. Edelényi Rendőrkapitányság Szendrői Rendőrőrssel:

3752 Szendrő, Rákóczi út 12.

8.2.8. Magyar Államkincstár B-A-Z. Megyei Területi Igazgatóságával:

3525 Miskolc, Hősök tere 3.

8.2.9. A területileg illetékes orvosi rendelővel

8.2.10. A területileg illetékes fogászati rendelővel

8.2.11. A területileg illetékes védőnővel

8.2.12. A területileg illetékes referencia intézményekkel

8.2.13. A szakmai együttműködésre illetékes intézményekkel

Az eredményes oktató- és nevelőmunka érdekében az intézmény **rendszeres** munkakapcsolatot tart fenn az alábbi intézményekkel, szervezetekkel, gazdálkodókkal:

8.2.14. Rakacai Óvoda

8.2.15. Emberi Erőforrások Minisztériuma

8.2.16. Oktatási Hivatal, POK Miskolc

8.2.17. Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal

8.2.18. az Ujj Viktor Géza Alapfokú Művészeti Iskola, Szendrő

8.2.19. A Szociális Szolgáltató Központ, Szendrő

8.2.20. A község és a megye meghatározó közművelődési intézményei és a média helyi képviselői

8.2.21. a különböző társadalmi szervezetek és egyesületek: Magyar Máltai Szeretetszolgálat Jelenlétpontjai

8.2.22. az intézményt anyagilag támogató termelő, gazdálkodó szervezetek, vállalkozások

8.2.23. az egyházak helyi gyülekezetei.

A munkakapcsolat megszervezéséért, felügyeletéért az igazgató a felelős. Az egyes intézményekkel, szervezetekkel kapcsolatot tartó nevelőket az iskola éves munkaterve rögzíti. Az intézmény partnerei kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg vagy

választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az igazgatóval, az igazgatóhelyetttessel, az igazgató munkáját segítő közalkalmazottakkal illetve az iskola nevelőtestületével vagy szülői szervezettel. Megkeresésükre 15 napon belül kötelesek választ kapni írásban.

9. AZ INTÉZMÉNY VIZSGASZABÁLYZATA

9.1. A vizsgaszabályzat célja

Vizsgaszabályzatunk célja a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 65. § (5) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján a tanulók tanulmányok alatt tett vizsgái lebonyolítási rendjének szabályozása. *A fenti jogszabályban foglalt szabályozás szerint a tanulmányok alatti vizsga* (osztályozó vizsga, javítóvizsga, különbözeti vizsga)

9.1.1. *követelményeit,*

9.1.2. *részeit* (írásbeli, szóbeli, gyakorlati)

9.1.3. *és az értékelés rendjét*

a nevelőtestület a pedagógiai program alapján határozza meg, és a helyben szokásos módon nyilvánosságra hozza. A tanulmányok alatti vizsgák lebonyolításakor figyelemmel kell lenni a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 24. fejezetének rendelkezéseire.

A tanulmányok alatti vizsgák célja azon tanulók osztályzatainak megállapítása, akiknek félévi vagy év végi osztályzatait évközi teljesítményük és érdemjegyeik alapján a jogszabályok és az intézmény pedagógiai programja szerint nem lehetett meghatározni. A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételhető.

9.2. A vizsgaszabályzat hatálya

Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett *tanulmányok alatti vizsgákra*, azaz:

9.2.1. *osztályozó vizsgákra,*

9.2.2. *különbözeti vizsgákra,*

9.2.3. *javítóvizsgákra*

vonatkozik.

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- aki osztályozó vizsgára jelentkezik,
- akit a nevelőtestület határozatával osztályozó vizsgára utasít,
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít.

Kiterjed továbbá más intézmények olyan tanulóira

- akik átvételüket kérik az intézménybe és ennek feltételeként az intézmény igazgatója különbözeti vizsga letételét írja elő,
- a külföldi tartózkodás miatt egyéni munkarenddel rendelkező tanuló esetében a félévi

minősítés az igazgató döntése alapján mellőzhető, ez esetben a tanuló csak az év végén ad számot tudásáról. A tankötelezettségét egyéni munkarendben folytató tanulónak természetesen minden tantárgyból osztályozó vizsgát kell tennie.

Kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

Felülvizsgálatát az intézmény vezetője, az egységvezetők és a nevelőtestület kezdeményezheti.

Módosítása az elfogadásával azonos módon történik. A vizsgaszabályzatot 30 napon belül *módosítani kell*, ha a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 24. fejezetében közölt szabályozás olyan módon megváltozik, hogy az a vizsgaszabályzatban leírtakat befolyásolja.

9.3. Az írásbeli vizsga szabályai

Az írásbeli vizsga alkalmával követendő szabályokat a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 67-69. §-a részletesen ismerteti. Tájékoztatásként röviden ismertetjük a legfontosabb szabályokat.

- A vizsga kezdetekor a vizsgaelnök *megállapítja a jelenlévők személyazonosságát*, ismerteti az írásbeli vizsga szabályait, majd *kihirdeti az írásbeli tételeket*.
- A vizsgateremben az *ülérendet* a vizsga kezdetekor a *vizsgáztató tanár alakítja ki*.
- Az írásbeli vizsgán csak *az iskola hosszú bélyegzőjével ellátott lapokon, feladatlapokon, tétellapokon lehet dolgozni*. A rajzokat ceruzával, minden egyéb írásbeli munkát tintával *kell elkészíteni*. A feladatlap *előírhatja* számológép használatát.
- Az íróeszközökről a vizsgázók, a vizsgához szükséges segédeszközökről az iskola gondoskodik.
- A vizsgázó az írásbeli válaszok kidolgozásának megkezdése előtt *mindegyik feladatlapon feltüntetett nevét, a vizsganap keltét, a tantárgy megnevezését*. Vázlatot, jegyzetet csak ezeken a lapokon készíthet.
- A vizsgázóknak a feladat elkészítéséhez *útbaigazítás, segítség nem adható*.

A vizsgázónak az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló maximális idő vizsgatantárgyanként

a) negyvenöt perc,

b) magyar nyelv és irodalom vizsgatantárgy esetén hatvan perc.

A sajátos nevelési igényű vizsgázó kérésére, az igazgató engedélye alapján:

- az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre áll időt *legfeljebb harminc perccel meg kell növelni*,
- lehetővé kell tenni, hogy az iskolai *tanulmányok során alkalmazott segédeszközt* használja,
- engedélyezni kell, hogy *írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát* tegyen.

Egy vizsganapon egy vizsgázó vonatkozásában legfeljebb két írásbeli vizsgát lehet megtartani. A vizsgák között pihenőidőt kell a vizsgázók részére biztosítani. A pótló vizsga harmadik vizsgaként – szükség esetén újabb pihenőidő beiktatásával – is megszervezhető.

A 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 24. fejezete részletesen szabályozza továbbá

- az írásbeli vizsgán *elkövetett esetleges szabálytalanság kezelését* és annak

következményeit,

- a tanulónak *fel nem róható okból* a vizsgáról *elkésző* tanuló ügyének kezelését,
- a tanulónak *felróható okból* a vizsgáról *elkésző* tanuló ügyének kezelését,
- a vizsgát *engedély nélkül korábban abbahagyó* tanuló ügyének kezelését.

9.4. A szóbeli vizsga szabályai

A szóbeli vizsga alkalmával követendő szabályokat a végrehajtási rendelet 70-71.

§-a részletesen ismerteti. Tájékoztatóként röviden ismertetjük a legfontosabb szabályokat.

A vizsgázónak *legalább tíz perccel korábban meg kell jelennie a vizsga helyszínén*, mint amely időpontban az a vizsgacsoport megkezdí a vizsgát, amelybe beosztották. A vizsgateremben *egy időben legfeljebb hat vizsgázó tartózkodhat*.

- A vizsgázónak a szóbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló *maximális idő vizsgatantárgyanként tíz percnél több nem lehet*.
- A felkészülésre vizsgatárgyanként *legalább húsz perc időt kell biztosítani* a vizsgázó számára.
- A szóbeli vizsgán a vizsgázó vizsgatantárgyanként *húz tételt* vagy kifejtendő feladatot, és kiválasztja a tétel kifejtéséhez szükséges segédeszközöket.
- A tételben szereplő *kérdések megoldásának sorrendjét a vizsgázó határozza meg*.
- A vizsgázó *útbaigazítás és támogatás nélkül, önállóan felel*, de ha elakad, a vizsgabizottság tagjaitól vagy a vizsgáztató tanártól kaphat segítséget.
- A vizsgabizottság tagjai a tétellel kapcsolatosan a vizsgázónak *kérdéseket tehetnek fel*, ha meggyőződtek arról, hogy a vizsgázó a tétel kifejtését befejezte vagy a tétel kifejtésében elakadt.
- A vizsgázót *nem szabad félrevezetni, gondolkodásában, a tétel kifejtésében megzavarni*. A vizsgázó a tétel kifejtésében *akkor szakítható félbe, ha a rendelkezésére álló idő letelt*.
- Ha a vizsgázó a húzott tételből teljes tájékoztatlanságot árul el, *az elnök egy alkalommal póttételt húzat vele*.
- Ha a vizsgázó a *feleletét befejezte, a következő tantárgyból történő tételhúzás előtt legalább harminc perc pihenőidőt kell számára biztosítani, amely alatt a vizsgatermet elhagyhatja*.

A *sajátos nevelési igényű vizsgázó kérésére* az igazgató engedélye alapján:

- a húsz perc gondolkodási időt legfeljebb tíz perccel meg kell növelni,
- engedélyezni kell, hogy a szóbeli vizsga helyett írásbeli vizsgát tegyen.
- ha a vizsgázónak engedélyezték, hogy az írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tegyen, és a vizsga írásbeli és szóbeli vizsgarészekből áll, két vizsgatételt kell húznia és kifejtenie.

Egy vizsganapon egy vizsgázó számára legfeljebb három szóbeli vizsgát lehet tartani.

9.5. A gyakorlati vizsga szabályai

Gyakorlati vizsgarészt tartalmaznak iskolánkban a következő vizsgatantárgyak:

9.5.1. testnevelés

9.5.2. informatika,

9.5.3. ének-zene,

9.5.4. technika és tervezés

9.5.5. vizuális kultúra,

9.5.6. dráma és színház

A gyakorlati vizsga alkalmával követendő szabályokat a végrehajtási rendelet 72. §-a részletesen ismerteti. Tájékoztatóként röviden ismertetjük a legfontosabb szabályokat.

- *A gyakorlati vizsgafeladatokat a vizsgabizottság elnöke javaslatára az intézményegység-vezető hagyja jóvá.*
- *A gyakorlati vizsgarészt akkor lehet megkezdeni, ha a vizsgabizottság elnöke meggyőződött a feltételek meglétéről. A gyakorlati vizsgarész a vizsgafeladatok elvégzéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételek megléte esetén kezdhető meg, illetőleg folytatható.*
- *A gyakorlati vizsgarész megkezdése előtt a vizsgázókat tájékoztatni kell a gyakorlati vizsgarész rendjéről és a vizsgával kapcsolatos egyéb tudnivalókról.*
- *A gyakorlati vizsgafeladatok végrehajtásához az adott tantárgynál helyben meghatározott idő áll a rendelkezésére. Ebbe az időbe a vizsgafeladatok ismertetésének ideje nem számít bele.*
- *A gyakorlati vizsgarész végrehajtásához rendelkezésre álló idő feladatok szerinti megosztása tekintetében a vizsgafeladatok leírása tartalmazhat rendelkezéseket.*
- *Nem számítható be a vizsgafeladatok végrehajtására rendelkezésre álló időbe a vizsgázónak fel nem róható okból kieső idő.*
- *A gyakorlati vizsgarészt – a vizsgafeladatok számától függetlenül – egy érdemjeggyel kell értékelni.*

9.6. Az egyes vizsgatantárgyak részei, követelményei és értékelési rendje

9.6.1. A vizsgatantárgyak követelményrendszere

Minden vizsgatantárgy követelményei azonosak az adott évfolyam adott tantárgyának az intézmény pedagógiai programjában található követelményrendszerével.

Ha az egyéni munkarendben tanuló neki felróható okból két alkalommal nem jelenik meg az osztályozó vizsgán, vagy két alkalommal nem teljesíti a tanulmányi követelményeket, az iskola igazgatója értesíti a felmentést engedélyező szervet, és a tanuló a következő félévtől csak iskolába járással teljesítheti a tankötelezettségét.

9.6.2. Az értékelés rendje

Ha a vizsgatantárgy írásbeli vizsgarészt is tartalmaz, akkor az írásbeli vizsga lezárását követően a vizsgáztató tanár kijavítja a dolgozatot. Követelmény, hogy a dolgozat javítása pontozásos rendszerben történjék, az egyes részpontszámokat és az egyes részekre kapható maximális pontszámot egyaránt meg kell jelölni.

A szóbeli, írásbeli és gyakorlati részvizsgák azonos hangsúlyt kapnak a végső vizsgajegy

megállapítása során.

A vizsgatárgy akár egy vagy több vizsgarészt tartalmaz, az egyes vizsgarészekben elért pontszámok összege alapján az osztályzat a következőként határozandó meg:

- 1–29% – elégtelen
- 30–50% – elégséges
- 51–75% – közepes
- 76–90% – jó
- 91–100% – jeles.

Nem egész százalékos eredmények elérése esetén a kerekítés általános szabályait kell alkalmazni.

Amennyiben a tanuló a tanulmányok alatti vizsgát több évfolyam anyagából kívánja letenni, akkor a vizsgákat minden évfolyam anyagából külön vizsgán kell megszereznie.

9.7.A vizsgatárgyak részei és követelményei

A vizsga számon kéri a tanuló ismereteit, az adott tanév/időszak tananyagát figyelembe véve.

	1. évfolyam	2. évfolyam	3. évfolyam	4. évfolyam
Irodalom	ÉVKÖZI/FÉLÉVI SZÓBELI Hangos olvasás 5 feladat a tananyaghoz kapcsolódva	SZÓBELI Hangos olvasás (ismert és idegen szöveg) tartalommondás ÍRÁSBELI 7 feladatból álló feladatsor a tananyaghoz kapcsolódva	SZÓBELI Hangos olvasás (ismert és idegen szöveg) tartalommondás ÍRÁSBELI 10 feladatból álló feladatsor, szövegfeldolgozás a tananyaghoz kapcsolódva	
	ÉVVÉGI SZÓBELI Hangos olvasás (ismert és idegen szöveg) tartalommondás			
	ÍRÁSBELI 5 feladatból álló feladatsor a tananyaghoz kapcsolódva			
Magyar nyelvtan	ÉVKÖZI/FÉLÉVI ÍRÁSBELI 5 feladatból álló feladatsor másolás, tollbamondás	SZÓBELI 8 kérdés a tanévben tanultakból, tanult szabályok ÍRÁSBELI 8 feladatból álló feladatlap megoldása másolás, tollbamondás,		
	ÉVVÉGI ÍRÁSBELI 6 feladatból álló feladatsor a tananyaghoz tollbamondás, másolás			

Matematika	ÉVKÖZI/FÉLÉVI ÍRÁSBELI 6 feladatból álló feladatsor a tananyaghoz kapcsolódva.	SZÓBELI fejszámolási, logikai feladatok ÍRÁSBELI 8-10 feladatból álló feladatsor a tananyaghoz kapcsolódva	
	ÉVVÉGI SZÓBELI fejszámolási, logikai feladatok ÍRÁSBELI 8 feladatból álló feladatsor a tananyaghoz kapcsolódva		
Környezet- ismeret			ÉVKÖZI/FÉLÉVI SZÓBELI 5 feladatból álló kérdéssor ÉVVÉGI ÍRÁSBELI/SZÓBELI 5 feladatból álló feladatsor Az aktuális tananyagra épülő 5 kérdésből álló feladatsor
Vizuális kultúra	GYAKORLATI 1 rajz elkészítése a tanévben tanult technikákkal		
Testnevelés	GYAKORLATI 8-10 feladat: állóképesség felmérése, ügyességi gyakorlatok, utasításkövetés, játékszabályok		
Technika és tervezés	GYAKORLATI 1-2 munkadarab elkészítése a tanult technikákkal, eszközhasználat és anyagismeret	GYAKORLATI 2-3 munkadarab elkészítése a tanult technikákkal, eszközhasználat és anyagismeret	
Ének-zene	SZÓBELI 3 tanult dal éneklése, kézjelről szolmizálás, ritmustaps	ÍRÁSBELI, SZÓBELI 3 tanult dal éneklése, kézjelről szolmizálás, ritmustaps, kotta olvasás tanult dal szolmizálása	
Idegen nyelv			SZÓBELI 25 tanult szó felidézése ÍRÁSBELI Az adott évfolyam követelményei alapján, nyelvtannal kapcsolatos feladatok megoldása, egyszerű mondatok fordítása
Digitális kultúra		ÍRÁSBELI, GYAKORLATI számítógép-kezeléssel, programkezeléssel kapcsolatos feladatok a tanév anyagához kapcsolódva	

Etika/hit-és erkölcstan	SZÓBELI - irányított beszélgetés a félév/tanév során feldolgozott témákkal kapcsolatban - kooperációs munkák			
Cigány népismeret	SZÓBELI 10 tételből kell húznia egyet a vizsgázónak, amely roma versek és mesék, hagyományok, filmek témakörét öleli fel.			
	5. évfolyam	6. évfolyam	7. évfolyam	8. évfolyam
Irodalom	SZÓBELI Stílustörténeti, alkotóval kapcsolatos és irodalomelméleti ismeretekre irányuló kérdések, melyek nem feltétlenül egyetlen alkotóhoz kapcsolódnak. A vizsga során az adott évfolyam anyagában szereplő ismeretanyagról ad számot a vizsgázó. Kiadott versek közül 1 felmondása. ÍRÁSBELI Egy gyakorlati írásbeliséggel kapcsolatos feladat, amelyben a fogalmazási készség kap hangsúlyt. Szövegértési feladatok megoldása.			
Magyar nyelvtan	SZÓBELI Kommunikációs helyzetgyakorlatra épülő feladatok. Helyesírási alapelvek ismerete, alkalmazása. ÍRÁSBELI Szövegértési feladatlap, melyben szereplő feladattípusok illetve gyakorlati jellegű feladatok szerepelnek (tesztes, nyitott mondatok, láncfeladatok), a helyesírás is szerepet kap.			
Idegen nyelv	SZÓBELI Két részből áll: kötetlen beszélgetés meghatározott témában és képleírás. Mindkét feladatot tételhúzás alapján kapja a vizsgázó. ÍRÁSBELI Számon kéri a megfelelő tanév vagy tanévek tananyagát. Így az írásbeli vizsga a következő részekből áll: nyelvhelyesség, szóismeret és olvasásértés. A tanuló használhat szótárt (6 feladat)			
Történelem	SZÓBELI A tanév tananyagát felölelő kérdésekből áll, témakörökre bontva. ÍRÁSBELI 5-8 Feladatból áll: rövid választ igénylő kérdések topográfiai, kronológiai és fogalomhasználati kérdéseket tartalmaznak és egy kifejtendő kérdést.			
Hon-és népismeret	SZÓBELI A tanév tananyagát felölelő kérdésekből áll. ÍRÁSBELI 5 kérdésből álló feladatlap.			
Állampolgári ismeretek				SZÓBELI A tanév tananyagát felölelő kérdésekből áll. ÍRÁSBELI 5 kérdésből álló feladatlap.

Fizika			SZÓBELI Tíz tételből kell húznia a vizsgázónak. A tétellap egy fizikai jelenség legfontosabb fogalmait, a témakörrel kapcsolatos összefüggéseit, gyakorlati alkalmazásait, a jelenséggel kapcsolatos kísérletek ismertetését tartalmazza. ÍRÁSBELI Öt feladatból áll, a feladatok közül két feladat az alapfogalmak, törvényszerűségek, egyszerű	
			összefüggések ismeretét ellenőrzi, további három feladat pedig a vizsga tárgyát képező időszak legfontosabb feladattípusait tartalmazza. Az utóbbi feladatok közül egy feladat könnyebb (rutinfeladatok), két feladat pedig az összetettebb feladatok közül való.	
Természettudomány	SZÓBELI Adott téma részletes kifejtéséből, fogalom meghatározásából áll. ÍRÁSBELI Legalább öt feladatból. A feladatok között szerepelnie kell az alábbi feladattípusoknak: • ábrafelismerés/ -elemzés • rövid válaszos feladatok			
Biológia			SZÓBELI Adott (5)téma részletes kifejtéséből, fogalom meghatározásából áll. ÍRÁSBELI Legalább öt feladatból áll, tananyaghoz kapcsolódóan.	
Kémia			SZÓBELI Tíz tételből húz a tanuló, amelyeket kifejt. A szóbeli tétellapon három kérdés szerepel, továbbá három kémiai fogalom meghatározása is. ÍRÁSBELI Legalább öt feladatból áll. A feladatok között szerepelnie kell az alábbi feladattípusoknak: • rövid kiegészítendő típusú feladatok • feleletválasztós (teszt) feladatok • számítási feladat.	
Matematika	ÍRÁSBELI, SZÓBELI Legalább hat, de legfőljebb nyolc feladatból áll. A feladatok közül két feladat az alapfogalmak, definíciók, egyszerű összefüggések ismeretét ellenőrzi, legalább négy (egy vagy több kérdésből álló) feladat pedig a vizsga tárgyát képező időszak legfontosabb feladattípusait tartalmazza. Az utóbbi feladatok közül két feladat könnyebb (rutinfeladatok), legalább két feladat pedig az összetettebb feladatok közül való. Szóbeli Elemzés, fejszámolás,			

Földrajz			SZÓBELI Legalább két kérdésből áll, melyek tartalmaznak <i>természetföldrajzi</i>, és <i>társadalom- és gazdaságföldrajzi</i> vonatkozású részt is. Elegendő ismeret hiányában az adott tananyag <i>két legfontosabb fejezetét</i> érintik a kérdések. A kérdések minden esetben egy jelenség vagy folyamat legfontosabb fogalmaira, jellemzőire, működési mechanizmusára irányulnak. ÍRÁSBELI Legalább öt feladatból áll. A feladatok között tartalmilag három feladattípusnak feltétlenül szerepelnie kell:
			• alapvető térképi-topográfiai ismeretek • alapfogalmak, definíciók • természeti és/vagy társadalmi-gazdasági jelenségekkel, folyamatokkal kapcsolatos egyszerű számítási feladat
Testnevelés	GYAKORLATI A tanulók a gyakorlati követelményeket mutatják be sportáganként. A gyakorlati bemutatás a következő sportágakat tartalmazza: atlétika, torna, gimnasztika, labdajátékok közül választhatóan egy sportág a kézilabda, röplabda, kosárlabda, labdarúgás közül.		
Digitális kultúra	ÍRÁSBELI A feladatlapon szereplő feladatok elméleti és gyakorlati megoldásából áll. GYAKORLATI A feladatok közül egy feladat egy összetett problémamegoldást ellenőriz. A másik (vagy másik két) feladat pedig a vizsga tárgyát képező időszak legfontosabb feladattípusaiból könnyebb feladat megoldását várja el (rutinfeladatok). A következő segédeszközöket lehet használni a gyakorlati vizsgán: számítógép ,tablet, laptop.		
Vizuális kultúra	SZÓBELI A művészettörténeti ismeretek, alapfogalmak, egyszerű összefüggések ismeretét ellenőrzi. A vizsga tárgyát képező időszak építészeti, szobrászati, festészeti, vagy iparművészeti alkotásának elemző bemutatását kéri számon. GYAKORLATI Egy egyszerű tanulmányrajz elkészítése látvány alapján. A gyakorlati vizsgához szükséges eszközök: A4-es rajzlap, puha grafit.		
Technika és tervezés	GYAKORLATI 1-2 munkadarab elkészítése a tanult technikákkal, eszközhasználat és anyagismeret		

Ének-zene	SZÓBELI Tíz tételből kell egyet húznia a vizsgázónak, melyekből kettő a népdalelemzés, három zenei fogalmat, míg a többi öt a különböző zenetörténeti korok témakörét öleli föl. ÍRÁSBELI Betűskotta átírása ötvonalas kottarendszerbe a fő követelmény. A feladat elvégzéséhez csak ceruza használható! GYAKORLATI A tanult dalokból egy maga által összeállított, (legalább 10 népdalból vagy műdalból álló listából) a vizsgabizottság választása alapján egy éneket el kell énekelnie. A gyakorlati vizsga részét képezi a ritmusvisszhang és ritmusolvasás. Az értékelés szempontjai: stílszerű előadásmód, dallami és ritmusbeli pontosság, vissza tudja adni a hallott és írott ritmust.			
Etika/hit-és erkölcs	SZÓBELI - irányított beszélgetés a félév/tanév során feldolgozott témákkal kapcsolatban - kooperációs munkák			
	- munkalapok feladatainak megoldása, - tesztek, rajzok, gyűjtőmunka, plakát, poszter, prezentáció készítése megadott témákban, egyeztetett szempontok alapján.			
Dráma és színház		GYAKORLATI Az értékelés formája: kommunikációs helyzetgyakorlatok más vizsgázóval, vagy ennek hiányában a vizsgabizottság tagjaival		
Cigány - népismeret	SZÓBELI 10 tételből kell húznia egyet a vizsgázónak, amely roma versek és mesék, hagyományok, filmek témakörét öleli fel.			

A sajátos nevelési igényű, illetve beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel rendelkező tanulóink esetében a vizsgarészek aránya, a követelmények, az értékelés módja a szakvéleményben foglaltak szerint egyénre szabottan módosul.

Egyéni tanrendű tanulóink esetében, akik javítóintézetben, illetve külföldön tartózkodnak, minden vizsgaírásbeli módon bonyolítható le.

10. A FELVÉTEL ÉS ÁTVÉTEL HELYI SZABÁLYAI

Iskolánk a beiskolázási körzetéből minden jelentkező tanköteles korú tanulót felvesz. Az egyenlő bánásmód követelményét mind a felvételi, mind az átvételi kérelemnél figyelembe vesszük.

Az első osztályba történő beiratkozás feltétele, hogy a gyermek az adott naptári évben a hatodik életévét augusztus 31. napjáig betöltse. Ha a gyermek az iskolába szükséges fejlettséget korábban eléri, a járási hivatal a szülő kérelmére szakértői bizottság véleménye alapján engedélyezheti, hogy a gyermek hatéves kor előtt megkezdje a tankötelezettségének teljesítését. **A beiratkozás kétféle módon történhet.:** személyesen, vagy elektronikusan a

<https://eugyintezes.e-kreta.hu/kezdolap> felületre történt regisztráció után. **Ez a rendszer lehetőséget teremt arra, hogy otthonról lehessen feltölteni a beiratkozáshoz szükséges dokumentumokat.**

Az online felületen a gyermekek körzeti iskolába való beíratási szándékának megerősítése úgy történik, hogy a gyermek azonosításához szükséges adatok megadása után megjelölik az intézményt. Online jelentkezés esetén a felületre fel lehet tölteni a dokumentumok másolatát, személyes megjelenés esetén pedig kérjük bemutatni, illetve átadni az intézményi ügyintézőnek. A 7/2020. (III. 25.) EMMI határozat alapján az online beiratkozás esetén az eredeti iratok bemutatására a tanév első napján kerül sor.

Az életvitelszerű ott lakásra és a közös szülői felügyeleti jog gyakorlására vonatkozó nyilatkozatokat elektronikus beiratkozás esetén a KRÉTA e-Ügyintézés felületén - az adatok megadását követően - az „Előnézet” ikonra kattintva tudja letölteni és aláírást követően fel tudja tölteni a rendszerbe. Személyes megjelenéssel történő beiratkozás esetén a formanyomtatványokat az intézmény biztosítja.

A Rakcai Általános Iskola beiskolázási körzete Rakaca, Rakacaszend, Viszló és Debréte község közigazgatási területe.

Az első évfolyamba történő beiratkozáskor be kell mutatni:

- a gyermek nevére kiállított személyi azonosító és a lakcímet igazoló hatósági igazolványt, vagy ezek hiányában születési anyakönyvi kivonat
- A gyermek nevére kiállított TAJ kártyát
- Nyilatkozat az életvitelszerű ott lakásról
- Nyilatkozat a közös szülői felügyeleti jog gyakorlására vonatkozóan
- a gyermek felvételét javasoló óvodai szakvéleményt (ha a gyermek óvodás volt);
- a B-A-Z. Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Edelényi Tagintézménye felvételt javasoló szakvéleményét (ha a gyermek nem volt óvodás, vagy ha az óvoda a B-A-Z. Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Edelényi Tagintézménye vizsgálatát javasolta);
- szükség esetén a szakértői bizottság véleményét.

A második-nyolcadik évfolyamba történő felvételnél be kell mutatni:

- a gyermek nevére kiállított személyi azonosító és a lakcímet igazoló hatósági igazolványt.

I. AZ INTÉZMÉNY HELYI TANTERVE

1. AZ EGYES ÉVFOLYAMOKON TANÍTOTT TANTÁRGYAK, KÖTELEZŐ ÉS VÁLASZTHATÓ TANÓRAI FOGLALKOZÁSOK, EZEK ÓRASZÁMAI

1.1. Tanterv

Az iskola egyes évfolyamain az elkövetkező tanévekben az alábbi tantervek alapján folyik az oktatás:

- **NAT2020** = a 5/2020. (I. 31.) Kormányrendelet alapján elkészített tanterv.

Az intézményi óraszámok az alábbiak szerint alakulnak:

1.2. Tantárgyi rendszer és heti óraszám a NAT2020 szerint

Heti óraszám/évfolyam	1.		2.		3.		4.		5.		6.		7.		8.	
Irodalom	3	1	3	1	2	1	2	1	2		2	1	1	1	1	1
Magyar nyelv	4		4		3		3		2		2		2		2	
Matematika	4	1	4	1	4	1	4	1	4		4		3	1	3	1
Történelem									2		2		2		2	
Állampolgári ismeretek															1	
Hon- és népismeret										1						
Etika/hit és erkölcsan	1		1		1		1		1		1		1		1	
Környezetismeret					1		1									
Természettudomány									2		2		0		0	
Kémia													1		2	
Fizika													1		2	
Biológia													2		1	
Földrajz													2		1	
Első élő idegen nyelv							2		3		3		3		3	
Ének-zene	2		2		2		2		2		1		1		1	
Vizuális kultúra	2		2		2		1		1		1		1		1	
Dráma és színház												1				
Technika és tervezés	1		1		1		1		1		1		1			
Digitális kultúra					1		1		1		1		1		1	
Testnevelés	5		5		5		5		5		5		5		5	
Osztályfőnöki									1		1		1		1	
Kötelező alapóraszám	22		22		22		23		27		26		28		28	
Szabadon tervezhető óra		2		2		2		2		1		2		2		2
Cigány népismeret		1		1		1		1		1		1		1		1
Összes tervezett óraszám	22	2	22	2	22	2	23	2	27	1	26	2	28	2	28	2
Összesített óraszám	24		24		24		25		28		28		30		30	
Maximális órakeret	24		24		24		25		28		28		30		30	

Iskolánkban a tanulók az idegen nyelvi órákon az angol nyelvet tanulják.

ÉVFOLYAM	Melyik tantárgy óraszámát megnövelte?	Hány órával?
1. évfolyam	Irodalom	1 óra
1. évfolyam	Matematika	1 óra
2. évfolyam	Irodalom	1 óra
2. évfolyam	Matematika	1 óra
3. évfolyam	Irodalom	1 óra
3. évfolyam	Matematika	1 óra
4. évfolyam	Irodalom	1 óra
4. évfolyam	Matematika	1 óra
5. évfolyam	Hon-és népismeret	1 óra
6. évfolyam	Magyar nyelv	1 óra
6. évfolyam	Dráma és színház	1 óra
7. évfolyam	Irodalom	1 óra
7. évfolyam	Matematika	1 óra
8. évfolyam	Matematika	1 óra
8. évfolyam	Irodalom	1 óra

A Helyi tanterv követelményeinek részletes tantárgyakra bontását a Pedagógiai Program 1.számú melléklete tartalmazza.

2. NEMZETISÉGI OKTATÁS

Iskolánkban a nemzetiségi oktatás a 17/2013. EMMI rendeletben megfogalmazott *Nemzetiségi iskolai nevelés-oktatás feladatai* alapján, *magyar nyelven* valósul meg.

Iskolánkba járó (elsősorban cigány) gyerekek igen jelentős része ingerszegény környezetből, jelentős szociális, művelődési, szociokulturális hátránnyal érkeznek intézményünkbe. Gyakorta csonka családból, munkanélküli felnőttekkel körülvéve, az elégséggel épphogy átbukdácsoló, kudarcélményeket bőven átélt gyerekek számára a család normái és a számukra idegen iskolai elvárások feloldhatatlan kettősséget eredményeznek. Ennek következménye a helytelen, helyenként deviáns magatartás, a túlkorosság és a lemorzsolódás. Nekünk mindenekelőtt a család, a szülők meggyőzését, nevelőmunkába történő bevonását kell megoldanunk. Ennek leghatékonyabb eszköze a rendszeres találkozás, beszélgetés, kapcsolatteremtés (családlátogatás, szülői értekezlet, nyílt tanítási nap, rendezvények).

A sikeres nevelő-oktató munkánk hatékonysága érdekében a tanórai munkán kívül építeni kell a tanórán kívüli, szabadidős tevékenységekre is (szakkörök, táborok, kirándulások, roma projektben való részvétel).

A cigány népismeret oktatást három területen végezzük:

- tantárgyi fejlesztés,
- szocializációs, kommunikációs fejlesztés,
- egyéni tehetséggondozás.

2.1. Nemzetiségi nevelés célja

A kisebbségi történelmi kultúra megismerése, hagyományörzés, - teremtés, az önismeret kialakítása, a kisebbségi jogok megismerése, gyakorlása. Segítenünk kell a tanulókat abban, hogy megtalálják helyüket a közösségben, elfogadják és elfogadtassák másságukat, saját értékeiket.

2.2. Fejlesztési feladatok

- Ismeretszerzés, tanulás
- Kritikai gondolkodás
- Kommunikáció
- Tájékozódás térben és időben
- A reflexiót irányító kérdések

2.3. Általános fejlesztési követelmények

- A tanuló tudjon ismereteket meríteni különböző forrásokból népcsoportjáról, ismerje családjá és környezete kisebbségi kötődését, zenei és tradicionális népi kultúráját, nyelvhasználati sajátosságait.
- Ismerje a kisebbség szimbólumait, ünnepeit.
- Ismerje kisebbsége regionális és országos elhelyezkedését.
- Ismerje a tanuló a kisebbség (és az anyanemzet) kulturális életének kiemelkedő eseményeit, országos és regionális fesztiváljait, személyiségeit, műveiket. Legyen képes különböző forrásokból tájékozódni.
- A tanuló ismerje a kisebbség anyaországának történelmét és társadalomföldrajzát.
- Ismerje a kisebbség magyarországi történelmét, főbb sorsfordulóit.
- Ismerje a hazai kisebbségi és emberi jogok rendszerét. Legyen képes megfelelő formában érvelni, vitatkozni a kisebbséget érintő kérdésekben. Fogalmazzon meg saját véleményt adott kisebbséget érintő eseményről, jelenségről.
- Ismerje az adott kisebbség anyaországon kívüli jelenlétét.
- Ismerje az adott kisebbség nemzetközi kapcsolatait.

2.4. A kisebbségi népismeret oktatásának részletes követelményei az alábbi tantárgyaknál kerülnek megfogalmazásra:

Intézményünk több éve a cigány etnikai oktatási programban vesz részt. A Cigány nemzetiségi nevelés

1. számú változata szerint nem folyik kisebbségi nyelvoktatás, csak népismeret oktatás, külön tantárgyként, cigány népismeret és amennyiben az intézményi órakeret és a humánerőforrás engedi, heti 2 órában kisebbségi kulturális foglalkozás, tanórán kívül.

Tantárgy neve	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Cigány népismeret	36 óra	36 óra	36 óra	36 óra	18 óra	18 óra	18 óra	18 óra
Összesen	36 óra	36 óra	36 óra	36 óra	36 óra	36 óra	36 óra	36 óra

2.5. Tanulóink magatartására jellemző:

- Hangos viselkedés.
- Nyugtalanság, türelmetlenség.
- A feladattudat fejletlensége.
- Eltérés az értékekben.
- Agresszivitás.
- A szeretet kifejezésének sajátos módja.

2.6. A változás érdekében az alábbi célokat fogalmaztuk meg:

- A társadalmi beilleszkedés elősegítése.
- A beilleszkedéshez szükséges szabály illetve normarendszer elsajátíttatása.
- Hátránykompenzáció.
- A munka értéként való elfogadtatása.
- Saját kultúra elfogadása – elfogadtatása.

2.7. Módszereink tanulók számára

- 1. Az iskolai tevékenységek megismertetése, gyakoroltatása.
- 2. A kulturált magatartás nyelvi kifejezőmódjainak megtanítása.
- 3. A gondolkodás fejlesztése.
- 4. A problémák megbeszélése, magatartásminták tanulása.
- 5. Az önértékelés kifejlesztése, reális énkép kialakítása.
- 6. A kommunikációs készség fejlesztése.
- 7. Az érzelmek kezelése.

2.8. Módszereink szülők számára

- 1. Megérteni: „Azért vagyunk, hogy segítsünk!”
- 2. A szülőkkel való kommunikációs kapcsolat (törekvés a partneri viszonyra).
- 3. Kevés szabály megalkotása, de annak következetes betartása.
- 4. Nyitottság.
- 5. A problémakezelés színhelye (iskola, otthon).
- 6. Feladatok, melybe a szülők is bevonhatók.

A tanulók tudásszintjének, készségeinek, etnokulturális háttérének és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével az alábbi területek fejlesztését kiemelten kezeljük:

- A kisebbségi önismeret fejlesztése
- Szocializációs, kommunikációs fejlesztés
- Készségek és képességek fejlesztése
- Egyéni differenciálás és tehetséggondozás

A kisebbségi önismeret fejlesztése

A cigány tanulók én-tudatának meghatározása a társadalomba való beilleszkedést

szolgálja. Törekedni kell az itt tanuló halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek *erkölcsi, esztétikai érzékének* fejlesztésére, képessé téve őket a társadalmi beilleszkedésre.

A cigány származású tanulók tanórákon ismerhetik meg népük történetét, szokásait, melyek megszervezését a helyi Roma Nemzetiségi Önkormányzattal együttműködve végezzük. Itt hívjuk fel a gyerekek figyelmét a cigány képzőművészetre, verses és mesés könyvek létre. Tudatosítsuk az etnikai programon keresztül az ő másságukat és így próbáljuk igen lassú lépésekkel segíteni a beilleszkedésüket az iskolai életbe.

A *szülői házzal* is megpróbálunk szoros kapcsolatot tartani, hogy a szülőkre is hatni tudjunk a lehetőségek határain belül. A cigány származású tanulók esetében a családi háttér okozta hátrányok leküzdéséhez nagy segítséget kell adni. Az oktatás mellett az iskola hivatott a nevelés egyes fázisainak ellátására is. Az etnikai tudat, a beilleszkedés és a *viselkedéskultúra* kialakítása nem választható szét.

Fontosnak tartjuk, hogy a gyermekek megismerjék társaikat, ezen keresztül önmagukat, azt a közösséget, amiben élnek és ezt a célt szolgálja a sikerek, kudarcok, tanulságok közös elemzése.

Szocializációs, kommunikációs fejlesztés

A cigányok közül szinte mindenki elismeri a tanulás, a becsületes munka fontosságát, a társadalmi együttélés szabályainak fontosságát stb. Ugyanakkor egyáltalán nem tekintik megbocsáthatatlan bűnnek a közoktatási szabályok megsértését.

A gyerekek viselkedési kultúrájának kialakítása nevelő-oktató munkánk egyik alapterülete, jelentős része a pedagógiai folyamatnak.

A cigányok gyermekeit szeszélyesen nevelik, szeretettel, csak más normák szerint. Nevelési módszerükre az abszolút következetlenség, a követelmények szeszélyes váltogatása jellemző. Így a gyerek figyelmetlen, bizonytalan és ez a bizonytalanság az iskolában még tovább növekszik.

Törekedni kell az itt tanuló halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek *erkölcsi, esztétikai érzékének* fejlesztésére, képessé téve őket a társadalmi beilleszkedésre. Még többet kell foglalkozni az alapvető erkölcsi normák, az együttélés szabályainak, az iskola rendjének megismertetésével, elfogadtatásával. A nevelési programon belül a cigányság etnográfiájával, valamint a kisebbségi és többségi együttélés normarendszerének az áttekintésével kívánunk foglalkozni. Felelősi rendszer kialakításával, *rendezvények* közös megszervezésével - Etnikai nap, ünnepségek - egyrészt a helyes szokások rögzítésének lehetőségét, másrészt a szereplés lehetőségét kívánjuk biztosítani.

Dalok, táncok, kétnyelvű népmesék előadását tartjuk fontosnak.

Készségfejlesztés

Továbbra is komoly szerepet kap a tanítás, tanulás folyamatában a készségek és képességek folyamatos fejlesztésének.

Felzárkóztató és differenciáló órákat tervezünk, hiszen rendkívül eltérő képességekkel érkeznek a tanulók. Szükség van egy szintre hozó, felzárkóztató szakaszra is. A képességfejlesztési órák jobb kihasználásával az alapkészségeket kell növelni.

Az irányított tanítási órákon az iskolai kudarcok leküzdésére a tanulókat meg *kell tanítani tanulni*.

Kiemelt feladat a hátrányos helyzetű tanulók *hiányzásának csökkentése*. A tanulásban fel kell kelteni az ismeretszerzési vágyat, felhasználni az iskolán kívül szerzett ismereteket, tapasztalatokat, információkat.

Ezen a területen a tantárgy specifikus képességfejlesztés mellett, a cigány gyerekek esetében kiemelten fontos *alapkészségek - iskolai előmenetelhez szükséges - fejlesztését* helyezzük előtérbe: írás, olvasás megértés, számolás.

Differenciálás

A tanulók neveltségi szintjének javítása, a velük való egyéni foglalkozás, törődés továbbra is kiemelt feladatunk. A cigány fiatalokat fel kell zárkóztatni az átlaghoz. Figyelembe kell venni, hogy milyen környezetből jöttek, milyen oktatási, nevelési módszerrel lehet a felzárkóztatást megoldani. A lemaradó tanulók felzárkóztatásának alapvető célja a felkészültségbeli hiányok pótlása, a megismerő, munkavégző képesség kialakítása és fejlesztése. (Esélyteremtés, hátránykompenzáció)

A családi normák szerint egy fiú eszes, ravasz és ügyes, a lány pedig szép, házias és rendes legyen. Egyáltalán nem illik bele a képbe a szorgalmas, szófogadó és nyugodt magatartási forma. A jövővel kapcsolatban nincsenek a gyerekeknek konkrét elképzeléseik, úgy akarnak élni, mint a szüleik. A tanulás iránti vágy felkeltése, hosszú távú *motivációk alakítása* a szülők részéről nem igény. A kis lépések, a pozitívumokra támaszkodás, nagyobb esélyt ad a fiataloknak arra, hogy iskolai tanulmányaikat elvégezzék, hátrányait, ha ellentmondásos módon is, csökkentsék. Csökkenteni kell az iskolai szorongást. *A sikerélmények biztosításával* a hatékonyságot kell növelni.

Nevelőmunkákban olyan ember nevelésére kell törekedni, aki gondolkodó, független személyiség és *dönteni képes*.

Célunk, hogy az etnikai sajátosságok megőrzése mellett, az iskolai program lehetővé tegye a társadalmi felemelkedést.

A nevelők segítenek a gyerekeknek a

- tanulás megtanulásában,
- az egyes közismereti tárgyaknál felmerült részproblémák megoldásában,
- a soron következő feladatokra való felkészülésben.
- figyelembe kell venni, amiben ügyes és arra építeni tánc, mozgás, kreativitás stb.

3. SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ TANULÓK TANTERVE

3.1. A Nemzeti alaptanterven alapuló kerettantervek a fogyatékos tanulók iskolai oktatásának is alapidokumentumai.

A kötelező iskoláztatás általános tartalmi szabályozásának kiterjesztése a fogyatékos tanulók nevelésére és oktatására azon alapul, hogy a fogyatékos és a nem fogyatékos tanulók ugyanabban a kultúrában, emberi közösségben, társadalomban élnek, és ezért az ő felnőtte válásukhoz is a tartalmi szabályozás állami dokumentumában foglalt tartalmak és fejlesztési követelmények jelölik ki az iskolában elsajátítható tudást és a kialakítandó képességeket.

3.2. Az iskolák pedagógiai programjuk és helyi tantervük elkészítésekor helyi sajátosságaiknak megfelelően alkalmazzák a Nemzeti alaptantervet és a kerettanterveket.

A kerettantervek a közoktatási rendszer egységes működéséhez szükséges közös tartalmi elemeket határozzák meg. Ezek a tartalmi elemek biztosíthatják, hogy minden magyar gyermek – beleértve a különleges gondozást igénylő fogyatékos gyermekek többségét is – elsajátíthassa a kultúra leglényegesebb ismereteit, iskolaváltás esetén egy másik iskolában is folytatni tudja tanulmányait – kivéve, ha a fogyatékosság mint objektív tény a tanuló szellemi és fizikai tehetségének és képességeinek a lehetőségek legtágabb határáig való kifejtése mellett sem teszi ezt lehetővé –, eleget tegyen az alpműveltségi vizsga követelményeinek és ezzel képessé váljon a továbbtanulásra, a szakképzésre.

3.3. Fejlesztő program

A sajátos nevelési igényű tanulók integrált iskolai nevelése és oktatását segítő, a fogyatékosság típusához és fokához igazodó fejlesztő program

A sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, magatartási nehézségekkel küzdő, tanulási zavarokkal, illetve részképeség-zavarokkal küzdő gyerekek felzárkóztatására és fejlesztésére nagy hangsúlyt fektetünk.

Az egyéni képességek minél jobb kibontakoztatását, a gyengébben teljesítők felzárkóztatását az egyes szaktárgyakhoz kapcsolódó tanórán kívüli felzárkóztató foglalkozások segítik.

Az 1-4. évfolyamon az egyes tantárgyakból gyenge teljesítményt nyújtó tanulók képességeinek fejlesztésére irányuló felzárkóztató, egyéni differenciáló órákat szervezünk és tartunk.

Az 5-8. évfolyamon az egyes tantárgyakból gyenge teljesítményt nyújtó tanulók számára felzárkóztató, korrepetáló, kompetenciákat fejlesztő órákat szervezünk.

Fejlesztő programunk a játékoságon, a tapasztalatszerzésen, életkori sajátosságokon, pozitív érzelmeket keltő tevékenységeken alapul.

Fejlesztő programunk megvalósításához szükséges szakemberek: felkészült, tájékozott tanítók, szaktanárok, fejlesztőpedagógus, gyógypedagógus, logopédus, iskolapszichológus.

Tevékenységi területek, lehetőségek:

- Az alapkészségek mindennapos fejlesztése.
- Rugalmas, a tanulók szintjéhez igazodó követelményrendszerrel, a tananyag feldolgozásának speciális módszereivel, a tananyag szükség szerinti átrendezésével biztosítani a tantervi minimum teljesítését.
- Speciálisan kiscsoportos vagy egyéni felzárkóztató foglalkozások szervezése.
- Folyamatos korrekció, ellenőrzés, értékelés, önértékelés.

Tevékenységi formák:

Tanórán belül törekszünk

- az egyéni képességekhez igazodó munkaformák,
- egyéni fejlesztés, értékelés,
- csoportos fejlesztés,
- tanórai differenciálás,
- kooperatív munkaformák alkalmazására.

Tanórán kívül működik

- délutáni egyéb foglalkozások,
- tanulószoba,
- erdei iskola,
- múzeumlátogatás, könyvtárhasználat, színházlátogatás,
- tanulmányi kirándulások,
- egyéni, kiscsoportos rehabilitáció,
- fejlesztő foglalkozások,
- felzárkóztatás.

Az alapfokú oktatás megvalósítása mellett a sajátos nevelési igényű gyermekek integrált oktatásának irányelvei, céljai, feladatai

A szakmai alapidokumentum szerint intézményünk a következő sajátos nevelési igényű tanulókat látja el integráltan: mozgásszervi fogyatékos, beszéd-fogyatékos, halmozottan fogyatékos, autizmus spektrumzavar, egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdők, értelmi fogyatékos - enyhe értelmi fogyatékos, érzékszervi fogyatékos - hallási fogyatékos, érzékszervi

fogyatékos - látási fogyatékos.

Intézményünk feladatának tartja ezen kívül a tanulási zavaros (diszlexiás, diszgráfiás, diszkalkuliás) és magatartászavaros gyermekek integrációját. Feladatvállalásunk a következő alapokon nyugszik: az integráció gondolata a humánus alapértékek elfogadását jelenti és a fogyatékos fogalmának újragondolását feltételezi. Fontos annak felismerése és a tanulókkal való felismertetése is, hogy átmenetileg vagy tartósan bárki szorulhat speciális segítségre, hogy mindannyian "különbözőek vagyunk", s ez a sokszínűség nem negatívumot, hanem pozitívumokat jelent a közösségek és a társadalom számára.

Az integráció pozitív magatartásmintákat közvetít. A speciális szükségletű gyermeket reális önértékelésre, képességei maximális kibontakoztatására serkenti, a nem sérült gyermekek pedig megtanulják a hozzájuk való alkalmazkodást, a segítségnyújtást. Ez pedig hosszú távon az előítéletek enyhüléséhez, a "másság" értékeinek társadalmi méretű elismeréséhez vezethet.

A sajátos nevelési igényű tanulóknak a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt történő - integrált - oktatása valósul meg intézményünkben.

Az együttnevelés során fontos feladatunknak tekintjük az iskola pedagógusainak, a szülők és a tanulók közösségének felkészítését a sajátos nevelési igényű tanulók fogadására.

Az együttnevelés megvalósításában, a különböző pedagógiai színtereken a rehabilitációs, rehabilitációs szemlélet érvényesül.

Fejlesztő-nevelő munkánkat a hagyományos pedagógiai elveken túl a sajátos nevelési igényű gyermekek iskolai fejlesztésének irányelvei determinálják.

Az iskolai képzés teljes időtartama alatt törekszünk arra, hogy a sajátos nevelési igényű gyermekek személyisége minél harmonikusabban és teljesebben kibontakozzon, képesek legyenek a társadalom által elfogadott normák szerint, saját igényeiket megvalósítva kiegyensúlyozott, boldog életet élni.

A sajátos nevelési igényű gyermekek képzésének során a legfontosabb szempontok:

- az értelmi, a testi és érzelmi fejlődés folyamatos pozitív változása,
- a sérült részképességek folyamatos fejlesztése,
- egyéni szükségletek,
- társadalmi beilleszkedés.

Mindehhez olyan iskolai légkört kell teremteni, amelyben mind a tanuló, mind a felnőtt jól érzi magát, ahol az emberi és társas kapcsolatok a kölcsönös tiszteleten alapulnak, ahol minden tanuló teljes értékű emberként élheti meg önmagát, a másságot is elfogadva.

A követelmények elsajátíttatása a beszéd, nyelvi és egyéb tanulási zavarok kompenzálása és megszüntetése érdekében végzett folyamatos korrekciós, rehabilitációs, rehabilitációs, intervenciós és sérülés-specifikus egyéni és kiscsoportos terápiás programok segítségével történik az utazó gyógypedagógusi hálózat segítségével.

Legnagyobb hangsúlyt az anyanyelv és irodalom, a matematika, a testnevelés és sport, a művészetek műveltségi területei kapnak.

Ennek érdekében a következő pedagógiai alapelvek megvalósítására törekszünk:

- a sérült személyiség fejlesztése gyógypedagógiai eszközökkel,
- a tanulók egyéni képességeinek, eltérő fejlődési ütemének figyelembe vétele az oktatás és nevelés folyamatában,
- egységes nevelési elvárásokkal a követelmények biztonságossá tétele,
- támasz és segítségnyújtás a tanulási folyamatokban, az emberi törekvésekben,

- a speciális nevelési szükségletek kielégítése a nevelés-oktatás minden területén.

Ennek érdekében a következő célokat tűztük ki:

- a sajátos nevelési igényű tanulók képességfejlesztése a hiányosan működő pszichés funkciók, sérült részképességek terápiás jellegű korrekciójával,
- a differenciált, szükségletekhez igazodó felzárkóztatás a habilitációs és rehabilitációs eljárásokkal,
- az általános műveltség megalapozása,
- az eredményes társadalmi beilleszkedés feltételeinek megteremtése az önálló életvezetési technikák elsajátításával, gyakorlásával, toleráns magatartás kialakítása a személyiség gazdagításával, az általános emberi értékek és normák elfogadtatásával.

Az iskolánkban folyó nevelés-oktatás fő feladatai a sajátos nevelési igényű gyermekek szempontjából

- az alapdokumentumok által szabályozott ismeretanyag elsajátíttatása az évfolyamok, tantárgyi sajátosságok, egyéni különbségek figyelembe vételével,
- a mentális képességek fejlesztése a megismerő funkciók egyénre szabott korrekciójával,
- az ismeretek tartalmának, mélységének mindenkori aktualizálása a tanulócsoport és az egyének kondícióinak megfelelően,
- a tanítás és nevelés szervezeti kereteinek szükség szerinti alakítása,
- a módszerek és tevékenységi formák optimális megválasztása a mindenkori pedagógiai tevékenység kívánalmainak megfelelően,
- a fejlesztési szakaszoknak megfelelő szűrő és diagnosztikus eljárások adaptálása.

A pedagógiai célkitűzések, feladatok eszközei és eljárásai

Az oktatás-nevelés területén eszköznek tekintjük a tanítási órákat és a tanításon kívüli órákat, a fejlesztő és rehabilitációs foglalkozásokat a közös és a részletes követelmények érvényesítésére.

A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelése, oktatása során szoros együttműködést megvalósítására törekszünk:

- a gyermek diagnózisát felállító szakértői bizottság,
- az iskolánkban a gyermek fejlesztését végző, fejlesztésében közreműködő utazó gyógypedagógus,
- a pedagógusok munkáját segítő szakmai szolgáltatást nyújtó gyógypedagógus szaktanácsadó,
- az osztálytanítók,
- a délutáni oktatásban részt vevő nevelők,
- és a szülők között.

Az utazó gyógypedagógus a szakértői bizottság diagnózisa és a saját maga által készített egyéni fejlesztése terv alapján végzi rehabilitációs munkáját. Segítséget nyújt a gyermek tanítóinak, tanárainak a diagnózis értelmezéséhez, a tanuláshoz szükséges segédeszközök, speciális fejlesztő programok kiválasztásához, javaslatot tesz gyógypedagógiai módszerek alkalmazására. Figyelemmel kíséri a gyermek haladását. A rehabilitációs foglalkozások keretében az egyéni fejlesztéseken túl részt vesz a gyermek tanórai differenciált foglalkoztatásában, így is segítve a tanító munkáját, a gyermek beilleszkedését. A szülők számára segítséget nyújt a diagnózis értelmezéséhez, konzultál a szülővel a fejlesztés eredményeiről, segíti a szülőt a probléma elfogadásában, a gyermekkel szembeni reális elvárások kialakításában.

A tanító, a szaktanár a tananyag feldolgozásánál figyelembe veszi a tantárgyi tartalmak - egyes sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző – módosulásait. Tanév elején, ha az osztályban, amelyben tanórákat tart sajátos nevelési igényű tanulók is vannak:

- megismeri a szakértői véleményben foglaltakat,
- felülvizsgálja tanmenetét,
- áttanulmányozza a kerettantervnek a tanuló fogyatékoságának típusára vonatkozó fejezeteit,
- ismeri a minimum követelményeket,
- egyénre szabott értékelést alkalmaz,
- folyamatosan kommunikál a tanulóval foglalkozó pedagógusokkal, szakemberekkel, a tanuló szüleivel,
- szükség esetén a gyógypedagógussal együttműködve egyéni tantárgyi fejlesztési tervet készít, ennek alapján egyéni haladási ütemet biztosít,
- az oktatás során individuális módszereket, technikákat (differenciált foglalkoztatás, kooperatív csoport és páros munka, fejlesztő programok, speciális tankönyvek, feladatlapok, eszközök) alkalmaz,
- a közösségépítés során személyes példájával segíti a sajátos nevelési igényű gyermek osztályközösségbe való befogadását,
- a kialakulatlan részképesség jellegének megfelelően érvényesíti a méltányos számonkérési, értékelési, ill. átmeneti felmentési lehetőségeket minden esetben a gyermek távlati érdekeinek figyelembevételével.

A sajátos nevelési igényű gyermekek képzésének során a legfontosabb szempontok:

- az értelmi, a testi és érzelmi fejlődés folyamatos pozitív változása,

- a sérült részképességek folyamatos fejlesztése,
- egyéni szükségletek,
- társadalmi beilleszkedés elősegítése.

Mindehhez olyan iskolai légkört kell teremteni, amelyben mind a tanuló, mind a felnőtt jól érzi magát, ahol az emberi és társas kapcsolatok a kölcsönös tiszteleten alapulnak, ahol minden tanuló teljes értékű emberként élheti meg önmagát, a másságot is elfogadva.

Minden tanulóknak szükségleteihez igazodva és a szakértői véleményben előírtaknak megfelelően próbáljuk biztosítani a rehabilitációs időkereteket.

A habilitációs - rehabilitációs foglalkozások egyéni vagy csoportos formában is tarthatók. A foglalkozás a gyermek képességeinek, a fejletlen vagy sérült funkcióinak feltérképezésével indul. A fentiek ismeretében fejlesztési terv készül. A foglalkozások anyagának, tapasztalatainak feljegyzése folyamatosan történik. Lényeges elem az évenkénti pedagógiai diagnosztizálás, amelyet írásban rögzít a gyógypedagógus.

Az intézmény minden tanév végén (június 30-ig) jelzi az illetékes Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság felé azoknak a tanulóknak az adatait, akinek a következő tanévben kötelező felülvizsgálatuk lesz.

A gyógypedagógus a rehabilitációs foglalkozásokról munkanaplót vezet, továbbá a rehabilitációs foglalkozásokat az egyéni fejlődési lapon is dokumentálja. Ezeknek egy másolatát félév végén és a tanév végén az igazgatónak leadja.

A fejlesztés szervezeti keretei

A tanulók habilitációs-rehabilitációs foglalkozásainak időbeosztását a gyógypedagógus az osztálytanítókkal, osztályfőnökökkel konzultálva határozza meg, igazodva az intézmény órarendjéhez.

A tanóra keretein belül a gyógypedagógus és többségi pedagógus együttműködése:

Tantestületünk nyitott erre az együttműködésre, így a páros óraszervezés az alsó és a felső évfolyamokon egyaránt megvalósítható.

A tanórai és a tanórán kívüli fejlesztés kiemelt területei:

Az *anyanyelvi* fejlesztésben különös hangsúlyt kap:

- a pontos diagnózis, a megfelelő fejlesztési szempontok és módszerek kiválasztása, a vizsgálatok szakszerű elvégzése,
- a testséma biztonságának kialakítása,
- a téri és idői relációk kialakítása praktikus és verbális szinten,
- a balról-jobbra való haladási irány rögzítése,
- a vizuomotoros koordináció gyakorlása,
- a látás, hallás, mozgás koordinált működtetése,

- a dyslexia prevenció keretében az előkészítő jellegű első osztályban a népi játékokon, gyermekverseken, népdalokon keresztül az egyenletes lüktetés kialakítása, ritmuskészség fejlesztése, a mozgás-beszéd koordinált működtetése,
- az auditív és vizuális diszkrimináció és emlékezet fejlesztése,
- az olvasási, írás tanítása (szükség esetén újratanítása) hangoztató-elemző vagy dyslexia prevenciós módszerrel,
- az olvasás, írás készségének folyamatos gondozása, fejlesztése a tanuló egész iskolai pályafutása alatt,
- a kompenzáló technikák alkalmazása valamennyi tantárgy tanulása során,
- grafomotoros fejlesztés,
- a helyes ejtés, a fonéma hallás fejlesztése,
- hang- és betűegyeztetési gyakorlatok,
- a verbális figyelem és emlékezet intenzív fejlesztése, memoriterek,
- könyvtárhasználat,
- számítógép, internet.

Minden részterületen hosszabb begyakorlási, érési időszakot biztosítunk. Az anyanyelvi fejlesztés a nevelés minden színterén központi szerepet kap.

A *matematika* fejlesztésében különös hangsúlyt kap:

- a testséma kialakítása,
- a téri relációk biztonsága,
- a relációk nyelvi megalapozása, a matematikai nyelv tudatosítása,
- a szerialitás erősítése,
- számfogalmak kialakítása és bővítése,
- az érzékelés, észlelés, a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás és a beszéd összehangolt, intenzív fejlesztése,
- segítő, kompenzáló eszközök használatának megengedése,
- az alpműveletek fogalmi kialakítása, képi, vizuális megerősítése, sokoldalú gyakorlásuk a már „birtokolt” számfogalmakkal építkező számkörökben,
- a matematikai nyelvi relációk tudatosítása, szöveges feladatok megoldása.

A matematika előkészítése a tanulmányi idő növelésével valósul meg. A matematika tanítása a hagyományos matematika-tanítási módszerek felhasználása mellett az egyéni dyscalculia terápiából átvett elvek, eszközök és feladatlapok segítségével, apró lépésekben, a konkrét segédeszközökkel történő manipuláció idejét megnyújtva történik.

A *művészetek* területen kiemelt szerepet kap:

- az érzékelés, észlelés, a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás és a beszéd a téri

orientáció,

- a mozgás – ritmus - beszéd koordináció,
- a grafomotoros fejlesztés,
- a szenzomotoros fejlesztés.

A mozgásfejlesztés során kiemelt szerepet kap:

- csecsemőkori, ill. nagymozgások fejlesztése,
- rugalmasság fejlesztése,
- statikus, átmeneti és dinamikus egyensúly,
- testvonal átlépésének fejlesztése,
- végtagszétválasztás,
- ellentétes végtagmozgás fejlesztése,
- testséma, téri orientáció,
- ritmusfejlesztése,
- szerialitás,
- emlékezet,
- mozgásutánzás,
- finommotorika fejlesztésének előkészítése.

A személyiségfejlesztés során kiemelt szerepet kap:

- helyes önértékelés, az énkép erősítése,
- az önbizalom erősítése,
- a szociális kapcsolatrendszer kommunikációs eszköztárának növelése,
- a hibás-hiányos helyzetfelismerés kompenzálása,
- a tudatos önirányítás, önkontroll kifejlesztése,
- az empátia fokozása, a másság elfogadtatása,
- a kompenzáló és védekező mechanizmusok (extrém magatartás, beilleszkedési zavar, agresszió) csökkentése, illetve megszüntetése.

Az élő idegen nyelv tanítása során kiemelt szerepet kap:

- a játékosság,
- mondókák, énekek, népi játékok tanítása,
- az adott nyelvet beszélő népek hagyományainak megismerése.

Az élő idegen nyelv oktatása speciális módszerekkel, auditív megközelítéssel, történik a sajátos nevelési igénynek megfelelő osztályfoktól.

A számonkérés során vagy a szóbeliség, vagy az írásbeliség kerül előtérbe.

A pszichés fejlődés zavara miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan

akadályozott tanulók iskolai fejlesztésének elvei

A részképesség zavar tüneteit mutató tanulók sajátos nevelési igényeinek kielégítése gyógypedagógiai tanár, terapeuta (elsősorban logopédus, pszichopedagógus) közreműködésével valósul meg.

A részképesség zavarok jellegének megfelelően a gyermekek iskolai oktatásában érvényesítjük a számonkérési, értékelési, esetleg - indokolt esetben, a tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottság javaslata alapján - az egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és minősítés alóli mentesítés lehetőségét.

Iskolai nevelésük, oktatásuk során kiemelt feladatoként kezeljük:

- az egészséges énkép és önbizalom kialakítását,
- a kudarcűrő-képesség növelését,
- az önállóságra nevelést.

Diszlexia, diszgráfia esetében kiemelt fejlesztési feladatok

Iskolás korban az olvasás- és írászavarok javításának feladata kialakítani a tanulóban az intellektusának és mindenkor osztályfokának megfelelő értő olvasás-írás készséget, fejleszteni kifejező készségét, segíteni az olvasás, írás eszközzé válását az ismeretek megszerzésében.

A gyermekeknél az olvasás, írás tanítása (szükség esetén újratanítása) lassított tempójú, nyújtott ütemű, hangoztató-elemző, szótagoló, a homogén gátlás elvét figyelembe vevő, valamint a vizuális és auditív észlelésre alapozó módszerrel történik.

Nagy hangsúlyt fektetünk az aktív szókincs, a beszédkészség, a szövegértés, a testséma, téri tájékozódás, a vizuomotoros koordináció fejlesztésére.

Diszkalkulia esetében kiemelt fejlesztési célok, feladatok

A matematika tanítása során nagy hangsúlyt fektetünk az érzékelés-észlelés, a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás és a beszéd összehangolt, intenzív fejlesztésére, a matematikai nyelv tudatosítására, a szerialitás erősítésére, a testséma, a téri relációk biztonságára (lásd helyi tanterv).

A számolási zavarokkal küzdő gyermekek esetében a tananyag elsajátítása során lassabb haladási tempót, hosszabb bevésési szakaszt, és több gyakorlási lehetőséget biztosítunk.

A szám- és műveletfogalmak kialakításakor, a számolási készség fejlesztése során a manipuláció előtérbe helyezése, a megfigyelés és a megértés érdekében segítő-kompenzáló matematikai eszközök (kis tárgyak, korongok-korongképek, számológépek, egyéb segítő szimbólumok, ujjak) használata megengedett. Törekszünk arra, hogy a fokozott mennyiségű gyakorlás során a gyermekek megtalálják és megtanulják alkalmazni az egyéni sajátosságokhoz

igazított, megjegyzést segítő technikákat, eljárásokat.

Hiperkinetikus zavarok, aktivitászavarok, figyelemzavar esetében kiemelt fejlesztési célok, feladatok

A gyermek nevelése – fejlesztése - tanítása során nagyon fontos a szoros kapcsolat a tanító, a gyógypedagógus (lehetőség szerint pszichopedagógus) és a szülői ház között.

A gyermek képességeinek, terhelhetőségének és érdeklődésének megismerésével a pedagógus ki tudja alakítani az egyénre szabott követelményrendszert, mind a gyermek viselkedését, mind tantárgyi tananyagot illetően.

A gyakoroltatás, a számonkérés során a feladatok összeállításánál figyelembe vesszük a tanuló gyengébb monotonia-tűrését, fáradékonyságát. Pszichés funkcióinak fejlődését gyakori pozitív visszajelzésekkel segítjük.

A beszéd fogyatékos, beszéd- és nyelvi fejlődésben akadályozott tanulók iskolai fejlesztésének alapelvei, célja és kiemelt feladatai

A beszéd fogyatékos tanulók fejlesztésében meghatározó a sokoldalú percepciós fejlesztés, melynek során a kinezteziás, a hallási, a látási, a beszédmozgási benyomások egymást erősítve fejlődnek.

Az anyanyelvi tárgyak tanítása során igyekszünk sok mondókát, gyermekverset tanítani, mozgással, ritmizálással kísérve.

Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók iskolai fejlesztésének alapelvei, célja és kiemelt feladatai

A szakmai alapidokumentumunknak megfelelően vállaljuk enyhén értelmi fogyatékos tanulók integrált oktatását is. Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók fejlesztése, oktatása a fogyatékoság típusának megfelelő szakos gyógypedagógus bevonásával történik.

A nevelésükhöz biztosított feltételek:

- a fogyatékoság típusának és súlyosságának megfelelő gyógypedagógiai tanár/terapeuta foglalkoztatása,
- speciális tanterv, tankönyv és más segédletek,
- a szakértői és rehabilitációs bizottság által meghatározott szakmai szolgáltatások biztosítása,
- egyénre szabott haladási tempó és követelményrendszer kialakítása a szakértői véleménynek megfelelően,
- hosszabb időkeret biztosítása egy-egy tanév tananyagának elsajátíttatására.

A nagyothalló tanulók iskolai fejlesztésének alapelvei, célja és kiemelt feladatai

A nagyothalló tanulók gyógypedagógiai rehabilitációja, redukációja logopédus, utazó szurdopedagógus bevonásával történik. Az iskolai fejlesztés kiemelt feladata a beszédhallás fejlesztése, beszéd észlelés és megértés, szókincs fejlesztése, beszéd érthetőségének fejlesztése. Fontos, hogy a nagyothalló gyermek padjának elhelyezése az osztályteremben olyan módon történjen, hogy a frontális munka során a pedagógushoz minél közelebb legyen, azaz elől üljön. A pedagógus differenciált foglalkozás, csoportos és páros munka során is segítse a gyermek munkáját, üljön mellé, álljon mellette. Mindig közről szemkontaktust felvéve, érthetően, helyesen, artikulálva beszéljen hozzá.

A mozgáskorlátozott tanulók fejlesztésének alapelvei, célja és kiemelt feladatai

A mozgáskorlátozott tanuló nevelésének, oktatásának, mozgásfejlesztésének alapelve, hogy a sérülésből adódó hátrányos következményeket segítsen csökkenteni vagy ellensúlyozni.

A képességek tervszerű fejlesztésnek az egyéni fejlődési sajátosságokhoz szabottan kell történnie annak érdekében, hogy a gyermekek mozgáskorlátozottként is meg tudják állni a helyüket a környezetükben, a társadalomban.

Mindig szem előtt kell tartani az önállóságra nevelés elvét, az iskolában - a tanuló állapotának megfelelően - biztosítani kell az akadálymentes közlekedést, a megfelelő mozgás- és életteret, illetve az ehhez szükséges eszközöket (pl. lejtő, kapaszkodó).

A mozgássérült tanulók integrált oktatása során törekszünk:

- egészséges énkép és önbizalom kialakítására,
- a kudarcűrő képességük növelésére,
- önállóságra nevelésükre.

A mozgáskorlátozott tanuló iskolai tanulásának nehézségeit leginkább a mozgásszervi károsodás következtében kialakult kommunikációs zavarok és a mozgásteljesítményt igénylő feladatok kivitelezése jelentik. Mindkettő befolyásolja az olvasás, írás, beszéd elsajátítását is, ezért kiemelt fejlesztési feladatként kell kezelni.

A mozgáskorlátozott tanuló egyedi, speciális megsegítést igényel. Ennek során figyelembe kell venni kommunikációjának formáját, szintjét, a gyermek érzelmi állapotát, értelmi képességeit és fizikai adottságait is.

A speciális módszerek, terápiák és technikák alkalmazása és a technikai jellegű segédeszközök igénybevétele segíti

- a mozgásbiztonságot,
- a mozgásreflexek célszerűségét és gyorsaságát,
- az író, rajzoló és eszközhasználó mozgást, a hallásra, beszédészlelésre támaszkodó tevékenységeket.

Az SNI tanuló tantárgyi teljesítményének értékelése

Alapvető cél a tanulók önértékelésének fejlesztése, kritikus gondolkodásuk kialakítása, egymás munkájának elismerése, a hibák kíméletes, javító szándékkal történő megfogalmazása. A tévedések megbeszélése, kijavítása közösen történik. A hibák elfogadása, a tanulási folyamat részeként való kezelése a biztonság érzését nyújtja, mentesíti a gyerekeket a szorongástól.

Az integrált oktatásban résztvevő tanulók iskolai értékelése

Az enyhe értelmi fogyatékos tanulók számára előírt követelményrendszer alapján a tantárgyi követelményeknek való megfelelés mértéke szerint. Az értékelés során figyelembe kell venni a tanuló önmagához mért fejlődését, valamint az elsajátított ismeretanyag mennyiségét és mélységét. Az értékelés formái és rendszeressége, valamint a továbbhaladás feltételei megegyeznek az általános pedagógiai programban megfogalmazottakkal.

A fejlesztésben érintett tanulók esetében az értékelést a szakvélemény előírásainak megfelelően végzik.

Tanévkezdéskor a tanügyi dokumentumok megjegyzés rovatába az alábbi záradék kerül: Integrált oktatásban-nevelésben részesül a.....számú Szakértői vélemény alapján.

Minden pedagógusnak feladata, hogy e tanulók iskolaközösségbe, osztályközösségbe történő beilleszkedését támogassa, megadja a tanuló számára az ehhez szükséges segítséget, megfelelő módon kezelje az e feladat kapcsán felmerülő konfliktusokat.

Fontos, hogy megfelelő együttműködés jöjjön létre a gyógypedagógus, az osztályban tanító pedagógusok és a gyermek fejlesztésével megbízott pedagógus között.

A tanuló részére készült egyéni haladás tervét, tantárgyi mentesítésekkel kapcsolatos határozatokat és feladatokat minden érintett pedagógusnak ismernie kell, az érintett tanulókkal kapcsolatos teendőket félévente értékeli a nevelőtestület.

A teljesíthető tevékenység biztosítja az örömteli, kudarc nélküli tanulás lehetőségét. Ugyanakkor az elért teljesítmény értékelésekor nem hagyható figyelmen kívül az adott gyermek aktuális teljesítőképessége, az, hogy saját lehetőségeit mennyire használta ki a munka, a feladat elvégzése érdekében.

Elvünk, hogy az értékelés

- ne minősítsen, hanem fejlődési állapotról számoljon be,
- számba tudja venni, hogy a tanuló az előző szintjéhez, önmagához mérten mennyit fejlődött,
- tartalmazza, hogy a gyerek a saját lehetőségeit mennyire aknáztta ki.

Az értékelési szempontok összetettek, egy-egy tantárgyra, illetve a gyermek egész személyiségének fejlődésére koncentrálnak.

A szöveges értékelés:

- fejlesztőközpontú, megerősítő, korrigáló,
- összhangban a NAT-tal, a helyi tantervvel és a pedagógiai programmal.
- rendszeres és folyamatos,
- személyre szóló, ösztönző, közérthető,
- tartalmazza a továbblépés útját is,
- vegye figyelembe az életkori sajátosságokat.

Az iskolai beszámoltatások formái, rendje, korlátai, az SNI tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya

A tantárgyi számonkérések során a sajátos nevelési igényű tanulóink beszámoltatásának formáit és módjait részképesség zavaraihoz igazítjuk. Az olvasási-írási nehézségekkel küzdő gyermekek számára biztosítjuk az írásbeli dolgozatok szóbeli feleletekkel történő kiváltását, illetve e gyermekeink számára célzottan több megszólalási lehetőséget adunk nemcsak a számonkérés, hanem a gyakorlás során is.

Az írásbeli beszámoltatás során hosszabb időt biztosítunk egy-egy dolgozat elkészítésére, valamint indokolt esetben mi olvassuk fel a feladatlap utasításait (pl. környezetismeret, nyelvtan, matematika) a gyermek számára. A részképesség zavarokkal küzdő, s emiatt görcsös, szorongó gyermeknek lehetőséget nyújtunk az egyéni helyzetben, nem az osztályközösség előtt történő számonkérésekre is.

A számolási nehézségekkel küzdő gyermekek a speciális segédeszközöket (korongok, pálcikák, számtábla) a dolgozatok során is használhatják

Az iskolai számonkérések során a témazáró dolgozatok mellett minél nagyobb számban tesszük lehetővé gyermekeinknek, hogy tudásukról röpdolgozatok, szóbeli feleletek (egy-egy lecke anyagából) formájában is számot adjanak.

A magatartás és szorgalom értékelésének és minősítésének rendszere az SNI tanulók esetében

Az értékelésnél figyelembe vesszük az elsődlegesen ill. másodlagosan kialakult magatartási, szocializációs problémákat. A gyermekek számára apró lépésekre lebontva teljesíthető szabályokat állítunk fel az adott csoport fejlettségi szintjének megfelelően.

A szorgalom értékelésénél figyelembe vesszük a gyermek önmagához képest nyújtott teljesítményét, a tanuláshoz való viszonyát, a foglalkozásokon tanúsított aktivitását, önkéntes feladatvállalásait és azok teljesítését.

A közösségfejlesztés fontos feladatai a sajátos nevelési igényű gyermekek sikeres integrálása szempontjából

- A kiscsoportok együttműködésének megszervezése, személyiségformáló hatásának (önzetlenség, barátság, segítségnyújtás, lelkiismeretesség, áldozatkészség)hasznosítása, továbbfejlesztése.
- Az alkalmazkodás, beilleszkedés, a társakkal történő együttműködés, a közösségben vállalható szerep megtalálásának segítése, a kollektivitás fejlesztése.
- A tanulók társas, rokonszenvi, közösségi kapcsolatainak alakítása, továbbfejlesztése.
- Az önbizalom, önnevelés igényének felkeltése, a kezdeményezőképeség fejlesztése.
- A magányos gyermekek bevonása a közös tevékenységekbe, beilleszkedésük segítése.

Az iskolánkba integrált gyermekek tanulási zavarához gyakran társul beilleszkedési és magatartási zavar. Ennek lehet elsődlegesen organikus oka, mint például az idegrendszer gátló és serkentő hatásai egyensúlyának megbomlása miatt létrejövő hiperaktivitás esetében. Sokszor azonban a magatartási és beilleszkedési zavar másodlagosan keletkezik, a részképesség-gyengeségek talaján létrejövő tanulási zavarokra épülve. Gyakran tapasztalni, hogy a gyermek problémáinak gyökerét nem ismerik fel időben, sorozatos kudarcok érik az iskolában s emiatt gyakran otthon is, s végül valóban nem képes sehová sem beilleszkedni, ami súlyos esetben devianciához vezethet. Kiemelkedően fontos a szerepe a korai felismerésnek és segítségnyújtásnak, hogy ez az előbb felvázolt rossz kör, ez az önbeteljesítő jóslat ne lépjen működésbe. Iskolánk szakemberei ezért a magatartászavaros gyermek korai felfedezését és szakemberhez irányítását is fontos feladatuknak tartják.

Kötelező tantárgyak és minimális óraszámok

Az SNI-s tanulókat integráltan oktatjuk, a tantárgyankénti óraszámok megegyeznek a helyi tantervben szereplő évfolyamonként meghatározott óraszámokkal.

4. KOMPETENCIA ALAPÚ OKTATÁS

Célja a készségek, képességek, attitűdök olyan irányú fejlesztése, mely során tanulóink alkalmazásképes tudást szereznek, és képessé válnak az egész életen át tartó tanulásra. A pedagógiai folyamat középpontjában nem a tanítás, hanem a tanulás aktív folyamata áll.

A fejlesztendő kulcskompetenciák között szerepel a tanulás kompetenciája.

A tanulás kompetenciájának fejlesztéséhez sorolható a szelektáló képességek kialakítása is. Ezzel a képességgel rendelkező gyermek lesz csak képes a rázúduló információ mennyiségben elválasztani a lényegest a lényegtelenről. Meg kell tanítanunk őket a kételkedésre, a kritikai gondolkodásra.

Hangsúlyozottá válik a tudatos egyéni fejlesztési folyamat, az ún. tevékenységterv (curriculum) ami a tanuló adott tudásából, képességeiből, szociális helyzetéből indul ki.

A tanulás folyamatában kiemelt szerepet kap a játék, érzékelés, észlelés, tapasztalás. Fontos a gyermek aktív részvétele a tanulási folyamatban, melynek érdekében kooperatív módszereket alkalmazunk.

4.1. Kiemelt fejlesztési feladataink

Iskolánk kiemelt fejlesztési feladatai a kulcskompetenciákra épülnek. Összekötik a műveltségterületek bevezetőit és fejlesztési feladatait.

Személyes és társas kapcsolati kompetencia területek

Énkép, önismeret

Az egyén önmagához való viszonyának alakításában alapvető célként tűzhető ki az önmegismerés és önkontroll, a felelősség önmagunkért, az önállóság, az önkifejezés igénye és az erre irányuló tevékenységek, valamint mindezek eredményeként a személyes méltóság.

Hon- és népismeret

Elengedhetetlen, hogy a tanulók ismerjék népünk kulturális örökségének jellemző sajátosságait, nemzeti kultúránk nagy múltú értékeit. Fontos feladat a harmonikus kapcsolat elősegítése a természeti és a társadalmi környezettel, a nemzettudat megalapozása, nemzeti önismeret, a hazaszeretet elmélyítése és ettől elválaszthatatlan módon a hazánkban és szomszédságunkban élő más népek, népcsoportok értékeinek, történelmének, hagyományainak megbecsülése.

Európai azonosságtudat – egyetemes kultúra

Európa a magyarság tágabb hazája. A tanulók magyarságtudatukat megőrizve váljanak európai polgárokká. Ismerjék meg az egyetemes emberi civilizáció legjellemzőbb, legnagyobb hatású eredményeit.

Aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés

A demokratikus jogállamban a társadalom fejlődésének és az egyén sikerességének, boldogulásának s nem ritkán boldogságának is egyik fontos feltétele az egyén részvétele, a civil társadalom, a lakóhelyi, szakmai, kulturális közösség életében és/vagy, politikai életben. Az aktív állampolgári léthez ismeretek, képességek, megfelelő beállítottság és motiváltság szükséges.

Kommunikációs kompetenciák: anyanyelvi és idegen nyelvi

Az anyanyelvi és idegen nyelvi kommunikációs kompetenciák a fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértését, kifejezését hivatott fejleszteni szóban és írásban, valamint a társadalmi és kulturális tevékenységek keretein belül.

Matematikai gondolkodási kompetencia

Kialakításához az alábbi képességeket célszerű fejleszteni:

Gondolkodási képességek: rendszerezés , kombinativitás , deduktív következtetés, induktív következtetés, gondolkodási sebesség , mennyiségi következtetés ,valószínűségi következtetés, érvelés, bizonyítás.

Tudásszerző képességek: számlálás, számolási képesség, mennyiségi következtetés, műveletvégzési sebesség, probléma-érzékenység, probléma-reprezentáció, eredetiség, kreativitás, problémamegoldás , metakogníció.

Kommunikációs képességek:

nyelvi fejlettség, szövegértés, szövegértelmezés, relációszókincs.

Vizuális képességek: térlátás, térbeli viszonyok, ábrázolás, prezentáció.

Tanulási képességek: memória-terjedelme, asszociatív memória, értelmes memória, tanulási sebesség.

Kreativitás, önkifejezés, kulturális tudatosság kompetenciái

A kulturális tudatosság és kifejezőkészség úgy határozható meg, mint „annak elismerése, hogy az elképzelések, élmények és érzések különböző művészeti ágakon, így a zenén, az előadóművészetben, az irodalmon és a képzőművészetben keresztül kreatív kifejezése fontos szerepet tölt be.” A kulturális tudás magában foglalja a helyi, nemzeti és az európai kulturális örökség, valamint ezek világban elfoglalt helyének a megértését. Ebbe beletartozik a fő kulturális művek alapvető ismerete, ideértve a népszerű kortárs kultúrát is, továbbá magában foglalja az esztétikai megismerés, illetve elképzelések, élmények és érzések kreatív kifejezésének, fontosságának elismerését mind a tradicionális művészetek nyelvein, illetve a média segítségével, ideértve különösen az irodalmat, a zenét, a táncot, a drámát, a bábjátékot, a vizuális művészeteket, a tárgyak, épületek, terek kultúráját, a modern művészeti kifejezőeszközöket, a fotót s a mozgóképe

Munkavállalói, vállalkozói kompetencia területek

Gazdasági nevelés

A gazdálkodás és a pénz világára vonatkozó tudás nélkül nem érthetjük meg a bennünket körülvevő világ számunkra fontos folyamatainak jelentős hányadát. Az iskolai nevelésnek alapvető szerepe van abban, hogy a tanulók tudatos fogyasztókká váljanak, mérlegelni tudják a döntéseikkel járó kockázatokat, a hasznot vagy a költségeket. Ennek érdekében jelentkezzünk a Pénz-hét témahétre.

Környezettudatosságra nevelés

A nevelés átfogó célja, hogy elősegítse a tanulók magatartásának, életvitelének kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezetmegővásra, elősegítve ezzel az élő természet fennmaradását és a társadalmak fenntartható fejlődését.

A tanulás kompetenciái

A tanulás tanítása

A tanulás, a pszichikum tartós módosulása külső tényezők hatására, tehát nem csupán ismeretelsajátítás és figyelem, emlékezet működtetése, hanem valamennyi értelmi képesség és az egész személyiség fejlődését, fejlesztését magában foglalja. A pedagógus fontos feladata, hogy megismerje a tanulók sajátos tanulási módjait, stratégiáit, stílusát, szokásait.

Testi és lelki egészség

Az iskola nagy feladata és felelőssége, hogy a felnövekvő nemzedékeket egészséges életmódra nevelje, valamint minden tevékenységével szolgálni kell a tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődését. Személyi és tárgyi környezetével segítse azoknak a pozitív beállítódásoknak, magatartásoknak és szokásoknak a kialakulását, amelyek a gyerekek, fiatalok egészséges életvitellel kapcsolatos szemléletét és magatartását fejlesztik.

Felkészülés a felnőtt lét szerepeire

Fontos eleme a pályaaorientáció, amelynek célja, hogy segítse a tanulók további iskola- és pályaválasztását. Az iskolának átfogó képet kell nyújtania a munka világáról. Kiemelt figyelmet igényel a rugalmasság, az együttműködés és a bizonytalanság kezelésének a képessége egyéni és társadalmi szinten egyaránt. A tanulók hatékony társadalmi beilleszkedéséhez, az együttéléshez és a részvételhez elengedhetetlenül szükséges a személyes és társas kapcsolati kompetencia tudatos, pedagógiaileg tervezett fejlesztése.

4.2. Az intézményi fejlesztések elemei

- Témahét
- Önálló innováció-lehetőségeinkhez mérten
- IKT alapú pedagógia

A kompetencia alapú oktatás megvalósítása:

A. Témahét

A tananyag komplex elsajátításának egyik lehetséges formája az ún. témahét, amikor az adott tárgykört a diákok három-öt tanítási napon, esetleg hosszabb időkeretben iskolai és iskolán kívüli helyszíneken, rugalmas időkeretek között, változatos tevékenységtípusok és sokszínű módszertani eszközök segítségével dolgozzák fel.

Az évfolyam szintű tanulásszervezés a hagyományostól eltérő csoportalkotási módokat is lehetővé tesz, s így az egyéni fejlesztés szempontjából hatékonyan épülnek egymásra az

alapkövetelményekhez kapcsolódó kötelező foglalkozások és az egyes részterületekhez kötődő, kutatást és alkotó tevékenységet biztosító választható programok.

Tervezés feltételei

- Eredményt akkor várhatunk, ha abban az iskola minden tanulója és tanára részt vesz
 - A témahéten a tanárok által tartott foglalkozások a tankönyvi anyaghoz nem feltétlenül kapcsolódnak, ám a szakjukhoz igen.
 - Mindig egyetlen központi téma legyen
 - A diákok lehetősége és feladata a felkínált foglalkozások közötti választás
 - Célszerű nemcsak a tantárgyi kereteket, de az osztálykereteket is fellazítani
 - A diákok az ötlet kitalálásától a lezárt hét értékeléséig minden szakaszban vegyenek részt
 - Tartalmilag szervesen épüljön be az iskola mindennapi „normál” működési életébe
- Az intézmény tantestülete tanévenként az éves munkatervben határozza meg a témahét időtartamát, témáját, amelyek egy-egy kulcstéma integrált, a tantervi szempontokat érvényesítő feldolgozására alkalmas.

B. Saját innováció /- tervezés alatt /

A pedagógusok érdeklődési körének megfelelő, a helyi igényekhez és adottságokhoz igazodó projekt terv. A témaválasztás változó, a korcsoporthoz és a szükségletekhez igazodik.

C. Digitális pedagógia - IKT alapú pedagógia

A digitális pedagógiai módszertan hármas célú kompetenciafejlesztés:

- Tantárgyi ismeretek bővítése, rendszerezése
- IKT eszközök készségszintű alkalmazásának fejlesztése
- A konstruktív munkaformák alkalmazásával a szociális kompetenciák fejlesztése

Az IKT által támogatott tanulósszervezési módok:

- Csoportmunka.
- Pármunka-tanulópár.
- Egyénre szabott munka.
- Részben egyénre szabott munka.
- Önálló munka.
- Többszintű differenciálás: Mennyiségi differenciálás - Minőségi differenciálás- Tanulási követelmények differenciálása

4.3.A kulcskompetenciák fejlesztése érdekében az iskola pedagógusai által alkalmazott munkaformák és módszerek:

Módszertani elemek:

- óvoda-iskola átmenet,
- hatékony tanuló megismerési és segítő technikák, pedagógiai diagnosztizálás,
- habilitációs és rehabilitációs tevékenység,
- az inkluzív nevelés,
- attitűdváltást segítő programok pedagógusoknak,
- multikulturális tartalmak,
- tanórai differenciálás (heterogén csoport),
- kooperatív tanulás,
- a drámapedagógia eszközei,
- tevékenységközpontú pedagógiák eszközei,
- projektmunka (egyéni és csoportos),
- prezentációs technikák,
- tanulói értékelési formák gazdagítása,
- módszerek a korai iskolaelhagyás megelőzésére.

A tanulásszervezés módszerei:

Alapmódszerek:

- tanári magyarázat (frontális tanítás): beszélgetés, kérdezve kifejtés, előadás, szemléltetés,
- munkáltatás (egyéni, de nem önálló): variációs módszer, házi feladat,
- individuális (egyéni és önálló tanulás): egyéni feladatok.

Motiváló módszerek:

- páros munka,
- csoportmunka,
- játék,
- szerepjáték (drámapedagógia),
- vita,
- kutató-felfedező módszer,
- kooperatív módszerek,
- projekt módszer.

Új módszertani eljárások:

- megjelenik az *aktív tanulás*, a tanulói kompetenciafejlesztés, az *egyénnre szabott tanulási lehetőségek* biztosítási kötelezettsége,
- megjelenik a *tanulói együttműködésen alapuló tanulás*, az eddiginél nagyobb hangsúlyt kapnak a differenciált tanulásszervezési eljárások,

- az alaptanterv minden tanévben ajánlja *több multidiszciplináris óra* megszervezését, azaz olyan foglalkozások szervezését, amelyek megvalósításakor a tanulók egyszerre több tudományterülettel foglalkoznak, a tudnivalók integrálásával ismerkednek meg,
- konkrét új előírás, hogy a módosított pedagógiai programban *egyértelműen meg kell határozni és nyilvánossá kell tenni az értékelés minden formájának szempontjait*, valamint az ehhez kapcsolódó eljárásokat,
- előremutató folyamatként jelenik meg a *teamtanításnak* olyan *alkalmazása*, amely a több tantárgy ismereteit integráló témákat feldolgozó foglalkozásokat közös tanítás keretében valósítja meg, tehát arra is van elvi lehetőség, hogy egy-egy órát több pedagógus egyidejűleg tarthasson,
- nyomatékosan jelenik meg a *digitális technológiával támogatott oktatási módszerek* rendszeres alkalmazása iránti igény.

A tanulásszervezés alapelvei:

- differenciálás,
 - egyéni különbségek figyelembevétele,
 - tanítási tartalom, tanítási idő rugalmas kezelése.
- szociális készségek fejlettsége-szociális kompetencia,
 - divergens gondolkodás, problémamegoldó képesség, kreativitás, kommunikációs készségek (metakommunikáció), önismeret, önkifejezés, társismeret.
- motiváló módszerek alkalmazása – pl. kooperatív-, projekt módszer, drámapedagógia.

5. AZ OKTATÁSBAN ALKALMAZHATÓ TANKÖNYVEK ÉS TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI

Iskolánkban a nevelő-oktató munka során a pedagógusok csak hivatalosan tankönyvvé nyilvánított nyomtatott taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép stb.) használnak a tananyag feldolgozásához.

A megfelelő tankönyvek kiválasztásánál az alábbi szempontokat tartjuk kiemelten fontosnak:

- A tankönyv tartalmi szempontból feleljen meg a Nemzeti alaptantervben megfogalmazott tartalmi és fejlesztési irányelveknek.
- A választott tankönyvcsalád legyen alkalmas a kompetenciák fejlesztésére, a hátrányok kompenzációjára.
- A tudományos pontosság párosuljon az életkori sajátosságoknak megfelelő megfogalmazással és az ismeretek jól érthető, értelmezhető megfogalmazásával. Az ismereteket rendszerezetten, logikailag összekapcsolható módon közvetítse.

- Keltse fel a tanulók érdeklődését a tantárgy iránt.
- A tankönyv tananyag-elrendezése, szerkezete tegye lehetővé a differenciált tanórai és tanórán kívüli munka megszervezését.

A nyomtatott taneszközön túl néhány tantárgynál egyéb eszközökre is szükség van: testnevelés, technika, rajz. Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói taneszközöket a nevelők szakmai munkaközösségei (illetve, ahol nincs munkaközösség, ott az egyes szaktanárok) határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján.

A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket minden új tanév előtt (a megelőző tanév Tanévzáró ünnepségének alkalmával) tájékoztatjuk. A taneszközök beszerzése a tanév kezdetéig a szülők kötelessége.

A taneszközök kiválasztásánál a szakmai munkaközösségek a következő szempontokat veszik figyelembe:

- A taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének!
- Az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat az eszközöket kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatóak.
- A taneszközök használatában az állandóságra törekszünk: új taneszköz használatát csak nagyon szükséges, az oktatás minőségét lényegesen jobbító esetben vezetünk be.
- A szakmailag azonos színvonalú, de ugyanakkor alacsonyabb árfekvésű eszközöket kell előnyben részesíteni.

Az iskola arra törekszik, hogy saját költségvetési keretéből, illetve más támogatásokból egyre több nyomtatott taneszközt szerezzen be az iskolai könyvtár számára. Ezeket a taneszközöket iskolánk minden tanulója ingyenesen használhatja.

6. A NEMZETI ALAPTANTERVEN MEGHATÁROZOTT PEDAGÓGIAI FELADATOK HELYI MEGVALÓSÍTÁSA

Az iskola egyik alapvető feladatai közé tartozik, a tanulási módszerek megfelelő formáinak tanítása.

A világról való, robbanásszerűen gyarapodó tudás átadása és az oktatás tömegesedése – az ismeretek középpontba állítása felé mozdította el a pedagógiát. Az alapképességek biztossá fejlesztése, a tanulási módszerek elsajátíttatása, a kommunikációs kultúra gondozása háttérbe szorult.

Ezen okoknál fogva szükséges, hogy a tanulással és a megszerzett tudás kommunikálásával kapcsolatos alapképességeket az életkornak megfelelő szintre fejlesszük.

Az Európai Unió és a Nemzeti alaptanterv is a tanulást, valamint a tanulás tanítását a kiemelten fejlesztendő területek közé sorolja – ez azt jelenti, hogy minden pedagógusnak feladata a helyes és eredményre vezető tanulási módszerek elsajátítása, a tanulás tanítása, mivel a gyerekek döntő többségének kialakulatlan a tanulási kultúrája.

A tanulás-módszertani modul összeállítása lehetővé teszi, hogy a rendszerezett anyag alapján a pedagógusok jobban felkészüljenek a tanulás tanítására, szemléletmód váltással, a hatékony módszerek alkalmazásával segítsék a gyerekek fejlődését és eredményességét – mindezek alapján egy átgondolt intézményi stratégiát építsenek fel.

Feladataink:

- Azon tanulási módszereknek és annak a viszonyulás formának a megtanítása, amelyek bármely tantárgy eredményes tanulásához felhasználhatók és biztos alapot nyújtanak a diákok további tanulmányainak sikeres teljesítéséhez.
- Tanulási részképességek fejlesztése: figyelem, emlékezet, gondolkodás, beszéd, olvasás, önművelés.
- A tanulók ösztönzése: az önismeret fejlesztésére, a tanulóval kapcsolatos problémáikkal való szembenézésre, a megoldások keresésére, a tanulás beépítésére a mindennapi szokásrendszerükbe.
- A pedagógiai szemléletmód átformálása:
 - az óraszervezői szerepet tölt be a pedagógus,
 - a tudás megszerzésének folyamatában a gyermeki aktivitásra épít,
 - a tananyag keretét és lehetőséget ad a tanulási alapképességek kifejlesztésére,
 - a jó munkakör megteremtése,
 - az együttműködés megvalósítása szükséges.

a. Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése.

- A tudás megszerzésének kiindulópontja a tanulási önismeret, mely a reális célok kitűzésének feltétele. Saját belső lehetőségük megismerése és elfogadása megalapozza a tanulók elégedettségét, harmonikus életvitelét és személyiségfejlődését.
- A tanulási nehézségek közös megfogalmazása, az őszinteség és a megoldáskeresés az életproblémákra.
- A tanulóhoz való megfelelő viszony kialakítása és gondozása: a kíváncsiság, a tudásvágy felkeltése, a nyitottság attitűdjének természetessé tétele.
- A jó tanulási ritmus kialakítása.
- A jó tanulási szokások tudatosítása, fejlesztése, gondozása.
- A tanulás módszereinek bemutatása és elsajátíttatása, saját tanulási módszerek, eljárások kialakítása, gyakorlása.
- A tanulóhoz szükséges alapképességek fejlesztése:
 - figyelemfejlesztés – helyes figyelmi magatartás kialakítása kondicionálással,

- beszédfejlesztés – a beszédtechnika, a retorika, a szereplés gyakorlása, szókincsfejlesztés,
- olvasásfejlesztés
 - hangos olvasás,
 - néma értő olvasás,
 - dinamikus olvasás,
- emlékezetfejlesztés,
- gondolkodásfejlesztés,
- az önművelés fejlesztése.

b. A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat harmadik-negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítmény-elvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok. Fokozatosan előtérbe kerül a NAT elveiből következő motiválási és tanulásszervezési folyamat.

- mintákat adunk a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit, szokásait;
- a mozgásigény kielégítésével fejlesztjük a mozgáskoordinációt, mozgáskultúrát, ritmusérzéklet, ezáltal válják a mindennapos mozgás az életük részévé;
- a tanulási stratégiák megválasztásában fontos szempont az életkori sajátosságok figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati úton való megalapozása;
- a kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, az érési folyamatuk követése, személyre szóló fejlesztő értékelésük;
- a személyiségük, erkölcsi érzékük megalapozása helyes mintaadással, magatartásformák megismerésével, gyakorlásával;
- fokozatosan bővítjük az együttműködésre építő kooperatív - interaktív tanulási technikákat és tanulásszervezési módokat.

c. Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.

- A kulcskompetenciák fejlesztése
- Az "egymásra épülés" elve alapján folytatni az első-második szakasz nevelő-oktató munkáját, a képességek, készségek fejlesztését.
- Bővíteni a tanulási stratégiák körét az alpműveltség tovább fejlesztésével.
- Az eltérő életkori sajátosságok figyelembevételével eljuttatni tanulóinkat az érzékelés útján szerzett tapasztalatoktól az elvont fogalmi és az elemző gondolkodásig.
- Törekszünk arra, hogy tanulóink rendelkezzenek megfelelő alapismeretekkel, melyeket sok gyakorlással, az ismeretek gyakorlati alkalmazásával koncentráltan állítunk össze.
- A tanulási tevékenységek folyamán tanulói közösségben fejlesztjük önismeretüket, együttműködési készségüket, szolidaritásérzésüket, empátiájukat.
- A gyengébb képességű tanulóinkat a differenciálás eszközeivel, felzárkóztató

foglalkozásokkal juttatjuk el a kívánt feladatszintre.

- Kiemelkedő képességűek számára lehetőséget biztosítunk a megmérettetésre (versenyek). Kellő figyelmet fordítunk a tehetséggondozásra (szakkör).
- Pedagógusaink rendszeresen használják, alkalmazzák a segítő együttműködés formáit (közös feladatmegoldás, közös kirándulás, programok).
- Mindennapi gyakorlatban tanulóinknak találkozniuk kell a természeti és társadalmi környezet megismerésével és megóvásával.
- Megalapozzuk az egészséges és kulturált életmód, személyi higiéné, környezet tisztasága iránti igényességet.
- Megtanítjuk gyermekeinket, hogy óvják, védjék egészségüket, és felismerjék az ártalmas hatások elkerülésének szükségességét.
- Megismertetjük tanulóinkat a cigány nép kultúrájával, szokásaival.
- Törekszünk az előítélet-mentesség, a tolerancia, vallási, világnézeti semlegesség megtartására és megtanítására.

d. A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata - a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben - a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaaorientációra. A hetedik-nyolcadik évfolyamon folyó nevelés-oktatás alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaaorientációra. A megalapozott pályaválasztással csökken a tanulói lemorzsolódás, így az intézményünk által alkalmazott Pályaaorientációs mérő- és támogatóeszköz (POM) sikeressé teheti iskolánk pedagógiai munkáját, a pedagógusok és a szülők elégedettségét.

- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait,
- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével, a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával,
- az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni,
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása,
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív - interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.

7. A MINDENNAPOS TESTNEVELÉS MEGSZERVEZÉSE

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módját a köznevelési törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezzük meg a következő módon:

A 2023/2024 tanévtől 1-8 évfolyamon heti 5 testnevelés óra keretében.

8. A VÁLASZTHATÓ TANTÁRGYAK, FOGLALKOZÁSOK ÉS A PEDAGÓGUSVÁLASZTÁS SZABÁLYAI

Minden tanév májusában közzétesszük a tervezett választható tantárgyak és foglalkozások listáját, mely alapján a szülő, vagy törvényes képviselő nyilatkozatot tesz, hogy mely foglalkozáson való részvételt igényli gyermeke számára a következő tanében.

Ha a tanuló nem jelentkezik egy adott választható tanórán való részvételre, akkor magasabb évfolyamon csak abban az esetben vehet részt az adott választható tanórán, ha eredményes különbözeti vizsgát tett

Amennyiben a szülő, vagy törvényes képviselő a tanuló számára a első - nyolcadik évfolyamon etika helyett hit- és erkölcsstan, vagy más egyházi jogi személy által tartott hit- és erkölcsstan oktatást választ, a tanulmányok megkezdésének feltételeit az újonnan választott hit- és erkölcsstan oktatást folytató egyházi jogi személy határozza meg.

A foglalkozást tartó pedagógus személyét az igazgató jelöli ki, pedagógusválasztásra csak abban az esetben van lehetőség, ha több pedagógus végzettsége is megfelel a foglalkozás megtartásához.

9. A TANULÓK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK

a. Kitéűzött célok

- Alapvető cél, hogy biztosítsuk iskolánkban a **szegregációmentesség és az egyenlő bánásmód elvének** érvényesülését. Biztosítani kell a szolgáltatásainkhoz való hozzáférés egyenlőségét, az esélyteremtést, a támogató lépések, a szolgáltatások megvalósítását a hátrányos helyzetű gyerekek hátrányainak kompenzálása érdekében és a tehetséges tanulók támogatását az iskola minden tevékenysége során:
 - a beiratkozásnál, felvételinél,
 - a tanításban, ismeretközvetítésben,
 - az egyéni fejlesztésben,
 - az értékelésnél,
 - a tanulói előmenetelben,
 - a fegyelmezés, büntetésnél,
 - a tananyag kiválasztásában, alkalmazásában,
 - a továbbtanulásban, pályaorientációban,

- a kapcsolattartásban a szülőkkel, segítőkkel, a szakmai és társadalmi szervezetekkel.
- A tankötelezettségi feladatok ellátása az egyenlő bánásmód biztosításával.
- Mentori program a tovább tanulók megsegítésére, pályaválasztás elősegítése.
- A felzárkóztatás, a tehetséggondozás erősítése.
- Kapcsolattartás a szülői házzal, a segítő intézményekkel, szervezetekkel.
- A kompetenciamérések elemzése, értékelése, s a szükséges lépések megtétele.
- A szülők folyamatos tájékoztatása a gyermekeiket érintő jogszabályok változásáról.
- A tehetséges tanulók versenyeztetése, tehetségének kibontakoztatásához való hozzásegítése.
- Az igazolatlan hiányzások visszaszorítása, s az ebből származó hiányosságok pótlása.
- A hatékony oktató, nevelő munkához a személyi, tárgyi feltételek biztosítása, folyamatos bővítése, korszerűsítése.
- A pedagógusok továbbképzésének biztosítása.
- Olyan programok kidolgozása, amely felkészíti a gyerekeket a családi életre, és helyes életvezetési ismereteket nyújt.
- Legyen érdekképviselőjük a szülői munkaközösségben iskolai szinten.
- Aktív részvételükkel képviseljék társaikat a diákönkormányzatban.
- Sikeres beilleszkedés, teljes elfogadottságuk iskolánk tanulóközösségében.
- A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek létszámának csökkenése az esélyegyenlőségi programunk sikeres működése révén.

b. Oktatás hatékonyságát növelő feladataink

- a HH és HHH évismétlők arányának csökkentése,
- a magántanulók arányának csökkentése,
- a kompetencia alapú oktatás erősítése,
- pedagógusok továbbképzése,
- szakértők bevonása,
- mérési eredmények javítása,
- továbbtanulás, pályaeorientáció segítése,
- egyéni haladási ütem,
- fejlesztés.

c. Iskolán kívüli segítő programokban való részvétel

- Útravaló programban,
- Arany János Programban való részvétel elősegítése a tovább tanulók körében.

d. Tanórán kívüli foglalkozások

- tömegsport,
- szakkörök: környezetvédelmi, angol, kémia stb.
- kézműves foglalkozások, díszkészítő délutánok,
- projektnapok,
- témahét,

- hasznos tárgyak készítése Ne vásárolj nap! alkalmából,
- gyalogtúrák,
- Madárgyűrűző tábor,
- színházlátogatás,
- bállok (Mikulás, Farsang),
- tanulmányi kirándulások,
- óvoda – iskola átmenetet elősegítő foglalkozások,
- alsó tagozatból a felső tagozatba való átmenetet elősegítő foglalkozások,
- pályaorientációs foglalkozások,
- tanulás-módszertani foglalkozások,
- táncoktatás,
- hitoktatás.

A programok megvalósításában segítséget nyújt a DÖK, a SzM, Civil Szervezetek.

Az intézmény tevékenyen részt vesz a különböző társadalmi, szakmai szervezetek munkájában az együttműködési megállapodásoknak megfelelően, különösen a helyi szervezetek munkáját preferálva.

A helyi, és környező települések közélet kulturális és sportrendezvényein rendszeresen közreműködnek az iskola pedagógusai és tanulói. Karácsony, szavalóverseny, Természetfürkészség, stb.)

A programokba bevonjuk a HH/HHH tanulókat is. Célunk, hogy a nyolc évfolyam elvégzése alatt minden tanuló legalább egy alkalommal eljusson táborba, erdei iskolába. Ehhez anyagi támogatást is próbálunk szerezni különböző pályázatokkal.

Az intézmény nagy jelentőséget tulajdonít a tanórán kívüli foglalkozások közül a szakköröknek, korrepetálásoknak a differenciált foglalkozást biztosító óráknak, ahol az SNI-s, HH/HHH tanulók is részt vesznek. Ezeket a foglalkozásokat elsősorban úgy szervezzük, ahol célunk a hátrányok leküzdésének elősegítése.

Az iskola pedagógiai hitvallása a személyiségközpontúságra épül. Tanulóink eltérő adottságaira, képességeire és tehetségére alapozva, a differenciált pedagógia eszközeivel és az iskolai tevékenységrendszer kínálatával képessé tesszük őket önmagukhoz képest magasabb szintű teljesítmény elérésére és önálló tanulásra.

A Nemzeti Alaptantervnek megfelelően a helyi tantervek tartalmazzák azokat a kulcskompetenciákat, amelyek mentén az intézmény oktatási, nevelési gyakorlata megvalósul. A pedagógiai program részletesen meghatározza azokat a tevékenységfajtákat, amelyek a tanórán kívüli tehetséggondozást, ill. szükség esetén akár a felzárkóztatást is segíthetik.

e. A szakmai programokban kiemelt nevelési területek

- az egészséges életmódra nevelés,
- az anyanyelvi nevelés, fejlesztés,

- környezeti nevelés,
- az iskolai életre felkészítés,
- játékos mozgásfejlesztés.

f. Akcióterv

- A tanköteles tanulók felvétele, előzetes tájékoztatása az iskola nyújtotta lehetőségekről, a támogatási rendszerekről, szülőcsalogató rendezvények, nyílt napok szervezése.
- Mentori program lebonyolítása a 7-8. osztályos tovább tanulók segítése érdekében.
- A felzárkóztató és tehetséggondozó foglalkozások szervezése, tervezése, megvalósítása.
- Kompetenciamérések elemzése, értékelése a HHH és a SNI gyerekek körében.
- A szülők folyamatos tájékoztatása a gyermekeket érintő jogszabályváltozásokról.
- A tehetséges, szorgalmas gyerekek anyagi forráshoz, ösztöndíjhoz juttatása.
- Az igazolatlan hiányzás visszaszorítása, a hiányzásból adódó lemaradások pótlása.
- Kapcsolattartás a segítő intézményekkel, szervezetekkel.
- A program folyamatos értékelése, korrekció.
- A hiányzó személyi és tárgyi feltételek biztosítása.
- A pedagógusok szakmai továbbképzése.
- Felkészítő programok a családi életre, életvezetési ismeretek.
- Szülői érdekképviselő biztosítása a szülői munkaközösségben.
- A gyermekek érdekképviselőének biztosítása a diákönkormányzatban.

10. AZ ISKOLAI BESZÁMOLTATÁS, AZ ISMERETEK SZÁMONKÉRÉSÉNEK KÖVETELMÉNYEI ÉS FORMÁI

Az iskola a nevelő és oktató munka egyik fontos feladatának tekinti a tanulók tanulmányi munkájának folyamatos ellenőrzését és értékelését. A tantárgyak követelményei alapján az ismeretek elsajátítását a tanító, a tanár folyamatosan ellenőrzi, értékeli.

Az intézményben a tanulók teljesítményének értékelése a törvényi előírások, a pedagógiai programban megfogalmazottak alapján egyedi és fejlesztésközpontú.

Az igazgató irányításával az intézményben kialakítják a tanulók értékelésének közös alapelveit és követelményeit, melyekben hangsúlyosan megjelenik a fejlesztő jelleg.

A fejlesztő célú visszajelzés beépül a pedagógiai kultúrába, valamint a vezető saját értékelési gyakorlatába is.

A **tanulók tanulmányi munkájának értékelése** az egyes évfolyamokon a különböző tantárgyak esetében a következők szerint történik:

- Második évfolyam második félévétől nyolcadik évfolyam végéig a tanulók teljesítményét, előmenetelét év közben minden tantárgyból érdemjegyekkel minősítjük.
- A szöveges minősítés első évfolyam félévkor és év végén a tanuló teljesítményétől függően a következő lehet:

- KIVÁLÓAN TELJESÍTETT

- JÓL TELJESÍTETT
- MEGFELELŐEN TELJESÍTETT
- FELZÁRKOZTATÁSRA SZORUL
- A szöveges minősítés második évfolyam félévkor a következők szerint történik:
 - KIVÁLÓAN TELJESÍTETT
 - JÓL TELJESÍTETT
 - MEGFELELŐEN TELJESÍTETT
 - GYENGÉN TELJESÍTETT
 - FELZÁRKOZTATÁSRA SZORUL

a. A szöveges értékelés

A szöveges értékelés koncepciójának elvi kiindulópontjai a következők:

- az értékelés a gyerekekért, s elsősorban a gyerekeknek szóljon,
- alakítsa a helyes önértékelést, segítse a reális önismeretet,
- nyitott legyen, amely nem ítéletet alkot, hanem tükröt tart,
- a gyerek lehessen aktív részese a saját fejlődésének,
- a szülő és a pedagógus közösen gondolkodhasson a gyermek fejlődéséről.

A szöveges értékeléssel kapcsolatos elvi követelmények az alábbiak:

- minősítés-központúság helyett fejlesztőközpontúság jellemezze,
- vegye figyelembe az életkori sajátosságokat,
- legyen összhang a NAT, a pedagógiai program, a helyi tantervi rendszer és a kimunkált értékelési koncepció között,
- jellemezze a gyakorlatot a rendszeres és folyamatos értékelés,
- személyre szóló és ösztönző jellegű legyen,
- a tanítási-tanulási folyamat állandó kísérőjeként tudjon megerősítő, korrigáló, fejlesztő szerepet betölteni,
- konkrét egyénre szabott javaslatokkal jelölje meg a továbblépés útját és módját, nyelvi megformáltságában legyen közérthető mind a tanuló, mind a szülő számára.

A szöveges kifejezés lehetőséget kínál arra, hogy valóban pedagógiai értékeléssel és ne csupán számszerű minősítéssel adjunk visszajelzést a tanuló fejlődéséről.

Intézményünk az alábbi félévi értékelés és év végi fejlődési beszámoló alapján teljesíti a törvényi előírásokat.

- A félévi értékelésnél az az iskola pedagógusai által elkészített értékelő lapot alkalmazzuk, év végén pedig a Kréta Iskolai Alaprendszer értékelést segítő felületét használjuk.

Újfajta tanulásszervezés és ennek megfelelő értékelés

- témahét,
- projekt.

Értékelési szempontok

- Milyen volt az együttműködés a csapattagok között?

- Hogyan sikerült megvalósítani a feladatokat?
- Mennyire voltak kreatívak az egyes feladatokban?
- Mennyire esztétikusak az elkészült munkák?
- Mennyire voltak kitartóak a csapatok?
- Hogyan sikerült feloldaniuk a menet közben adódó konfliktusokat?

Az értékelés módja

- Témánként és osztályonként összegző pedagógusértékelés
- Tanulói önértékelés
- Csoportos értékelés

b. Az érdemjeggyel történő értékelés

A második-nyolcadik évfolyamon a félévi (kivéve második évfolyamon) és az év végi osztályzatot az adott félév során szerzett érdemjegyek és a tanuló év közbeni tanulmányi munkája alapján kell meghatározni.

A pedagógusok a tanulói teljesítményeket dokumentálják, elemzik, és az egyes évek értékelési eredményeit összekapcsolják, szükség esetén fejlesztési tervet készítenek.

Kitűnő az a tanuló, aki félévi és év végi tanulmányi eredménye minden tantárgyból ötös.

Jeles az a tanuló, aki félévi és év végi tanulmányi eredménye legfeljebb három tantárgyból nem ötös.

A tanuló teljesítményének értékelése az ötfokozatú skálával történik a 2. osztály végén és a 3-8. évfolyamon. Az egyes tantárgyak érdemjegyei és osztályzatai a következők:

jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1).

A sajátos nevelési igényű és a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók értékelésénél figyelembe vesszük a szakvéleményben foglaltakat.

A tanuló által szerzett érdemjegyekről a szülőt fejlesztő céllal az adott tantárgyat tanító nevelő értesíti az értesítő könyvön keresztül. Az értesítő könyv bejegyzéseit az osztályfőnök kéthavonta ellenőrzi, és az esetlegesen elmaradt érdemjegyek beírását pótolja.

A tudás folyamatos értékelése céljából félévente minden tárgyból legalább a tárgy heti óraszámánál eggyel több osztályzatot adunk. E szabály alól a heti egy órás tárgyak kivételt képeznek, e tárgyaknál is szükséges a három osztályzat megléte a tanuló lezárásához. Az osztályzatok számának számbavétele naplóellenőrzéskor történik. Témazáró dolgozatok megírásának időpontjáról az osztályt (csoportot) legalább egy héttel a kijelölt időpont előtt tájékoztatni kell. Egy napon maximálisan két (lehetőség szerint csak egy) témazáró dolgozatot lehet írni.

Az írásbeli számonkérések, dolgozatok javítását két héten (tíz munkanapon belül) belül el kell végezni, a dolgozatokat ki kell osztani.

Az előírt követelmények teljesítését a nevelők az egyes szaktárgyak jellegzetességeinek megfelelően a tanulók szóbeli felelete, írásbeli munkája vagy gyakorlati tevékenysége alapján ellenőrzik. Az ellenőrzés kiterjedhet a régebben tanult tananyaghoz kapcsolódó követelményekre is. A tanárnak biztosítani kell, hogy az érdemjegyeket egyenletesen szerezhessék meg a tanulók. (Kivételek a hosszú hiányzások.)

A nevelők a tanulók tanulmányi teljesítményének és előmenetelének értékelését, minősítését elsősorban az alapján végzik, hogy a tanulói teljesítmény hogyan viszonyul az iskola helyi tantervében előírt követelményekhez; emellett azonban figyelembe veszik azt is, hogy a tanulói teljesítmény hogyan változott fejlődött-e vagy hanyatlott az előző értékeléshez képest.

A tanulók tanulmányi munkájának, teljesítményének egységes értékelése érdekében a tanulók írásbeli dolgozatainak, feladatlapjainak, tesztjeinek értékelésekor az elért teljesítmény (pontszám) érdemjegyekre történő átváltását egységes százalékos arányok alapján végzik el a szaktárgyat tanító nevelők.

A tanulók írásbeli munkáinak értékelésekor az elért teljesítmény (pontszám) **érdemjegyekre történő átváltását** a következő arányok alapján végzik el a pedagógusok:

Teljesítmény	Érdemjegy
0-30%	elégtelen (1)
31-50 %	elégséges (2)
50-74%	közepes (3)
75-90 %	jó (4)
91 -100%	jeles (5)

Az érdemjegyek színeinek jelentése: A Kréta Iskolai Alaprendszerben meghatározottak szerint.

- az írásbeli munkák ellenőrzésekor piros színt használunk,
- a minőségi javítást a tanár kézjeggyel látja el,
- a mennyiségi ellenőrzés alkalmával csak láttamoz,
- a napköziben és a tanszobán, ugyanezen a módon, de zöld színnel jelezzük az ellenőrzést.

A tanuló által szerzett érdemjegyekről a szülőt fejlesztő céllal az adott tantárgyat tanító nevelő értesíti a KRÉTA rendszerén keresztül. **Az érdemjegy megszerzését követő 2 héten belül az érdemjegynek beírásra kell kerülnie a KRÉTA naplóba.** A KRÉTA bejegyzéseit az osztályfőnök havonta ellenőrzi, és az esetlegesen elmaradt érdemjegyek beírását pótolja.

c. A tanulók dicséretének, jutalmazásának, kitüntetésének alapelvei

A tanulók példamutató magatartásukért, szorgalmukért, a tanulmányi, a sport, a művészeti vagy egyéb területen elért kiemelkedő teljesítményükért dicséretben, jutalomban, illetve kitüntetésben részesíthetők.

A) A dicséret elvei, formái, alkalmai

1. A szorgalmi időszak folyamán adható dicséret

a) *osztályfőnöki dicséret:*

Az osztályközösségért végzett példamutató tevékenységért, az iskolai rendezvényeken, vetélkedőkön való sikeres részvételért, esetleg ezek megrendezésében, lebonyolításában vállalt nélkülözhetetlen közreműködésért adható.

Formája: KRÉTA naplóba történő bejegyzés

b) *szaktanári dicséret:*

A szakirányú városi vetélkedőkön, pályázatokon való sikeres részvételért, illetve a megyei szintű versenyeken való dicséretes szereplésért (4 –10. helyezésért) adható.

Formája: KRÉTA naplóba történő bejegyzés

c) *igazgatói dicséret:*

Iskolánk hírnevét jelentősen növelő tanulmányi, sport vagy művészeti tevékenységért, eredményért (pl. megyei 1-3. vagy országos helyezéért) és minden iskolánkért végzett, a diákság egésze elé példaként állítható tevékenységért adható.

Formája: KRÉTA naplóba történő bejegyzés

2. A félévi, illetve az év végi osztályozó értekezlet alkalmával adható dicséret

a) *tantárgyi dicséret:*

Kiemelkedő szaktárgyi teljesítményéért adható a szaktanár döntése alapján.

Formája: félévkor a KRÉTA naplóba, év végén a bizonyítványba, a KRÉTA naplóba és a törzslapba történő bejegyzés;

b) *általános dicséret:*

A mindegyik tantárgyból jeles, legalább jó magatartású, példás szorgalmú tanulónak adható a nevelőtestület döntése alapján. (Az általános dicséret nem zárja ki a tantárgyi dicséretet.)

Formája: félévkor a KRÉTA naplóba, év végén a bizonyítványba, a KRÉTA naplóba és a törzslapba történő bejegyzés.

B) A jutalmazás elvei, formái, alkalmai

1. *A ballagáson adható jutalomelismerő oklevél és könyvjutalom:*

Azok a végzős tanulók, akik általános iskolai éveik alatt mindvégig kitűnő tanulmányi eredményt értek el, elismerő oklevelet és könyvjutalmat kaphatnak.

Formája: Elismerő oklevél, amely a tanuló nevének feltüntetése után „kitűnő diák címben részesült” sort tartalmazza; könyvjutalom

2. *A tanévzáró ünnepélyen adható jutalmak*

a) *elismerő oklevél és könyvjutalom:*

A tanév végén kitűnő tanulmányi eredményt elért, általános dicséretben részesült tanulónak adható.

Formája: Elismerő oklevél, amely a tanuló nevének feltüntetése után a „kitűnő tanulmányi

munkájáért” sort tartalmazza; könyvjutalom

b) elismerő oklevél és könyvjutalom:

Az osztályfőnökök és szaktanárok javaslata alapján meghozott igazgatói döntés eredményeként adható azoknak a tanulóknak, akik a tanév folyamán jelentős tanulmányi, sport vagy művészeti sikert értek el.

Formája: Elismerő oklevél, amely a tanuló neve és a megnevezett eredmény feltüntetését tartalmazza.

3. Az év végi bizonyítványosztáskor adható dicsérő oklevél:

Az osztályfőnökök az osztályban végzett közösségi munkáért, a feladatok pontos elvégzéséért osztályuk tagjainak dicsérő oklevelet adhatnak.

Formája: Dicsérő oklevél, amely a tanuló nevének és a dicséret okának feltüntetése után a „dicséretben részesült” sort tartalmazza.

e. Az iskolai beszámoltatások formái, rendje, a tanulók tudása értékelésében betöltött szerepe, súlya

Tantárgy	Formák	Rendje	Pedagógiai súlya (hogyan számít?)
tantárgy	Év eleji és év végi felmérés/ bemeneti mérés	szept. és május vége a belépő tantárgyaknál csak a következő évben vannak /fizika, kémia, biológia, állampolgári ismeretek/	beszámít a jegybe
	Témazáró dolgozat	témakörönként	meghatározó jegy 200 %
	szóbeli felelet	alkalmanként	beszámít a jegybe
	órai munka	alkalmanként	beszámít a jegybe
	gyűjtőmunka	alkalmanként	beszámít a jegybe
	kiselőadás	alkalmanként	beszámít a jegybe
	gyakorlati feladatmegoldás	alkalmanként	beszámít a jegybe
	prezentáció	alkalmanként	beszámít a jegybe
	írásbeli felelet	alkalmanként	beszámít a jegybe
	Röpdolgozat	alkalmanként	beszámít a jegybe
	Írásbeli házi feladat	időközönként	időnként részjegy, beszámít a jegybe
	Füzetvezetés (külalak)	rendszeresen ellenőrizni és/ vagy alkalmanként	időnként részjegy beszámít a jegybe

f. Félévi és év végi értékelés

A félévi értesítőben és az év végi bizonyítványban a következő tantárgyakból elért eredmények kerülnek minősítésre (érdemjeggyel, vagy szövegesen):

- 1. évfolyamon: magyar nyelv és irodalom, cigány népismeret, matematika, etika/hit-és erkölcstan, ének-zene, vizuális kultúra, technika és tervezés, testnevelés, cigány népismeret
- 2. évfolyamon: magyar nyelv és irodalom, cigány népismeret, matematika, etika/hit-és erkölcstan, ének-zene, vizuális kultúra, technika és tervezés, testnevelés, cigány népismeret
- 3. évfolyamon: magyar nyelv és irodalom, cigány népismeret, matematika, etika/hit-és

erkölcsstan, ének-zene, vizuális kultúra, technika és tervezés, testnevelés, cigány népismeret, környezetismeret, digitális kultúra

- 4. évfolyamon: magyar nyelv és irodalom, cigány népismeret, matematika, etika/hit-és erkölcsstan, ének-zene, vizuális kultúra, technika és tervezés, testnevelés, cigány népismeret, környezetismeret, digitális kultúra, első élő idegen nyelv
- 5. évfolyamon: magyar nyelv és irodalom, cigány népismeret, történelem, első élő idegen nyelv, matematika, természettudomány, ének-zene, vizuális kultúra, technika és tervezés, testnevelés, etika/ hit és erkölcsstan , digitális kultúra, osztályfőnöki,
- 6. évfolyamon: magyar nyelv és irodalom, történelem, első élő idegen nyelv, matematika, természettudomány, ének-zene, vizuális kultúra, technika és tervezés, testnevelés, etika/ hit és erkölcsstan , digitális kultúra, osztályfőnöki, cigány népismeret, Dráma és színház
- 7. évfolyamon: magyar nyelv és irodalom, történelem, első élő idegen nyelv, matematika, ének-zene, vizuális kultúra, technika és tervezés, testnevelés, etika/ hit és erkölcsstan , digitális kultúra, osztályfőnöki, cigány népismeret, bejárható Magyarország, hon-és népismeret, kémia, fizika, biológia, földrajz
- 8. évfolyamon: magyar nyelv és irodalom, történelem, első élő idegen nyelv, matematika, ének-zene, vizuális kultúra, testnevelés, etika/ hit és erkölcsstan , digitális kultúra, osztályfőnöki, cigány népismeret, bejárható Magyarország, állampolgári ismeretek, kémia, fizika, biológia, földrajz

A gyógytestnevelésben is résztvevő tanulóink félévi és évvégi érdemjegyeit a testnevelés órán és a gyógytestnevelési foglalkozásokon kapott érdemjegyek együttesen határozzák meg.

A cigány népismeret oktatás tekintetében a „cigány népismeret oktatáson részt vett” bejegyzés kerül az értesítőbe.

Az első élő idegen nyelv iskolánkban az angol nyelv.

A pedagógusok kidolgozhatják saját értékelési motivációs rendszerüket, melyben az órai munkát, a kisebb házi feladatok jó vagy rossz megoldását illetve hiányát, a külön feladatok teljesítését stb. a tanár pozitív (piros pont, plusz, csillag stb.) vagy negatív (fekete pont, mínusz stb.) jelzéssel értékeli, s meghatározott számban ezek érdemjegyre válthatóak. Alapelve, hogy a negatív jelzések a pozitívumokkal kiválthatóak legyenek, tehát a diáknak legyen módja a javításra. A tanár az értékelési rendszert év elején köteles ismertetni a tanulókkal.

Önértékelés és egymás értékelésének bevezetése: pl hangulatkártyák vagy korongok, smiley-k, matricák adása. 5 ilyen után 5-öst lehet adni, ezt a pedagógus maga döntheti el vagy a tanulókkal együtt. Minden esetben a pozitívum kiemelésére törekedjünk, a tanulók értékeit hangsúlyozva. A gyengeségeket is úgy szükséges beállítani, hogy abból erősségeket is lehet

kovácsolni.

Az egyik legfőbb cél az, hogy csökkentsük a lemorzsolódás veszélyével szembenező tanulók számát, motiválva őket arra, hogy a tanulás egy sikeresebb élet alapköve. Nem baj, ha tévednek, hibáznak, mert hibák nélkül nem jutnának el a helyes megoldáshoz. Feladatunk az, hogy ne büntessünk, hanem mutassuk az utat, ami néha lehet rögös is, de akkor sem kell feladni.

g. A magasabb évfolyamra lépés feltételei

- A második-nyolcadik évfolyamon a tanuló az iskola magasabb évfolyamára akkor léphet, ha az emberi erőforrások minisztere által kiadott kerettantervekben "*A továbbhaladás feltételei*" c. fejezetekben meghatározott követelményeket az adott évfolyamon a tanév végére minden tantárgyból teljesítette.
- A követelmények teljesítését a nevelők a tanulók év közbeni tanulmányi munkája, illetve érdemjegyei alapján bírálják el. A második-nyolcadik évfolyamon minden tantárgyból az "elégséges" év végi osztályzatot kell megszereznie a tanulónak a továbbhaladáshoz.
- Ha a tanuló a második-nyolcadik évfolyamon tanév végén legfeljebb három tantárgyból szerez elégtelen osztályzatot, a következő tanévet megelőző augusztus hónapban javítóvizsgát tehet.
- A második-nyolcadik évfolyamon a magasabb évfolyamba történő lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához a tanulónak minden tantárgyból osztályozó vizsgát kell tennie a nevelőtestület döntése alapján, ha:
 - az intézmény vezetője felmentette a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól;
 - az intézmény vezetője engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse;
 - egy tanítási évben 250 óránál többet mulasztott;
 - magántanuló volt;
 - az adott tantárgy éves óraszámának a 30%-át elérte a hiányzás.
- Intézményünkben a tanévek átlagát tekintve nem magas az évfolyamismétlések száma. Az a célunk, hogy az évfolyamismétlők száma csökkenjen. Ennek érdekében tett tevékenységek:
 - okok feltárása,
 - elemző munka,
 - eredmények visszacsatolása.

11. AZ OTTHONI FELKÉSZÜLÉSHEZ ELŐÍRT ÍRÁSBELI ÉS SZÓBELI FELADAT KIADÁSÁNAK KORLÁTAI

- a házi feladatok legfontosabb funkciója a tanórán feldolgozott tananyaghoz kapcsolódó

gyakorlás (képesség- és képességfejlesztés), valamint a tananyaghoz kapcsolódó ismeretek megszilárdítása; ha nincs készen a házi feladat, bizonyos idő után (3-5 alkalom) akkor elégtelen osztályzat járhat érte. A kiemelkedő házi feladatot is lehet érdemjeggyel vagy a pedagógus által meghatározott értékelő rendszer alapján értékelni.

- az ötödik-nyolcadik évfolyamon a tanulók a tanítási szünetek idejére – a szokásos (egyik óráról a másikra esedékes) feladatokon túl – nem kapnak sem szóbeli, sem írásbeli házi feladatot;
- a tanulók eredményes felkészülésének érdekében egy tanítási napon belül egy-egy osztállyal legfeljebb kettő témazáró, illetve félévi vagy év végi felmérő dolgozatot lehet íratni.

12. A CSOPORTBONTÁSOK ÉS EGYÉB FOGLALKOZÁSOK SZERVEZÉSÉNEK ELVEI

Iskolánkban csoportbontásban tanítjuk az idegen nyelvet és az informatikát a jelentkezők létszámának, illetve az érintett szaktantermek befogadóképességének függvényében.

A hit- és erkölcstan oktatásban részt vevő tanulócsoporthoz összevonhatók. A választott hit- és erkölcstan órákat elsősorban az erkölcstan órák számára az órarendben meghatározott időben kell megtartani.

Az egyéb foglalkozásokat az előzetes igényfelmérések alapján szervezzük meg.

A csoportbontások kialakításánál figyelembe vesszük az esélyegyenlőség és a méltányos oktatásszervezés szempontjait.

13. A TANULÓK FIZIKAI ÁLLAPOTÁNAK, EDZETTSÉGÉNEK MÉRÉSÉHEZ SZÜKSÉGES MÓDSZEREK

A tanulók fizikai állapotának mérését a testnevelés tantárgyat tanító nevelők végzik el a testnevelés órákon, a tanév rendjében meghatározottak szerint.

A mérés eredménye alapján a nevelők a tanulók fizikai állapotát, általános teherbíró képességét minősítik, az évente kapott eredményeket összehasonlítják.

Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt (NETFIT)

2014/2015. tanévtől már a [Magyar Diáksport Szövetség](#) (MDSZ) által - az amerikai Cooper Intézet segítségével – kifejlesztett Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt (NETFIT) szerepel a magyarországi általános iskolákban, így a Rakacai Általános Iskolában is a tanulók

fittségének országosan egységes mérési módszereként. A mérés lebonyolításának ütemezése, lebonyolítása és kiértékelése a tanév rendjében meghatározottak és a munkatervben rögzítettek szerint zajlik.

14. A TANULÓK JUTALMAZÁSÁNAK, MAGATARTÁSÁNAK ÉS SZORGALMÁNAK ÉRTÉKELÉSI ELVEI

A tájékoztatás a Kréta rendszerén keresztül valósul meg, illetve ha igényli a szülő és a tanuló is, akkor tájékoztató füzetet is rendelkezésre bocsájtható.

a. A tanulók magatartásának értékelése és minősítése

Második évfolyam első félévéig **szöveges értékelést**, második évfolyam második félévétől pedig a **példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2)** érdemjegyeket illetve osztályzatokat használjuk.

A tanuló magatartását az osztályfőnök minden hónap végén értékeli.

A magatartás félévi és év végi értékelését az osztályfőnök a havonkénti értékelések és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg. Vitás esetben, az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt az osztályzatról.

A félévi és az év végi osztályzatot az értesítőbe és a bizonyítványba be kell jegyezni.

A magatartás értékelésének és minősítésének követelményei

a) Példás (5) az a tanuló, aki:

- a házirendet betartja;
- a tanórán és a tanórán kívül példamutatóan, rendesen viselkedik;
- kötelességtudó, feladatait teljesíti;
- önként vállal feladatokat és azokat teljesíti;
- tisztelettudó;
- társaival, nevelőivel, a felnőttekkel szemben udvariasan, előzékenyen, segítőkészen viselkedik;
- az osztály és az iskolai közösség életében aktívan részt vesz;
- óvja és védi az iskola felszerelését, a környezetet;
- nincs írásbeli figyelmeztetése, intője vagy megrovása;
- az aktivitás értékelése a digitális tanrend időszakában

b) Jó (4) az a tanuló, aki:

- a házirendet betartja;
- tanórán vagy a tanórán kívüli foglalkozásokon rendesen viselkedik;
- feladatait a tőle elvárható módon teljesíti;
- feladatokat önként nem, vagy ritkán vállal, de a rábízottakat teljesíti;
- az osztály- vagy az iskolaközösség munkájában csak felkérésre, biztatásra vesz részt;

- nincs írásbeli intője vagy megrovása.
- az aktivitás és az igényesség mértéke is beszámíthat az értékelésbe

c) Változó (3) az a tanuló, aki.

- az iskolai házirend előírásait nem minden esetben tartja be;
- a tanórán vagy tanórán kívül többször fegyelmezetlenül viselkedik;
- feladatait nem minden esetben teljesíti;
- előfordul, hogy társaival, a felnőttekkel szemben udvariatlan, durva;
- a közösség, az iskola szabályaihoz nehezen alkalmazkodik;
- igazolatlanul mulasztott;
- osztályfőnöki intője van.
- az aktivitás mértéke is beszámíthat az értékelésbe

d) Rossz (2) az a tanuló, aki:

- a házirend előírásait sorozatosan megsérti;
- feladatait egyáltalán nem, vagy csak ritkán teljesíti;
- magatartása fegyelmezetlen, rendetlen;
- társaival, a felnőttekkel szemben rendszeresen udvariatlanul, durván viselkedik;
- viselkedése romboló hatású, az iskolai nevelést, oktatást akadályozza;
- több alkalommal igazolatlanul mulaszt;
- több szaktanári figyelmeztetést kapott, illetve van osztályfőnöki megrovása vagy ennél magasabb fokozatú büntetése.
- nem volt aktív a digitális oktatás időszakában

A magatartás elbírálásakor az egyes érdemjegyek, illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

b. A tanulók szorgalmának értékelése és minősítése

Második évfolyam első félévéig szöveges értékelést, második évfolyam második félévétől pedig a *példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2)* érdemjegyeket illetve osztályzatokat használjuk.

A tanuló szorgalmát az osztályfőnök minden hónap végén értékeli.

A szorgalom félévi és év végi értékelését az osztályfőnök a havonkénti értékelések és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg. Vitás esetben, az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt az osztályzatról.

A félévi és az év végi osztályzatot az értesítőbe, a KRÉTA naplóba és a bizonyítványba be kell jegyezni. A magatartáshoz és a szorgalomhoz hasonlóan figyelembe vesszük az aktivitást a digitális oktatás időszaka alatt.

A szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei

a) Példás (5) az a tanuló, aki:

- képességeinek megfelelő, egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt;
- tanulmányi feladatait minden tantárgyból rendszeresen elvégzi;

- a tanórákon aktív, szívesen vállal többlet feladatokat is, és azokat elvégzi;
- munkavégzése pontos, megbízható;
- a tanórán kívüli foglalkozásokon, versenyeken önként részt vesz;
- taneszközei tiszták, rendesek, és ezeket a tanítási órákra mindig elhozza.

b) Jó (4) az a tanuló, aki:

- képességeinek megfelelő, viszonylag egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt;
- rendszeresen, megbízhatóan dolgozik;
- a tanórákon többnyire aktív;
- többlet feladatot, tanórán kívüli foglalkozáson vagy versenyeken való részvételt önként nem vagy ritkán vállal, de az ilyen jellegű megbízatást teljesíti;
- taneszközei tiszták, rendezettek.

c) Változó (3) az a tanuló, akinek:

- tanulmányi eredménye elmarad képességeitől;
- tanulmányi munkája ingadozó, a tanulásban nem kitartó, feladatait nem mindig teljesíti;
- felszerelése, házi feladata gyakran hiányzik;
- érdemjegyeit, osztályzatait több tárgyból is lerontja;
- önálló munkájában figyelmetlen, a tanórán többnyire csak figyelmeztetésre, felügyelettel dolgozik.

d) Hanyag (2) az a tanuló, aki:

- képességeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében;
- az előírt követelményeknek csak minimális szinten felel meg;
- tanulmányi munkájában megbízhatatlan, figyelmetlen;
- feladatait többnyire nem végzi el;
- felszerelése hiányos, taneszközei rendetlenek;
- a tanuláshoz nyújtott nevelői vagy tanulói segítséget nem fogadja el, annak ellenszegül;
- félévi vagy év végi osztályzata valamely tantárgyból elégtelen.

A szorgalom elbírálásakor az egyes érdemjegyek illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

Azt a tanulót, aki képességeihez mérten

- példamutató magatartást tanúsít,

- vagy folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el,
- vagy az osztály, illetve az iskola érdekében közösségi munkát végez,
- vagy iskolai, illetve iskolán kívüli tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyeken,
- vetélkedőkön vagy előadásokon, bemutatókon vesz részt,
- vagy bármely más módon hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez

az iskola **jutalomban részesítheti.**

c. Az iskolai jutalmazás formái

a) Az iskolában tanév közben elismerésként a következő dicsérek adhatók:

- szaktanári dicséret,
- napközis nevelői dicséret,
- osztályfőnöki dicséret,
- igazgatói dicséret,
- nevelőtestületi dicséret.

b) Az egész évben példamutató magatartást tanúsító és kiemelkedő munkát végzett - tanulók a tanév végén

- szaktárgyi teljesítményért,
- példamutató magatartásért,
- kiemelkedő szorgalomért,
- példamutató magatartásért és kiemelkedő szorgalomért dicséretben részesíthetők.

c) Az egyes tanévek végén, valamint a nyolc éven át kitűnő eredményt elért tanulók oklevelet és könyvjutalmat kapnak, melyet a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt vehetnek át.

d) Az iskolai szintű versenyeken, vetélkedőkön, illetve előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók osztályfőnöki dicséretben részesülnek.

e) Az iskolán kívüli versenyeken, vetélkedőkön, illetve előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók igazgatói dicséretben részesülnek.

f) A kiemelkedő eredménnyel végzett együttes munkát, az egységes helytállást tanúsító tanulói közösséget csoportos dicséretben és jutalomban lehet részesíteni.

g) Az a tanuló, aki egyetlen tanítási óráról sem hiányzott a tanévben oklevéllel jutalmazható.

A dicséretet írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni.

Azt a tanulót, aki

- tanulmányi kötelezettségeit folyamatosan nem teljesíti,
- vagy a házirend előírásait megszegi,
- vagy igazolatlanul mulaszt,
- vagy bármely módon árt az iskola jó hírnevének

büntetésben lehet részesíteni.

d. Az iskolai büntetések formái

- szaktanári figyelmeztetés;
- napközis/tanulószobás nevelői figyelmeztetés;
- osztályfőnöki figyelmeztetés;
- osztályfőnöki intés;
- osztályfőnöki megrovás;
- igazgatói figyelmeztetés;
- igazgatói intés;
- igazgatói megrovás;
- tantestületi figyelmeztetés;
- tantestületi intés;
- tantestületi megrovás.

Az iskolai büntetések kiszabásánál a fokozatosság elve érvényesül, amelytől indokolt esetben – a vétség súlyára való tekintettel – el lehet térni.

A büntetést írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni.

A tanulót értesíteni kell a személyével kapcsolatos büntető és jutalmazó intézkedésekről.

Záró rendelkezések

1. A Rakacai Általános Iskola Pedagógiai Programjának módosítását az Intézményi Tanács 2024. év május hó 28. napján tartott ülésén megtárgyalta. Aláírással tanúsítom, hogy az Intézményi Tanács véleményezési jogát jelen Pedagógiai Program felülvizsgálata során, a jogszabályban előírtaknak megfelelően gyakorolta.

Rakaca, 2024. május 28.



Dolányiné Turesik Mónika Kitty

Intézményi tanács elnöke

2. A Rakacai Általános Iskola Pedagógiai Programjának *elfogadásáról és jóváhagyásáról* szóló záradék

A Rakacai Általános Iskola Pedagógiai Programjának módosítását az intézmény szakmai testülete: Osztályfőnöki munkaközösség, a 2024. év május hó 27. napján tartott értekezletén elfogadta.

Kelt: Rakaca, 2024. május 27.



Tóta Eszter
Munkaközösség - vezető

3. A Pedagógiai Program elfogadásáról és jóváhagyásáról szóló záradék

A Rakacai Általános Iskola Pedagógiai Programjának módosítását az intézmény nevelő testülete 2024. év május hó 27. napján tartott értekezletén elfogadta.

Rakaca, 2024. május 27.

Gönci Lóránd Ágnes

hitelesítő nevelőtestületi tag



Mikóné Siposk Annita

hitelesítő nevelőtestületi tag

A Pedagógiai programot jóváhagyom.

Kelt, Rakaca, 2024. május 27.



Sudeneisz Andra

igazgató

4. Fenntartói jóváhagyásról szóló záradék



Kazincbarcikai Tankerületi Központ

Legitimációs záradék

A(z) Rakacai Általános Iskola (OM: 029239; 3825 Rakaca, Ady Endre út 3.) Pedagógiai Programját az intézmény fenntartója jóváhagyja.

Kazincbarcika, 2024. augusztus 21.


a fenntartó képviselőjében
Markovicsné Demeter Edina
tankerületi igazgató



Székhely: 3700 Kazincbarcika, Mátyás király u. 2/A
Telefon: +36-48-795-206, +36-48-795-230
E-mail: kazincbarcika@kk.gov.hu